

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
๒
สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

ของ

ไพบุลย์ อ่อนมั่ง
๒

15 ส.ย. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร

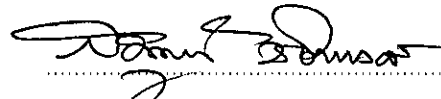
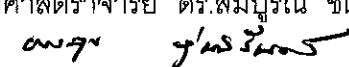
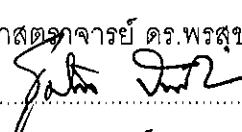
มีนาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

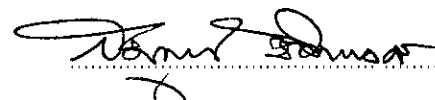
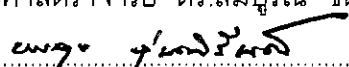
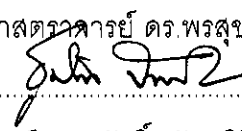
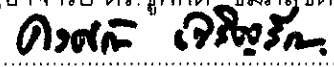
๑๑ ๙๙

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุฎบัณฑิต สาขา
การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

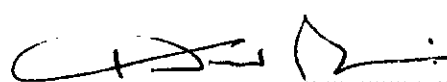
คณะกรรมการควบคุม

 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบุรณ์ ชิตพงศ์)
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นนิรันดร์)
 กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ ชัมภลิจิต)

คณะกรรมการสอบ

 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบุรณ์ ชิตพงศ์)
 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นนิรันดร์)
 กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ ชัมภลิจิต)
 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ดร.คงศักดิ์ เจริญรักษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุฎบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)
วันที่ 12 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งของรองศาสตราจารย์ ดร.สมบุญ ชิตพงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสุข หุ่นจันทร์ และอาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ ชัมภลิต กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนควบคุมดูแล เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้แก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.คงศักดิ์ เจริญรักษ์ ที่กรุณารับเป็นกรรมการในการพิจารณาตรวจสอบ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงปริญญานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.นาภรณ์ หะวานนท์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการวิจัยจนผ่านพ้นขั้นตอนสำคัญ ๆ ไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ ตลอดจนให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษามหาบัณฑิตในคณะพลศึกษา และอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ในความสำเ็จ ณ จุดนี้ ผู้วิจัยระลึกพระคุณของบิดา มารดา ญาติ พี่น้องและครอบครัว ครูประสิทธิ์ สุขไย ครูวนิดา โพธิ์ไสย ครูสรวง พยอมแย้ม อาจารย์กาญจนา ตันตินันท์ พลเรือเอกดิเรก ภัคดี และรองศาสตราจารย์สุจินต์ ปริษามารถ ที่เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนตลอดมา

เรือโทไพบุลย์ อ่อนมั่ง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ปัญหาของการวิจัย.....	7
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ความสำคัญของสารวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	12
แผนพัฒนาการสาธารณสุข	13
แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา	15
เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา	20
การควบคุมคุณภาพของหลักสูตร.....	21
ระบบการให้หลักสูตร.....	22
การศึกษาความเป็นไปได้.....	27 - 29
การศึกษาความเป็นไปได้ทางการศึกษา.....	28
การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย.....	30
การวิเคราะห์ผลตอบแทน.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านทุนค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน ทางการศึกษา.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ทางการศึกษา.....	40
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	56

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 61
	แหล่งข้อมูล..... 61
	ข้อมูลและการเก็บข้อมูล..... 62
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 67
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 71
	วิธีการสร้างเครื่องมือ..... 73
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 75
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 77
	ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล..... 77
	ผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ..... 79
	ผลการวิเคราะห์ด้านอาจารย์ผู้สอน..... 89
	ผลการวิเคราะห์ด้านเทคนิค..... 102
	ผลการวิเคราะห์ด้านสังคม..... 105
	ผลการวิเคราะห์ด้านผู้เรียน..... 108
	วิเคราะห์ผลการศึกษาความเป็นไปได้..... 119
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 120
	สรุปผลการวิจัย..... 121
	อภิปรายผลการวิจัย..... 125
	ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้..... 131
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป..... 132
	บรรณานุกรม..... 133

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	144
ก หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา.....	145
ข ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ	148
ค มาตรฐานคณาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา.....	156
ง การวัดความพร้อมที่จะปฏิบัติ.....	163
จ แบบสอบถาม.....	167
ฉ สรุปคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ.....	187
ช คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	200
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	206

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	เปรียบเทียบการศึกษาของประเทศไทยกับประเทศอุตสาหกรรมในเอเชียบางประเทศ.....	1
2	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ปีการศึกษา 2538-2540.....	3
3	เป้าหมายในการรับนิสิตของภาควิชาสุศึกษา.....	5
4	ปัจจัยที่สำคัญสำหรับหลักสูตร.....	25
5	รายละเอียดของข้อมูลที่ใช้.....	64
6	การจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี 2539-2541 ของคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	79
7	การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี 2539-2540.....	80
8	ค่าใช้จ่ายของภาควิชาสุศึกษา ประจำปีการศึกษา 2540	81
9	จำนวนเงินที่เป็นต้นทุนสถาบัน	82
10	ต้นทุนสถาบัน/หัว/ปี เมื่อเปิดหลักสูตรร่วมกันตามแผนการรับนิสิต.....	83
11	ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องเสียไปเพื่อการศึกษา	83
12	ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องจ่ายให้แก่มหาวิทยาลัย.....	84
13	ต้นทุนรวมต่อหัว/ปี	85
14	ค่าเฉลี่ยรายได้ก่อนการศึกษาและเมื่อจบการศึกษา.....	86
15	ความถี่และค่าร้อยละของผลตอบแทนที่นักศึกษาและกลุ่มเป้าหมายต้องการ.....	87
16	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคุณค่าของหลักสูตร.....	88
17	ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน.....	89
18	ประสบการณ์สอนในมหาวิทยาลัยของอาจารย์ภาควิชาสุศึกษา (ปี) ...	91
19	จำนวนนิสิต ของภาควิชาสุศึกษาประจำปีการศึกษา 2540	92
20	สัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิต.....	93
21	คุณวุฒิของอาจารย์ ตามแผนการพัฒนาคณาจารย์	94
22	ตำแหน่งทางวิชาการที่น่าจะเป็นตามแผน	94
23	ค่าเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงสอนของอาจารย์ ปีการศึกษา 2540	95

ตาราง	หน้า
24 ภาระงานการรับเป็นกรรมการควบคุมปริญญาโท.....	96
25 ภาระงานอื่นๆ ในปีการศึกษา 2540 ของอาจารย์ (ชั่วโมง/สัปดาห์).....	96
26 ความเปลี่ยนแปลงภาระงาน ของอาจารย์ (ชั่วโมง/สัปดาห์).....	97
27 ความสามารถในการสอนวิชาต่างๆ ที่เปิดการสอนในหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต.....	98
28 ความพร้อมในการสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษาของอาจารย์	100
29 ความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาสุขศึกษา.....	101
30 การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (ชั่วโมง/สัปดาห์)	102
31 อัตราการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกจำแนกตามอัตราการใช้และอัตรา ประสิทธิภาพ	103
32 ความพร้อมของอาคารสถานที่ สารานุกรมโภคและวัสดุอุปกรณ์ การเรียนการสอน	104
33 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.....	105
34 ความคิดเห็นต่อการเปิดหลักสูตรของนิสิตปริญญาโท.....	105
35 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอุปสรรคที่จะส่งผลต่อการเปิด หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา.....	106
36 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา.....	107
37 จำนวนและร้อยละของนิสิต หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษา จำแนกตามภาคการศึกษา และกลุ่มเป้าหมาย.....	108
38 ค่าเฉลี่ยตัวแปร ของนิสิตและกลุ่มเป้าหมาย.....	109
39 ความต้องการศึกษาต่อหากมีโอกาสของกลุ่มเป้าหมาย	110
40 ค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ของกลุ่มเป้าหมาย	112

41	ความพร้อมในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาสุขศึกษา ของกลุ่มเป้าหมาย	113
42	จำนวนและระดับความพร้อมของผู้ต้องการศึกษาต่อหลักสูตร วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา	114
43	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแหล่งที่มาของกลุ่มผู้เรียน	116
44	ความคาดหวังของผู้เชี่ยวชาญต่อมหาบัณฑิตจากหลักสูตรวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา.....	117
45	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อกลุ่มผู้ใช้วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา.....	118
46	แผนการดำเนินงานโดยสรุป	153
47	อัตราบุคลากร (หน่วย คน/อัตรา)	154
48	งบประมาณ จำแนกตามหมวดเงิน (หน่วย : พันบาท)	155
49	อัตราส่วนอาจารย์ต่อนิสิตในแต่ละสาขาวิชา	159
50	มาตรฐานภาระงาน	161

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ขั้นตอนการเสนอหลักสูตร.....	23
2 ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการวางแผนทางการศึกษา.....	28
3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนเพิ่มจากการศึกษา.....	37
4 การจัดหน่วยงานของคณะพลศึกษา.....	149
5 การจัดหน่วยงานของภาควิชาพลศึกษา.....	152

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศมาโดยตลอด รูปแบบการจัดการศึกษาในแต่ละยุคสมัยขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่แตกต่างกันไปตามสถานการณ์และจุดมุ่งหมายของสังคม (วิชัย ตันศิริ. 2538 : 5-6) หลักสูตรจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดแนวทางการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการและสอดคล้องกับสังคม

ประเทศไทย มีการพัฒนาทางสังคมอย่างต่อเนื่อง โครงสร้างของสังคมถูกเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ จากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรมและข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูง แต่จำนวนนักวิทยาศาสตร์และช่างเทคนิคของไทยเองก็ยังคงต่ำกว่าบางประเทศอุตสาหกรรมในเอเชียด้วยกัน ดังตาราง 1

ตาราง 1 เปรียบเทียบการศึกษาของประเทศไทยกับประเทศอุตสาหกรรมในเอเชียบางประเทศ

ประเทศ	จำนวนปีเฉลี่ย ที่ได้รับการศึกษา	จำนวนนักวิทยาศาสตร์ และช่างเทคนิค / พัน
ไทย	3.8	1.2
ฮ่องกง	7.0	41.0
เกาหลี	8.8	47.3
สิงคโปร์	8.9	23.6

ที่มา : กฤษณพงศ์ กีรติกร. 2540 : 7

นโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติจึงมุ่งเน้นไปทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานในอนาคต ส่งผลให้ความต้องการบุคลากรสายการศึกษาในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ถูกจำกัด และบุคลากรสายวิทยาศาสตร์ขยายตัวมากขึ้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คณะพลศึกษา จึงต้องการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป (สุจินต์ ปรีชามารภ. 2540 ; พิมพ์ศรี ไตอติเทพย์. 2540)

ในปัจจุบันภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เปิดหลักสูตรในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์อยู่ 3 หลักสูตรคือ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต(4ปี) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต(ต่อเนื่อง 2 ปี) และหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต จากการดำเนินการหลักสูตรข้างต้น ภาควิชาศึกษาศาสตร์ได้เปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและมีแผนการที่จะเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตและหลักสูตรวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตอีกในอนาคต ในขณะที่หลักสูตรในระดับปริญญาโทในปัจจุบัน ยังคงเป็นหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

จากการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ของภาควิชาศึกษาศาสตร์ เมื่อปีพุทธศักราช 2531 (พรสุข หุ่นนิรันดร์ จุฑามาศ เทพชัยศรีและผานิต บิลมาศ. 2531) พบว่า ผู้เรียนส่วนมากมีงานทำอยู่แล้วถึง ร้อยละ 88 โดยเป็นการทำงานสายการศึกษาในโรงเรียนและวิทยาลัยพลศึกษาคิดเป็นร้อยละ 51.7 ผู้เรียนเป็นบุคคลในกลุ่มอาชีพอื่นที่ไม่ใช่สายการศึกษาเกือบครึ่งหนึ่งของกลุ่มผู้เรียนและมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเมื่อเดือนสิงหาคม พุทธศักราช 2540 ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา
ปีการศึกษา 2538-2540

ปีการศึกษา \ ที่ทำงาน	โรงเรียน	โรงพยาบาล	สาธารณสุข / การแพทย์	วิทยาลัย พลศึกษา	อื่นๆ	รวม
2538 ปกติ	2 (11.76)	9 (52.94)	2 (11.76)	2 (11.76)	2 (11.76)	17
พิเศษ	3 (11.11)	20 (74.07)	4 (14.81)	-	-	27
2539 ปกติ	1 (7.69)	5 (38.46)	6 (46.15)	-	1 (7.69)	13
พิเศษ	2 (7.14)	13 (46.43)	12 (42.86)	-	1 (3.57)	28
2540 ปกติ	-	6 (100.00)	-	-	-	6
พิเศษ	4 (17.39)	13 (56.52)	6 (26.09)	-	-	23
รวม	12 (10.53)	66 (57.89)	30 (26.32)	2 (1.75)	4 (3.51)	114

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้เข้ารับการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชา สุขศึกษา มีแนวโน้มที่หลากหลายมากขึ้น สายการศึกษาจริง ๆ เริ่มลดลง สายวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ เพิ่มขึ้นมาก จากผลการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตเมื่อปี 2531 ยังปรากฏอีกว่า หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตส่งเสริมให้มหานิดิตนำผลการวิจัยไปใช้ได้ในระดับน้อยที่สุดและกลุ่มตัวอย่างยังเสนอแนะให้ปรับปรุงหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ไม่ใช่อาชีพครูด้วย ภาควิชา สุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงเสนอหลักสูตรวิทยาศาสตรมหา บัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา ของภาค วิชาสุขภาพศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดำเนินมาตั้งแต่ พ.ศ. 2537 โดยมีฉบับร่างให้อาจารย์ในภาควิชาสุขภาพศึกษาพิจารณาแก้ไขหลายครั้ง มีการจัดประชุมสัมมนา เพื่อการพัฒนาหลักสูตรหลายครั้ง จนได้โครงสร้างของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาสุขภาพศึกษา ที่จะนำเสนอมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเพื่อดำเนินการต่อไป

หลักการในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรนำมาจากปรัชญาวิชาชีพวิทยาศาสตร์ สุขภาพประยุกต์ ที่รวมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพหลายสาขาเข้าด้วยกัน ได้แก่ การแพทย์ พยาบาล เกษตศาตร์ ทันตแพทย์ วิทยาศาสตร์ เพื่อส่งเสริมสุขภาพของประชาชนโดยมุ่งเน้นการ ปกป้องและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพ และคำนึงถึงอิทธิพลของสังคมและสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะของบัณฑิตที่มุ่งหวังคือ เป็นนักสุขภาพที่มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำในการ

พัฒนาด้านสุขภาพ เป็นผู้ผลิตวิชาการด้านสุขภาพและเป็นผู้นำการวิจัยสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ

จากหลักการและปรัชญาดังกล่าวทำให้มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังนี้

1. เพื่อผลิตนักศึกษาที่มีความรู้ในด้านเนื้อหาวิชาสุขภาพศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ตลอดจนกระบวนการวิจัยทางสุขภาพ จนสามารถผลิตผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยที่มีอยู่แล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์

2. เพื่อผลิตผู้นำในการพัฒนาด้านสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ซึ่งเป็นผู้ใช้และผลิตวิชาการด้านสุขภาพเพื่อพัฒนาบุคคลและสังคม

โครงสร้างของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพ แบ่งรายวิชาออกเป็น 4 หมวด ได้แก่

1. หมวดวิชาพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 รายวิชา รวม 9 หน่วยกิต คือ พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิธีการวิจัยทางสุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์ และสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งรายวิชาเหล่านี้ต้องการสร้างคุณลักษณะความเป็นผู้นำทางการวิจัยด้านสุขภาพและเป็นผู้ผลิตวิชาการด้านสุขภาพด้วย

2. หมวดวิชาเอก ประกอบด้วยวิชาเอกบังคับ และวิชาเอกเลือก วิชาเอกบังคับ มี 6 รายวิชา รวม 15 หน่วยกิต คือวิทยาการระบาด การบริหารงานสาธารณสุข พฤติกรรมศาสตร์ทางสุขภาพ กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมสุขภาพ การศึกษาชั้นสูงเรื่องประชากรเกี่ยวกับสุขภาพ และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเฉพาะสาขาสุขภาพ (ไม่มีหน่วยกิต) ซึ่งรายวิชาเหล่านี้จะส่งเสริมให้ผู้เรียน เป็นผู้มีความรู้ในสาขาทางสุขภาพและเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาการสุขภาพอย่างมีระบบ

ส่วนวิชาเอกเลือก กำหนดให้เลือกไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ในรายวิชาต่อไปนี้คือ การพัฒนาหลักสูตรและการสอนสุขภาพ การจัดและบริหารโครงการสุขภาพ สมุนไพรเพื่อสุขภาพ การประยุกต์ด้านการวางแผนนโยบายทางประชากรและการวางแผนครอบครัว สุขภาพนานาชาติ มรณศึกษา จิตวิทยาในการทำงาน พิษวิทยาสิ่งแวดล้อม กลวิธีส่งเสริมสุขภาพ การเฝ้าระวังทางพฤติกรรมสุขภาพ การศึกษาเฉพาะเรื่อง การจัดและบริหารสวัสดิศึกษา คอมพิวเตอร์สำหรับงานวิจัยทางสุขภาพ ชีวิตครอบครัวและความรู้เรื่องเพศ เอดส์ศึกษา ทฤษฎีการสื่อสารมวลชนและการปฏิบัติสำหรับนักศึกษา การให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพ สัมมนาสุขภาพ การสัมมนาวิจัยทางสุขภาพ สัมมนาสุขภาพสิ่งแวดล้อม แต่ละรายวิชา มี 3 หน่วยกิตซึ่งมุ่งหวังที่จะเสริมความรู้ให้มากขึ้นในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ให้เลือกได้ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต เพื่อสนองตอบความต้องการของแต่ละบุคคล

4. ปริญญานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2533)

ภาควิชาสุศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้เสนอหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2533 - 2539) โดยมีแผนการรับนิสิตปี 2538 เป็นปีแรก ดังเป้าหมายในการรับนิสิตของภาควิชาสุศึกษา ในตาราง 3

ตาราง 3 เป้าหมายในการรับนิสิตของภาควิชาสุศึกษา

กิจกรรม	ข้อมูลจริง	ปีงบประมาณ (คน)						
	ปีงบประมาณ	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544
	2537							
ระดับปริญญาตรี								
- สาขาวิชาสุศึกษา(วท.บ.)	40	40	40	40	40	40	40	40
- สาขาวิชาสุศึกษา(วท.บ.) (ต่อเนื่อง 2 ปี)	40	40	40	40	40	40	40	40
ระดับปริญญาโท								
- สาขาวิชาสุศึกษา(กศ.ม.)	20	20	20	20	20	20	20	20
- สาขาวิชาสุศึกษา(วท.ม.)	-	20	20	20	20	20	20	20

จากตาราง 3 เห็นได้ว่าหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มีโครงการรับนิสิตในปีงบประมาณ 2538 เป็นปีแรก แต่ก็ไม่สามารถเปิดดำเนินการได้ตามแผนที่วางไว้ จึงได้เสนอขอเปิดใหม่อีกในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

เนื่องจากหลักสูตรเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในอนาคต (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2536 : 127) และหลักสูตรที่มีคุณภาพจะต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ประสิทธิ์ ตั้งยั้งศิริ. 2538 : 14) เหตุการณ์ในอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้การดำเนินการตามหลักสูตรอยู่ภายใต้สภาวะความไม่แน่นอน เสีย

ต่อการประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวหรือล่าช้าได้ การจัดหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพจึงต้องลดความเสี่ยงให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา ของภาควิชาสุขภาพศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผ่านมา มิได้มีการศึกษาความเป็นไปได้ และไม่สามารถเปิดหลักสูตรได้ตามกำหนดที่วางไว้ โดยยังคงติดค้างอยู่ในระยะวางแผน ไม่สามารถก้าวไปสู่ระยะการนำแผนไปปฏิบัติได้ แสดงว่ามีปัญหาบางอย่างทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามที่ได้คาดการณ์ไว้ ดังนั้น หากมีข้อมูลที่ตัดสินใจยังไม่ชัดเจนแม้เพียงบางหัวข้อก็จำเป็นต้องศึกษาความเป็นไปได้ (ชัยยศ สันตวงษ์. 2533 : 37) ซึ่งตรงกับความเห็นของฮัสเซน (Hussain. 1973 : 196 - 217) ที่ว่า โครงการใหม่ที่น่าไปปฏิบัติอาจประสบความสำเร็จได้ในขั้นนำไปปฏิบัติ เนื่องจากการนำโครงการไปปฏิบัติต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอน การลงทุนโครงการใดๆ โดยปราศจากการศึกษาความเป็นไปได้อย่างเหมาะสม ทำให้ไม่สามารถลดหรือจำกัดความเสี่ยงลงได้ การศึกษาความเป็นไปได้อาจช่วยให้ค้นพบปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไข ซึ่งเป็นส่วนช่วยที่สำคัญในการปรับปรุงโครงการที่เสนอมาให้มีโอกาสประสบความสำเร็จมากขึ้น การศึกษาความเป็นไปได้อาจเป็นเครื่องมือนำไปสู่การปฏิบัติให้สำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ (ประสิทธิ์ ตงยงศิริ. 2538 : 161 ; วีระพล สุวรรณนันท. 2534 : 14-15)

การศึกษาความเป็นไปได้อาจทำได้ข้อมูลพื้นฐานที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการดำเนินหลักสูตรเพื่อให้เกิดความแน่ใจว่า ผลผลิตเป็นที่ต้องการของสังคม สามารถจัดหาวัตถุดิบได้อย่างเพียงพอ มีกำลังงานเพียงพอและการลงทุนคุ้มค่า (Clifton and Fyffe. 1977 : 1-2) ซึ่งสภาพการณ์ปัจจุบันกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและรวดเร็ว เช่น การมุ่งเน้นพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับค่าเงินบาท สภาพการณ์เงินที่อยู่ในความควบคุมของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ สภาพเศรษฐกิจที่ตกต่ำอย่างรุนแรง การส่งคืนสถานที่ของคณะพลศึกษาที่สนามกีฬาแห่งชาติให้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การใช้ระบบประกันคุณภาพทางวิชาการ การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันสูง ความต้องการของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น สภาพการณ์เหล่านี้ ก่อให้เกิดความไม่แน่นอนของการตัดสินใจภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสภาพความพร้อมของอาจารย์ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการใช้หลักสูตรคุ้มค่าและสามารถปฏิบัติได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการใช้
หลักสูตรจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ปัญหาของการวิจัย

จากความเป็นมาข้างต้น ผู้วิจัยกำหนดปัญหาของการวิจัย ว่ามีความเป็นไปได้เพียง
ใดในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ควบคู่ไปกับหลักสูตรการ
ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยพิจารณาใน 5
ด้าน คือ

1. ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ
2. ความเป็นไปได้ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค
4. ความเป็นไปได้ด้านสังคม
5. ความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน

ความสำคัญของการวิจัย

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา เป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่ซึ่งต้อง
ผ่านการรับรองของสภามหาวิทยาลัยและทบวงมหาวิทยาลัยก่อนจึงจะสามารถเปิดสอนได้ ผล
ของการศึกษาความเป็นไปได้ครั้งนี้จึงมีความสำคัญยิ่งต่อผู้บริหารหลักสูตร ผู้บริหารมหาวิทยาลัย
ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงสภาพความพร้อมของอาจารย์ อาคารสถานที่ และ วัสดุอุปกรณ์การ
เรียนการสอน
2. เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุศึกษา และวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ได้ประสานร่วมมือกันเพื่อให้
หลักสูตรทั้งสองดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากร ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารหลักสูตร
4. ทำให้ทราบถึงปัญหาและสิ่งที่ต้องการพัฒนามาก่อนการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา
5. เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการพิจารณาตัดสินใจ เกี่ยวกับการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ว่าสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
6. เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการประเมินหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระยะต่อ ๆ ไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีขอบเขต ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาใช้เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร
2. การวิจัยครั้งนี้พิจารณาความเป็นไปได้ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย

- 2.1.1 การศึกษาสภาพการเงินปัจจุบัน ได้แก่ การจัดสรรและการใช้จ่าย
- 2.1.2 วิเคราะห์ต้นทุนการใช้จ่าย ได้แก่ ต้นทุนสถาบัน และต้นทุนผู้เรียน
- 2.1.3 วิเคราะห์ผลตอบแทน ได้แก่ ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และผลตอบแทนทางสังคม

แทนทางสังคม

2.2 ความเป็นไปได้ด้านบุคลากร ศึกษาเฉพาะอาจารย์ผู้สอนเท่านั้น ประกอบด้วย

- 2.2.1 วิเคราะห์จำนวนและคุณภาพอาจารย์ ได้แก่ อัตราส่วนอาจารย์ต่อนิสิต สัดส่วนคุณวุฒิ และสัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการ

2.2.2 วิเคราะห์ภาระงานของอาจารย์ ได้แก่ ภาระงานสอน การควบคุม ปรินิญาณินพนธ์ และการะงานอื่น ๆ

2.2.3 วิเคราะห์ความพร้อมของอาจารย์ ได้แก่ ความสามารถในการสอน ความพร้อมในการสอน และความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตร

2.3 ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค ซึ่งศึกษาสภาพความพร้อมของทรัพยากร ประกอบด้วย

- 2.3.1 อาคาร สถานที่ ได้แก่ ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม หอสมุดและสำนักงาน

2.3.2 วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน

2.3.3 สาธารณูปโภค ได้แก่ ไฟฟ้า น้ำประปา การคมนาคม และการสื่อสาร

2.4 ความเป็นไปได้ด้านสังคม ศึกษาความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เกี่ยวกับการยอมรับ และการให้การสนับสนุนหลักสูตร ผลประโยชน์ที่หลักสูตรจะให้แก่สังคม

2.5 ความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน ประกอบด้วย

2.5.1 วิเคราะห์ความสอดคล้องของคุณลักษณะผู้เรียน กับความคาดหวังของสังคม

2.5.2 วิเคราะห์ความต้องการ และความพร้อมในการศึกษาต่อของผู้เรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากการศึกษาของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ใช้ข้อมูลจากผู้ศึกษาในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แทน เนื่องจากมีสภาพการจัดการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การศึกษาความเป็นไปได้ หมายถึงการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อโครงการนั้น ๆ ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจว่าแผนหรือโครงการจะนำไปปฏิบัติได้หรือไม่ โดยวิธีใด เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการ เพื่อหาทางเลือกที่เหมาะสมให้แผนดำเนินตามจุดมุ่งหมายได้โดยมีอุปสรรคน้อยที่สุด ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา หมายถึง โครงสร้างการจัดเนื้อหาวิชาและมวลประสบการณ์ สาขาวิชาศึกษา สายวิทยาศาสตรในระดับปริญญาโท ของภาควิชาศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้มีความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชาศึกษา หรือ มีประสบการณ์ในการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษา หรือ เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการใช้บุคลากรทางศึกษา
4. อาจารย์ผู้สอน หมายถึง อาจารย์ในภาควิชาศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. นิสิต ระดับปริญญาโท หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ชั้นปีที่ 1 และ 2 ปีการศึกษา 2540 ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ
6. กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ผู้ที่ถูกคาดหวังว่าจะมาศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งประกอบด้วย
 - 6.1 บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2538 และ 2539
 - 6.2 พยาบาลสาธารณสุข หมายถึง เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมสุขภาพควบคุมป้องกันโรคของศูนย์บริการสาธารณสุข สังกัดสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร
 - 6.3 ครูในโรงเรียน หมายถึง ครูที่มีวุฒิปริญญาตรีทุกสาขา ที่ทำหน้าที่สอนวิชาศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา สังกัดส่วนกลาง (เขตกรุงเทพมหานคร)
7. แหล่งต้นทุน หมายถึง ที่มาของค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาทั้งหมดที่สามารถคำนวณเป็นเงินได้ แบ่งเป็น
 - 7.1 ต้นทุนสถาบัน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ภาควิชาศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต้องจ่ายไปเพื่อจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

7.2 ต้นทุนผู้เรียน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องจ่ายไปเพื่อการศึกษา รวมค่าเสียโอกาสจากการทำงานขณะศึกษาด้วย

8. ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ หมายถึง ผลได้จากการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ที่สามารถคำนวณออกมาเป็นมูลค่าทางการเงินได้ ซึ่งในที่นี้วัดได้จากรายได้ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว นับตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึง อายุ 60 ปี ลบด้วยรายได้ที่เกิดจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี

9. ผลตอบแทนทางสังคม หมายถึง ผลที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดจากการศึกษาต่อ ซึ่งไม่สามารถตีค่าออกมาเป็นตัวเงินได้

10. จำนวน/คุณภาพอาจารย์ หมายถึง ดัชนีที่บ่งบอกถึงสมรรถภาพในการสอนของอาจารย์ ประกอบไปด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว คือ อัตราส่วนอาจารย์ต่อนิสิต สัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ และสัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการ

11. ภาระงานของอาจารย์ หมายถึง ปริมาณการปฏิบัติงาน เป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์ของอาจารย์ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2540

12. ความสามารถในการสอน หมายถึง ระดับความสามารถในการสอนในวิชาที่จะเปิดสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา ตามการรับรู้ความสามารถตนเองของอาจารย์ผู้สอนในภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

13. ความพร้อมในการสอน หมายถึง ระดับความพร้อมที่จะสอนตามการรับรู้ของอาจารย์ผู้สอนในภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพ เป็นหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ ครั้งนี้จึงประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
2. แผนพัฒนาการสาธารณสุข
3. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
4. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา
5. ระบบการใช้หลักสูตร
6. การศึกษาความเป็นไปได้
7. การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ต้นทุนค่าใช้จ่ายและผลตอบแทน
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ทางการศึกษา
10. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ประเทศไทยย่างเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา การพัฒนาประเทศจะดำเนินตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 - 7 ผลงานของการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ผ่านมา มุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่งคั่งในด้านรายได้ ทำให้คนไทยและสังคมไทยมีความเป็นวัตถุนิยมมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่ ก่อให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมในสังคม สภาพบีบคั้นทางจิตใจ สภาวะแวดล้อมที่เสื่อมโทรมลง ส่งผลให้ภาวะการเจ็บป่วยเปลี่ยนแปลงไปสู่โรคสมัยใหม่ เช่น โรคมะเร็ง โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง และที่สำคัญคือการบาดเจ็บล้มตายจากอุบัติเหตุและอุบัติเหตุ (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2540 : 1 - 12)

จากการพัฒนาที่มองข้ามคุณค่าของความเป็นคนไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540 - 2544) จึงมุ่งเน้นการพัฒนาคน โดยปรารถนาให้การพัฒนาประเทศสอดคล้องกับพื้นฐานของวัฒนธรรมและตรงกับความต้องการของคนไทย มีขีดความสามารถพร้อมที่จะปรับตัวเพื่อรับกระแสการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จึงมีวัตถุประสงค์ดังนี้

(1) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคนทั้งในด้านร่างกายจิตใจ และสติปัญญา ให้มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง

(2) เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้มีความมั่นคง และเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน ให้สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคน รวมทั้งให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศมากยิ่งขึ้น

(3) เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ มั่นคง และสมดุล เสริมสร้างโอกาสการพัฒนาศักยภาพของคนในการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาและได้รับผลจากการพัฒนาที่เป็นธรรม

(4) เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ สามารถสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน

(5) เพื่อปรับระบบบริหารจัดการ เปิดโอกาสให้องค์กรพัฒนาเอกชน ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศมากขึ้น

แผนพัฒนาการสาธารณสุข

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540 - 2544) ข้างต้น เป็นแนวทางให้เกิดแผนพัฒนาการสาธารณสุขซึ่งเป็นสาขาที่ 6 คือ สาขาการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพและการพึ่งตนเองด้านสาธารณสุข โดยมีทิศทางดังนี้ (กระทรวงสาธารณสุข. 2540 : 2-3)

(1) การเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีเป้าหมายในเรื่องการพัฒนาศักยภาพของประชาชนเป็นสำคัญ โดยเน้นเรื่องความรู้ คุณธรรมและจริยธรรม กรอบแนวคิดดังกล่าวจะมีผลต่อการพัฒนาสาธารณสุขของประชาชนโดยตรง โดยเฉพาะการพัฒนาให้มีความรู้ และทักษะที่จำเป็นด้านสุขภาพ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของชุมชน เพื่อให้

สามารถพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้ รวมทั้งมีพฤติกรรมที่เหมาะสมในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

(2) การเน้นความสำคัญของครอบครัวที่มีความสัมพันธ์อบอุ่นอันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการสาธารณสุขมูลฐาน ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนได้ใช้ความสัมพันธ์ในระดับครอบครัวและชุมชน เป็นพื้นฐานของการดูแลสุขภาพในท้องถิ่น

(3) ส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพให้เหมาะสม ในการดำรงชีวิตของประชาชน และพัฒนาประชาชนให้มีองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว

จากทิศทางของแผนพัฒนาสาธารณสุขข้างต้น จะนำไปสู่ภาพลักษณ์ของการสาธารณสุขไทย ดังนี้

(1) ประชาชนมีความตระหนักที่จะรับรู้ ประเมินและเลือกใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมสุขภาพอนามัยของตนเองและสังคม และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะเลือกมารับบริการ

(2) ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน ที่ช่วยในการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

(3) ประชาชนมีบทบาทร่วมมือในการส่งเสริม ป้องกันสุขภาพของตนเองและสังคม ตลอดจนติดตามเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพ

(4) ประชาชนสามารถร่วมมือกันที่จะช่วยเหลือและสนับสนุนงานพัฒนาสาธารณสุข โดยใช้ประโยชน์จากองค์กรประชาชนและองค์กรท้องถิ่น ตลอดจนประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านอย่างเต็มที่

(5) ประชาชนสามารถดูแลบุคคลในครอบครัวที่เป็นภาระต่อสังคม ให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (Home Health Care) เช่น คนชรา คนพิการ และผู้ป่วยโรคเอดส์ เป็นต้น

(6) ประชาชนสามารถประสานความร่วมมือกับภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสถานบริการสาธารณสุขระดับตำบล

จากทิศทางและภาพลักษณ์ของการพัฒนาสาธารณสุขดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการที่จะให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ถูกต้องเหมาะสมจนสามารถดูแลสุขภาพตนเองได้นั้น จำเป็นต้อง

ใช้การส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพอย่างจริงจังต่อเนื่องและกว้างขวางให้ครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด
นั้นก็หมายถึงว่าความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การเตรียมกำลังคนเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของสังคมจะต้องอาศัยแผนการ
พัฒนาทางการศึกษาเป็นแนวทางที่สำคัญซึ่งจะขอนำมากล่าวถึงดังนี้

กรอบนโยบายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย
ทบวงมหาวิทยาลัยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอุดมศึกษาให้สามารถ
แข่งขันกับต่างประเทศได้ จึงมีกรอบนโยบายในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 8 (2540 - 2544) ดังนี้ (วันชัย ศิริชนะ. 2539 : 1-2)

1. นโยบายด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ (Quality
Excellence)

คุณภาพการศึกษา (Quality) มุ่งยกระดับคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดม
ศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนให้ได้มาตรฐานที่เท่าหรือทัดเทียมกันทุกแห่ง โดยกำหนดเกณฑ์
มาตรฐานทางวิชาการทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม
กำหนดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสถาบันและระดับประเทศ

ความเป็นเลิศทางวิชาการ (Excellence) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/
สถาบันที่มีศักยภาพ สร้างความเป็นเลิศทางวิชาการทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัยและการ
บริการวิชาการแก่สังคม โดยเป็นไปตามความพร้อม ความชำนาญ และความเชี่ยวชาญของแต่ละ
มหาวิทยาลัย/สถาบัน หรือเครือข่ายสถาบันเพื่อเป็นการเสริมสร้างคุณภาพมาตรฐานชั้นนำใน
ระดับนานาชาติ

2. นโยบายด้านการขยายโอกาสการเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาและความเท่า
เทียมกันของโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Access - Equity)

การขยายโอกาสการเข้าสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษา (Access) มุ่งขยายโอกาสให้
คนไทยได้เข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้มากขึ้นและเพียงพอต่อความต้องการในการ
พัฒนาประเทศและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

ความเท่าเทียมของโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Equity) มุ่งสร้างความ เป็นธรรม ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันของโอกาสในการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ทั้ง ในด้านความเท่าเทียมทางภูมิศาสตร์ โดยขยายมหาวิทยาลัย/สถาบัน และวิทยาเขต ไปสู่ส่วนภูมิภาค ความเท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจ โดยการจัดตั้งกองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาและความเป็น ธรรมทางสังคม ให้แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส คนพิการและชนกลุ่มน้อย โดยมีระบบการรับเข้า ศึกษา ต่อในระดับอุดมศึกษาที่ยุติธรรมและมีประสิทธิภาพ

3. นโยบายด้านประสิทธิภาพการบริหารการอุดมศึกษาและระบบการตรวจสอบ (Efficiency - Accountability)

ประสิทธิภาพการบริหารการอุดมศึกษา (Efficiency) มุ่งเสริมสร้างการบริหารอุดม ศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ในด้านการบริหารสถาบัน ซึ่งได้แก่ การบริหารคน เงิน อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ และด้านการบริหารวิชาการ โดยการสร้างกลไกและระบบแผนงาน แผนเงิน และแผนคน ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องสัมพันธ์กับทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด เพื่อให้มีต้นทุนการผลิตต่ำ ซึ่ง แสดงถึงการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

ระบบการตรวจสอบ (Accountability) มุ่งสร้างระบบการตรวจสอบประสิทธิภาพของ การบริหารสถาบัน และการบริหารวิชาการ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงนโยบาย ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้การบริหารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องสามารถตรวจสอบวัดได้ ทั้งในด้านกลไก และกระบวนการบริหาร

4. นโยบายด้านผลผลิตของอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งด้าน ปริมาณและคุณภาพ และทันการ (Relevance - Delivery)

ผลผลิตอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ (Relevance) มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน สร้างผลิตผลอุดม ศึกษา ทั้ง การผลิตบัณฑิต ผลงานวิจัย และการให้บริการวิชาการที่มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องและตรง กับความต้องการของผู้ใช้ สังคม และประเทศ

การส่งมอบผลผลิตที่ สอดคล้อง เหมาะสม ตรงกับความต้องการและทันต่อการใ้ งาน (Delivery) มุ่งสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน ส่งมอบผลผลิตที่มีคุณภาพและเป็น ประโยชน์อย่างแท้จริงต่อผู้ใช้ สังคม และประเทศได้ในปริมาณที่ที่ต้องการ และตรงตามกำหนด เวลาตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้แล้ว

5. นโยบายด้านความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค

(Internationalization - Regionalization)

ความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทย (Internationalization) มุ่งยกระดับมาตรฐาน และสมรรถนะของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ให้มาตรฐานสากลทั้งในเชิงวิชาการและการบริหาร มหาวิทยาลัย รวมทั้งสนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน เข้าไปมีบทบาททางวิชาการในเวทีนานาชาติ และการสร้างเสริมให้อาจารย์ และบัณฑิตไทยมีสมรรถนะสากล เจตคติ โลกทัศน์และชีวิตทัศน์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ตลอดจนสามารถจัดการเรียนการสอน หลักสูตร ที่เป็นมาตรฐานสากลอย่างมีคุณภาพให้กับนักศึกษาจากต่างประเทศได้

การเปิดสู่ภูมิภาค (Regionalization) ส่งเสริมสนับสนุนให้มหาวิทยาลัย/สถาบันไทย เข้าไปมีบทบาทในการพัฒนาระดับภูมิภาค นอกจากกระแสการพัฒนาในอนาคต จะมีการรวมกลุ่มประเทศในลักษณะภูมิภาคมากขึ้น อุดมศึกษาไทยจะต้องสามารถเข้าไปมีบทบาทเป็นผู้นำในระดับภูมิภาคได้ และสามารถสร้างองค์ความรู้ อันเกี่ยวเนื่องกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคได้ ในขณะเดียวกันก็สร้างความเข้มแข็งในศิลปวัฒนธรรมไทยและความเป็นไทย

6. นโยบายด้านภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอุดมศึกษา และการใช้การ บริหาร

การจัดการแบบเอกชนในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (Privatization - Corporatization)

ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอุดมศึกษา (Privatization) มุ่งให้ภาคเอกชนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างกลไกเพื่อขยายความร่วมมือระหว่าง ภาครัฐและเอกชนให้เพิ่มมากขึ้น ส่วนของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจะสนับสนุนการจ้างภาคเอกชนเข้าดำเนินการแทนในงานบางอย่างที่เหมาะสม

การใช้บริการบริหารจัดการแบบเอกชน (Corporatization) สนับสนุนการนำหลักการบริหารในระบบเอกชนที่สำคัญ คือ หลักการประหยัดต้นทุนและเพิ่มรายได้ เพื่อลดภาระการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐ และสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยของรัฐมีรายได้และพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

กรอบนโยบายทั้ง 6 ประการ มีความสัมพันธ์เชื่อมโยง ทั้งภายในและภายนอกของแต่ละข้อที่ไม่อาจแยกจากกันได้

นโยบายแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้วางนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ระยะที่ 8 (2540 - 2544) ไว้เป็นด้าน ๆ ดังนี้

1. ด้านบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษา

1.1 ปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารให้สนองต่อการปฏิบัติการกิจของ
แผนงานทุกแผน ให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

1.2 ส่งเสริมให้หน่วยงานมีความคล่องตัวและมีเอกภาพในการบริหาร เพื่อพัฒนา
ไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

1.3 สนับสนุนการพัฒนาด้านกายภาพ ให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานของอาจารย์ นิสิต
และบุคลากรทุกฝ่ายของมหาวิทยาลัย

1.4 สนับสนุนการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ด้านจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

2.1 ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

2.1.1 ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งมหาวิทยาลัยทำได้ดีอยู่
แล้ว และสาขาอื่นให้พัฒนาตามศักยภาพและความพร้อม

2.1.2 สนับสนุนการผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาที่ประเทศขาดแคลนกำลังคน
ทุกระดับ

2.1.3 สนับสนุนการผลิตบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

2.1.4 ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้มีศักยภาพทางความคิด มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล
มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้นำในสังคม และทำงานเป็นหมู่คณะได้

2.1.5 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่และปรับปรุงโครงสร้างของคณะให้
เอื้อต่อการผลิตบัณฑิตทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

2.2 กระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

2.2.1 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา

2.2.2 ส่งเสริมการบริการการศึกษาในหลายรูปแบบที่เหมาะสมกับชุมชน
แต่ละแห่งที่ต้องการ

2.3. ส่งเสริมการพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นศูนย์กลางทางวิชาการในระดับภูมิภาค
และนานาชาติ

3. ด้านปรับปรุงคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา

3.1. เร่งรัดการพัฒนาศักยภาพในการทำงานของอาจารย์และบุคลากรทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

3.2. เร่งรัดการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้ทันสมัยและทัดเทียมกับมาตรฐานสากล

3.3. ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพ

3.4. ส่งเสริมการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

3.5. ส่งเสริมการพัฒนาระบบงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

4. ด้านอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

4.1. ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งข้อมูลทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม

4.2. สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมเพื่อเผยแพร่แลกเปลี่ยนศิลปะและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันเพื่อสร้างความเข้าใจอันดี

4.3. สนับสนุนวิชาชีพด้านศิลปะและวัฒนธรรม

5. ด้านวิจัยระดับอุดมศึกษา

5.1. ส่งเสริมให้มีการวิจัยทางด้านพื้นฐานและประยุกต์เพิ่มขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

5.2. สนับสนุนให้มีการจัดตั้งหน่วยงานวิจัยเฉพาะทางในมหาวิทยาลัย

5.3. พัฒนาระบบการบริหารงานวิจัยของมหาวิทยาลัย

5.4. ส่งเสริมความร่วมมือในการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5.5. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการวิจัย

6. ด้านบริการวิชาการแก่สังคม

6.1. ส่งเสริมการบริการวิชาการที่มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ ชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม

7. ด้านกิจการนิสิตนักศึกษา

7.1. สนับสนุนการพัฒนานิสิตทั้งในด้านคุณลักษณะและคุณภาพชีวิต

7.2. ส่งเสริมนิสิตให้มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ให้ตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ตามสิทธิของตนในฐานะบุคคลและพลเมืองของชาติ

7.3. ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างมหาวิทยาลัยกับนิสิต ศิษย์เก่า คณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ให้เกิดความภาคภูมิใจและผูกพันกับสถาบัน

7.4. ส่งเสริมให้นิสิตได้มีโอกาสแสดงความสามารถด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของคนในทุกระดับทั้งระดับชาติและนานาชาติ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีเพื่อเป็นทรัพยากรในการพัฒนาประเทศ กรอบนโยบายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยมาจนถึงนโยบายการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดังกล่าว การขอเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตของภาควิชาสุศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงสอดคล้องกับแผนและนโยบายที่กำหนดไว้

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

การสร้างหลักสูตรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไปจำเป็นต้องมีมาตรฐานกำหนดให้เป็นแนวเดียวกัน ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้ประกาศเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ดังนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2533 : 15 - 20)

ข้อ 7 โครงสร้างหลักสูตร

7.1 ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ (ปริญญา นิพนธ์) การศึกษาตามแผน ก. มี 2 แบบ คือ

แบบ ก (1) ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยสถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก (2) ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และต้องศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 6 หน่วยกิต

ข้อ 12 ชื่อปริญญา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ ในกรณีที่ยังไม่มีการกำหนดชื่อปริญญาในพระราชกฤษฎีกาฯ ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์ดังนี้

12.1 ชื่อปริญญาเชิงวิชาการ สำหรับสาขาวิชาที่ส่วนใหญ่ศึกษาในลักษณะของศาสตร์บริสุทธิ์ โดยมุ่งศึกษาสาระและวิธีการของศาสตร์สาขานั้น ๆ เป็นหลัก ให้ใช้ชื่อปริญญาว่า ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตหรือวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สำหรับการศึกษาในระดับปริญญาโท

12.2 ชื่อปริญญาเชิงวิชาชีพ สำหรับสาขาวิชาที่มุ่งศึกษาในเชิงประยุกต์เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามลักษณะของวิชาชีพนั้น ๆ โดยเฉพาะให้ใช้ชื่อปริญญาตามสาขาวิชานั้น

เกณฑ์มาตรฐานนี้ให้ใช้กับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่ รวมทั้งหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นไป

การควบคุมคุณภาพของหลักสูตร

คุณภาพของหลักสูตร มีผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาเพราะหลักสูตรเป็นสิ่งที่กำหนดเนื้อหาสาระทางวิชาการที่นักศึกษาพึงได้รับจากการศึกษาตลอดหลักสูตร และหลักสูตรยังสะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่สถาบันอุดมศึกษามุ่งหวังจะให้เมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว

แนวปฏิบัติในการควบคุมคุณภาพหลักสูตรควรเป็นดังนี้ (วันชัย ศิริชนะ. 2539: 12-13)

1. ควรมีการกำหนดปรัชญา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ชัดเจน
2. จะต้องสร้างความเข้าใจในปรัชญาและจุดมุ่งหมายรวมทั้งความตระหนักถึงความสำคัญของแต่ละหลักสูตร ให้กับผู้บริหารหลักสูตรและผู้สอนโดยต้องแท้
3. ควรมีการวางระเบียบ ขั้นตอน และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการพัฒนาหลักสูตร รวมถึงระยะเวลาที่จะต้องมีการทบทวน หรือประเมินผลการดำเนินการหลักสูตรด้วย
4. ในการพิจารณาจัดทำหลักสูตรใหม่ หรือการประเมินผลการดำเนินการหลักสูตรเก่าก็ตาม ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาการนั้น ๆ และผู้แทนสมาคมวิชาชีพ ผู้แทนองค์กรที่ใช้บัณฑิตร่วมอยู่ด้วย
5. การพัฒนาหลักสูตรใหม่ จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ต่อไปนี้ด้วย
 - 5.1 กระแสการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการ
 - 5.2 กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม

- 5.3 ความมุ่งหวังของผู้ใช้บัณฑิต/ตลาดแรงงาน
- 5.4 นโยบายการพัฒนาประเทศ
- 5.5 นโยบายของสถาบันอุดมศึกษา
- 5.6 ความมีส่วนร่วมของสังคมภายนอก และเพื่อนร่วมวิชาชีพ
- 5.7 ระเบียบ กฎเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามระเบียบของทบวงมหาวิทยาลัย
- 5.8 ความพร้อมด้านต่าง ๆ

6. ควรมีการทบทวนติดตามผลการดำเนินการหลักสูตรเป็นระยะ ๆ โดยสม่ำเสมอ ซึ่งโดยทั่วไปควรมีการประเมินทุก 5 ปี เป็นอย่างน้อย โดยประเมินทั้งในด้านความเหมาะสม ความทันสมัย วิธีการบริหาร การใช้ทรัพยากร รวมทั้งคุณภาพและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัยและสนองตอบความต้องการได้อย่างแท้จริง

ระบบการใช้หลักสูตร

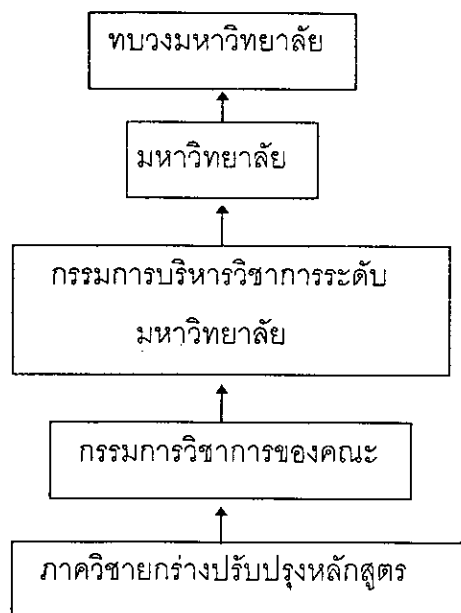
การจะนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติได้นั้น ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การขออนุมัติ

การเสนอหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัย เริ่มจากภาควิชา ขึ้นไปสู่การกลั่นกรองระดับคณะและสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ แล้วจึงแจ้งให้ทบวงมหาวิทยาลัยพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2534 : 54 ; วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 5) ดังภาพประกอบ 1

2. การวางแผนการใช้หลักสูตร ซึ่งกระทำในขณะรอการอนุมัติ การวางแผนการใช้หลักสูตรจะคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

- 2.1 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
- 2.2 การเตรียมงบประมาณ
- 2.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร
- 2.4 วัสดุหลักสูตร
- 2.5 บริการสนับสนุนและอาคารสถานที่
- 2.6 ระบบบริหารหลักสูตรของสถาบันศึกษา
- 2.7 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้สอน
- 2.8 การประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตร

ภาพประกอบ 1 ขั้นตอนการเสนอหลักสูตร

ที่มา : วิชัย วงษ์ใหญ่. 2537 : 5

3. ขั้นตอนการให้หลักสูตรหรือการบริหารหลักสูตร เป็นการดำเนินการให้หลักสูตรตามแผน ประกอบด้วย

3.1 ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

3.2 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรโดยเฉพาะอาจารย์ โดยสำรวจว่ามีความพร้อมหรือไม่ ส่วนที่ไม่พร้อมจะทำการอบรมอย่างไร ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่แสดงถึงความจำเป็นในการจัดฝึกอบรมด้วย

3.3 งบประมาณ

3.4 อาคารสถานที่

ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2539 : 66-67 ; อ้างอิงมาจาก Schwab.1978) ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้เรียน (Learners) ได้แก่สติปัญญา ภูมิหลังทางเศรษฐกิจ ภูมิหลังทางการเรียน ทักษะเดิม ความถนัดและความสนใจ ฯลฯ

2. ปัจจัยด้านผู้สอน (Teachers) เกี่ยวข้องกับ 3 สิ่งคือ

2.1 ระดับการพัฒนาการสอนของครู

2.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ

2.3 การสนับสนุนจากเพื่อนครูและผู้บริหาร ทั้งวัสดุ ความคิดและ กำลังใจ

3. ปัจจัยด้านเนื้อหาวิชา (Subject Matter) ได้แก่

3.1 ความใกล้เคียงกับเนื้อหาเดิม

3.2 ความชัดเจนของเนื้อหา

3.3 ความซับซ้อนของเนื้อหา

3.4 คุณภาพและความสะดวกในการใช้วัสดุอุปกรณ์

4. สิ่งแวดล้อม (Milieu) ได้แก่สภาพท้องถิ่น ทั้งในโรงเรียน และนอกโรงเรียน เช่น บรรยากาศของโรงเรียน การทำงานเป็นทีม การพัฒนาครู การได้รับการสนับสนุนจากชุมชน พอสนอร์ (Posner, 1995 : 190) ได้สรุปปัจจัยที่มีความสำคัญสำหรับหลักสูตร ดัง

ตาราง 4

ในแต่ละปัจจัยมีรายละเอียดที่ต้องศึกษาดังนี้ (Posner, 1995:197-199)

1. ปัจจัยทางปฏิบัติการ ได้แก่

1.1 ข้อกำหนดเกี่ยวกับตารางเวลา

1.2 เวลาที่ให้นักศึกษาค้นคว้า

1.3 เวลาสำหรับอาจารย์เตรียมการสอน

2. ปัจจัยทางกายภาพ ได้แก่

2.1 สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่พอเพียงหรือไม่และจะใช้สิ่งอำนวยความสะดวกทั้งภายในและภายนอกเพียงใด

2.2 อุปกรณ์ที่ไม่มีใช้ มีอะไรบ้าง

2.3 วัสดุที่ต้องจัดหาเพิ่มเติม

3. ปัจจัยทางนโยบาย

จากสถานการณ์ปัจจุบันมีข้อกำหนดอะไรบ้างที่มีผลกระทบกับหลักสูตรเช่น มาตรฐาน ข้อกำหนด อำนาจหน้าที่ กฎระเบียบและโครงการอื่น ๆ

4. ปัจจัยทางองค์กร

องค์กรที่เหมาะสมกับหลักสูตรควรเป็นอย่างไร และจะปรับปรุงองค์กรปัจจุบันอย่างไร ให้เอื้อต่อการดำเนินหลักสูตรมากที่สุด

ตาราง 4 ปัจจัยที่สำคัญสำหรับหลักสูตร

ปัจจัย	เกี่ยวข้องกับ
ปัจจัยทางปฏิบัติการ (Temporal)	เวลา : ปริมาณ ความถี่ ระยะเวลา ตารางเวลา
ปัจจัยกายภาพ (Physical)	สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและที่สร้างขึ้น วัสดุ อุปกรณ์
ปัจจัยทางนโยบาย (Political Legal)	ข้อกำหนดของรัฐบาล ข้อจำกัด ความต้องการ
ปัจจัยทางองค์กร (Organizational)	การบริหารงาน ขนาด กระบวนการกลุ่ม นโยบาย
ปัจจัยบุคคล (Personal)	ภูมิหลัง ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน เจ้าหน้าที่และพ่อแม่
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic)	ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนที่ได้รับ
ปัจจัยทางวัฒนธรรม (Cultural)	ค่านิยมและความเชื่อของโรงเรียนและสังคม

ที่มา : Posner, 1995 : 190

5. ปัจจัยบุคคล ได้แก่

5.1 เจตคติและความเชื่อของครูต่อบทบาทครู เนื้อหาวิชา การเรียนและแรงจูงใจ
มาตรการและขอบเขตในการควบคุมครู การจัดการกับความแตกต่างของบุคคล แนวโน้มการยอมรับ
เจตคติและความเชื่อ

5.2 ความรู้และความสามารถของครูที่ส่งผลต่อการดำเนินหลักสูตร

5.3 โครงการพัฒนาบุคลากรที่จำเป็นต่อการจัดหลักสูตรให้ประสบความสำเร็จ

5.4 ข้อกำหนดเกี่ยวกับภูมิหลัง ความรู้ ความสามารถ และเจตคติของผู้เรียน มี
ความเป็นไปได้เพียงใด

6. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่

6.1 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินหลักสูตร เช่น วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องจัดซื้อ การจ้างบุคลากรเพิ่ม การพัฒนาบุคลากร เวลาที่ใช้ในการเตรียมวางแผนของบุคคลและเวลาในการบริหาร

6.2 ประสิทธิภาพที่เกิดจากการดำเนินหลักสูตร เช่น ความพึงพอใจในการทำงานของครู ความสำเร็จและความไว้วางใจของผู้เรียน การสนับสนุนของชุมชน ประสิทธิภาพของการบริหารโรงเรียน และความรักในสถาบันของครู

6.3 ผู้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่าย และประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร

6.4 ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนจะกำหนดอย่างไร ระยะเวลาเท่าใด

7. ปัจจัยทางวัฒนธรรม ได้แก่

7.1 ค่านิยมที่สะท้อนให้เห็นจากหลักสูตร เช่น ลักษณะวิชา การเลือกเนื้อหาวิชา และเอกสารอ่านประกอบหรือวิธีการสอนที่ใช้

7.2 แนวคิดบางอย่างที่ขัดแย้งกับความคิดของบุคคลบางกลุ่มในสังคม

7.3 วิธีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดที่ขัดแย้งกันให้สามารถร่วมกันได้

จากปัจจัยและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเปิดดำเนินหลักสูตร ผู้วิจัยได้พยายามรวบรวมจัดกลุ่มไว้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาความเป็นไปได้ต่อไป

การศึกษาความเป็นไปได้

ความหมายของการศึกษาความเป็นไปได้

การศึกษาความเป็นไปได้อาจมีความหมาย ໒ อย่างนี้

คอฟแมน (Kaufman. 1972 : 127) ได้สรุปความหมายของการศึกษาความเป็นไปได้อาเป็นการศึกษาความสามารถเกี่ยวกับการปฏิบัติ หรือความสามารถที่จะทำให้เกิดเสร็จสมบูรณ์

ฮัสเซน (Hussain. 1973 : 196 - 217) ได้กล่าวถึงความหมายของการศึกษาความเป็นไปได้อาเป็นความพยายามที่จะหาข้อเท็จจริงเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจก่อนนำแผนไปปฏิบัติจริง รวมทั้งหาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการวางแผน ประเมินผลแผน และกำหนดแผนปฏิบัติ นอกจากนี้ ฮัสเซนได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาความเป็นไปได้อาเมื่อไรก็ตามที่จะมีการเปลี่ยนแปลงระบบใหม่ที่ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ภายใต้ข้อจำกัด (Constraints) ที่มีอยู่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความเป็นไปได้อาจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้ว่าควรสนับสนุนหรือระงับโครงการที่เสนอมา ตามความเห็นของฮัสเซนนั้น โครงการใหม่ที่น่าไปปฏิบัติยังอาจประสบความล้มเหลวได้ในขั้นนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะจะต้องประสบปัญหาเกี่ยวกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอน ถ้ามีการลงทุนโครงการใด ๆ โดยปราศจากการศึกษาความเป็นไปได้อาอย่างเหมาะสมแล้ว จะไม่สามารถลดหรือจำกัดความเสี่ยงลงได้ การศึกษาความเป็นไปได้อาจะช่วยให้ค้นพบปัญหาที่จำเป็นต้องแก้ไข ซึ่งจะเป็นส่วนช่วยอันสำคัญในการปรับปรุงโครงการที่เสนอมาให้มีโอกาสประสบผลสำเร็จมากขึ้น

เวอร์เดลลิน (Verdelin. 1977 : 276 - 289) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการศึกษาความเป็นไปได้อาทางการศึกษาว่าเป็นการประเมินผลชนิดหนึ่งในขั้นตอนการวางแผนทางการศึกษา ซึ่งจะช่วยตอบคำถามที่นำไปสู่ความสำเร็จของการวางแผนว่า แผนนั้นจะปฏิบัติได้หรือไม่ และสามารถตรวจสอบ ควบคุมขั้นตอนและวิธีดำเนินงานให้เป็นไปตามความมุ่งหมายและเป้าหมายที่กำหนดไว้

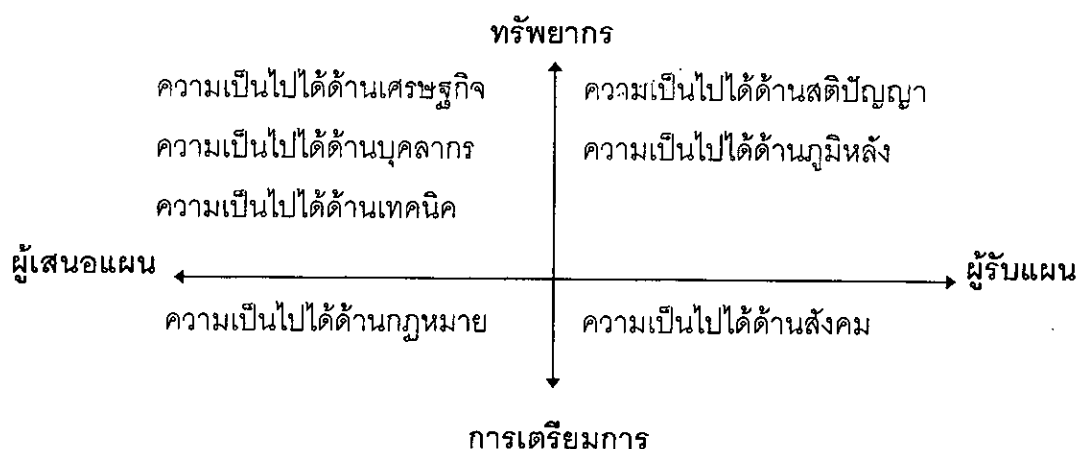
การศึกษาความเป็นไปได้อาจึงมีความหมายโดยสรุปว่าเป็นการศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นต่อโครงการนั้นๆ ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจว่าแผนหรือโครงการจะนำไปปฏิบัติได้หรือไม่ โดยวิธีใด และหาทางเลือกที่เหมาะสมให้แผนดำเนินตามจุดมุ่งหมายได้โดยมีอุปสรรคน้อยที่สุดภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

การศึกษาความเป็นไปได้ทางการศึกษา

การศึกษาความเป็นไปได้ทางการศึกษาสามารถพิจารณาได้เป็น 2 มิติ (Werdelin. 1977 : 273-281) คือมิติของผู้เสนอแผน (Introducers) ได้แก่ผู้ดำเนินโครงการ และผู้รับแผน (Receivers) ได้แก่ผู้ได้รับผลจากโครงการ

การวิเคราะห์ในแต่ละมิติต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ของทรัพยากร (Resources) ที่จำเป็นต้องใช้และการเตรียมการเพื่อดำเนินโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

แนวคิดและปัจจัยที่จำเป็นต้องพิจารณาในการวางแผนทางการศึกษาของเวอร์เดลินมีความสัมพันธ์กัน 4 ด้าน ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการวางแผนทางการศึกษา

ที่มา : Werdelin. 1977 : 282

จากภาพประกอบ 2 การพิจารณาปัจจัยที่ต้องศึกษา แบ่งเป็น 4 ลักษณะ คือ

1. ถ้าพิจารณาในแง่มิติผู้เสนอแผนและทรัพยากรที่ใช้ ปัจจัยที่ต้องศึกษาความเป็นไปได้ ประกอบด้วยความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ บุคลากรและเทคนิค
2. ถ้าพิจารณาในแง่ผู้เสนอแผนและการเตรียมการ ปัจจัยที่ต้องศึกษาความเป็นไปได้ ประกอบด้วยความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย
3. ถ้าพิจารณาในแง่ผู้รับแผนและทรัพยากร ปัจจัยที่ต้องศึกษาความเป็นไปได้ ประกอบด้วยความเป็นไปได้ด้านสติปัญญา ภูมิหลังของผู้เรียน

4. ถ้าพิจารณาในแง่ผู้รับแผนและการเตรียมการ ปัจจัยที่ต้องศึกษาความเป็นไปได้ ประกอบด้วยความเป็นไปได้ด้านสังคมที่แวดล้อมและเกี่ยวข้องกับแผน ว่ามีความพร้อมและเต็มใจรับแผนหรือไม่ เพียงใด ได้แก่ ชุมชน ผู้ปกครองและผู้เรียน

รายละเอียดของปัจจัยแต่ละด้านมีดังนี้ (Verdelin, 1977 : 282-283)

1. ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ จะศึกษากำลังเงินและค่าใช้จ่ายที่กำหนดไว้รองรับจำนวนผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป จำนวนอาจารย์ที่เพิ่มขึ้น อาคารสถานที่ วัสดุและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ การปรับปรุงองค์กรและสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยต้องคำนวณออกมาเป็นค่าใช้จ่ายให้เห็นชัดมากที่สุด

2. ความเป็นไปได้ด้านบุคลากร เป็นการศึกษาความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน และบุคลากรที่ร่วมในโครงการ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นหรือสอบถามโดยตรงจากกลุ่มตัวอย่าง

3. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค เป็นการวางแผนตรวจสอบเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น เครือข่ายวิทยุหรือทีวี เครื่องพิมพ์ การผลิตวัสดุอุปกรณ์ บริษัทรับเหมาก่อสร้างอาคาร และสิ่งอื่น ๆ ว่ามีอยู่พร้อมที่จะดำเนินการตามโครงการหรือไม่

4. ความเป็นไปได้ด้านกฎหมาย เป็นการศึกษากฎหมาย ระเบียบ ข้อตกลง และสัญญาต่าง ๆ รวมทั้งระบบการบริหารที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตามโครงการ สิทธิของอาจารย์ อำนาจและหน้าที่ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทางการศึกษาที่จะดำเนินการหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการ

5. ความเป็นไปได้ด้านสังคม เป็นการศึกษาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ ศึกษาเช่น ผู้เรียน บิดามารดาของผู้เรียน อาจารย์ และบุคคลต่าง ๆ เพื่อศึกษาดูว่าจะยอมรับการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ เพียงใด วิธีการศึกษาอาจสุ่มตัวอย่างมาให้เห็นความเห็นหรือทัศนคติเกี่ยวกับการดำเนินงาน

6. ความเป็นไปได้เกี่ยวกับความสามารถของนักเรียน อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาจใช้ข้อมูลเก่าที่มีอยู่ หรืออาจรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างใหม่ โดยใช้แบบวัดระดับสติปัญญา ความรู้ ทักษะและทัศนคติหรือแบบวัดอื่น ๆ หากมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถวัดภูมิหลังและความสามารถของผู้เรียนและสถานการณ์ที่เป็นจริง ผลการคาดคะเนอาจคลาดเคลื่อนไปได้

จากแนวคิดในการศึกษาความเป็นไปได้นี้ดังกล่าว นับว่าครอบคลุมปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินหลักสูตรเป็นอย่างดี และเพื่อให้แนวทางการศึกษาชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเพิ่มเติมในเรื่องของการใช้จ่ายและผลตอบแทน ดังนี้

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนของโครงการ

การดำเนินโครงการใดๆ ก็ตามสิ่งจำเป็นที่สุดของการตัดสินใจก็คือความคุ้มค่ากับการลงทุนซึ่งดูได้จากค่าใช้จ่ายที่ลงทุนไปกับผลตอบแทนที่ได้รับมา การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนของโครงการจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ ซึ่งอาจแสดงออกมาเป็นมูลค่าที่วัดได้และบางครั้งก็ไม่สามารถวัดได้ชัดเจน การพิจารณาถึงผลได้ผลเสียของโครงการ จึงอาจแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ (ประสิทธิ์ ตงยงศิริ, 2534 : 131-155 ; ชัยยศ สันติวงษ์, 2533 : 181)

1. มุ่งเน้นด้านบริการหรือมีวัตถุประสงค์ที่ไม่มุ่งแสวงหากำไร
2. มุ่งเน้นด้านเศรษฐกิจหรือมีวัตถุประสงค์ที่แสวงหากำไร

ในการดำเนินโครงการนั้น ผลตอบแทนไม่จำเป็นต้องวัดออกมาเป็นตัวเงินได้เสมอไป โครงการที่สามารถวัดผลตอบแทนเป็นตัวเงินได้ร้อยละ 60 ขึ้นไป มักนิยมใช้หลักการของการวิเคราะห์ผลตอบแทน-ต้นทุน (Benefit-Costs Analysis) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการที่มุ่งเน้นแสวงหากำไร แต่ถ้าโครงการใด วัดผลตอบแทนได้ยาก มักนิยมใช้หลักของต้นทุน-ประสิทธิผล (Cost-Effectiveness) ซึ่งเป็นโครงการที่ไม่มุ่งแสวงหากำไร (วีระพล สุวรรณนันท, 2534 : 248)

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายของโครงการ เป็นมูลค่าของปัจจัยการผลิตหรือทรัพยากรต่างๆ ที่ใช้ไปโดยโครงการ ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายที่มองเห็นได้ชัดเจนและค่าใช้จ่ายที่ไม่อาจมองเห็นได้ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยตรงหรือโดยอ้อมและจะมีการจ่ายเป็นเงินสดหรือไม่ก็ตาม ค่าใช้จ่ายของโครงการจึงอาจแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ค่าใช้จ่ายที่มีตัวตน (Tangible Costs) ซึ่งแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามวัตถุประสงค์ของผู้ศึกษาที่ต้องการใช้ประโยชน์ของข้อมูล ในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามลักษณะการแบ่งค่าใช้จ่ายตามหน้าที่ คือ ค่าลงทุน ค่าดำเนินงานและบำรุงรักษาและงบรายจ่ายสำรอง

- 1.1 ค่าลงทุน หมายถึงมูลค่าของการใช้ทรัพยากรไปเพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกหรือเป็นฐานของการผลิตและการให้บริการ ประกอบด้วย

- 1.1.1 ที่ดิน รวมถึง ค่าซื้อ ค่าเช่าและค่าพัฒนาที่ดิน

1.1.2 อาคารและงานก่อสร้าง รวมถึงไฟฟ้า น้ำประปาและอื่นๆ

1.1.3 ค่าเครื่องจักรและอุปกรณ์ รวมถึงค่าติดตั้ง ขนย้ายและอะไหล่ทดแทน

1.1.4 ค่าธรรมเนียมและค่าบริการ

1.1.5 ค่าใช้จ่ายก่อนการดำเนินงาน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มโครงการ ถึงวันที่โครงการเริ่มให้ผลประโยชน์ตอบแทน เช่น ค่าฝึกอบรม ค่าจัดการ ค่าโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

1.2 ค่าดำเนินงานและบำรุงรักษา หมายถึง มูลค่าของการใช้ทรัพยากรไปเพื่อการดำเนินงานและบำรุงรักษาโครงการ ประกอบด้วย

1.2.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการผลิต ได้แก่

1.2.1.1 วัตถุดิบ

1.2.1.2 ค่าจ้างและเงินเดือน

1.2.1.3 ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง

1.2.1.4 ค่าใช้จ่ายในหน่วยงาน

1.2.1.5 ค่าธรรมเนียมต่างๆ

1.2.2 ค่าใช้จ่ายด้านการบริหาร ได้แก่

1.2.2.1 เงินเดือนและค่าตอบแทน

1.2.2.2 ค่าเช่าสำนักงาน

1.2.2.3 ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่ารับรอง

1.2.2.4 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ภาษี ค่าประกันภัยและค่าเสื่อมราคา เป็นต้น

1.3 งบรายจ่ายสำรอง (Contingency Allowances) เป็นเงินที่สำรองไว้เพื่อจ่ายในสิ่งที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้หรือตั้งเผื่อไว้สำหรับรายการที่อาจมีการหลงลืม หรือคาดไม่ถึงว่าจะมีในอนาคต เช่น มีการเปลี่ยนแปลงในราคาสินค้า หรือเงินเฟ้อ เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายที่ไม่มีตัวตน (Intangible Costs) เป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถคำนวณออกมาเป็นเงินได้หรือตีราคาได้ยากแต่เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในโครงการ เช่น ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งวิธีการที่ดีก็คือ การระบุสิ่งที่เกิดขึ้นโดยไม่ต้องมีการคำนวณออกมาเป็นมูลค่า เพื่อให้ผู้มีอำนาจตัดสินใจ ใช้ประกอบการพิจารณา

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของโครงการมีแนวทางการปฏิบัติได้ 3 ขั้นตอน คือ

1. ระบุรายการและปริมาณ
2. ตีราคาค่าใช้จ่าย
3. รวมค่าใช้จ่ายเป็นรายปี

ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนทางการศึกษาแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. ต้นทุนสถาบันหรือผู้ให้บริการ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535; นงราม เศรษฐพันธ์และคณะ, 2532; อัมพร วิจิตรพันธ์, 2520) คือทรัพยากร ทั้งหมดที่มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานจัดการศึกษาต้องเข้าไปเพื่อการดำเนินการ ประกอบด้วย

1.1 ต้นทุนดำเนินการ ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าสาธารณูปโภคและค่าใช้จ่ายอื่นๆ

1.2 ค่าทรัพย์สิน ได้แก่ ค่าที่ดิน ค่าสิ่งปลูกสร้างและค่าวัสดุอุปกรณ์ โดยมีวิธีการประเมินค่าทรัพย์สินดังนี้

1.2.1 ค่าที่ดิน คิดคำนวณจากจำนวนดอกเบี้ยที่ได้ หากนำที่ดินไปขาย แล้วนำเงินไปฝากธนาคารประเภทฝากประจำเป็นเวลา 1 ปี

1.2.2 ค่าสิ่งปลูกสร้าง คิดคำนวณเป็นมูลค่าต่อปี โดยใช้สูตร

$$V = \frac{Mr}{(1+r)^t} + Mr$$

โดยที่ V = มูลค่าที่ประเมินต่อปี

M = มูลค่าที่เป็นตัวเงินของอาคาร

r = อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ

t = ค่าเฉลี่ยของอายุการใช้งาน

(50 ปี สำหรับอาคารที่เป็นคอนกรีต

25 ปี สำหรับอาคารที่เป็นครึ่งตึกครึ่งไม้

20 ปี สำหรับอาคารไม้)

1.2.3 ค่าวัสดุครุภัณฑ์ คิดจากราคาที่ซื้อแล้วปรับด้วยอายุการใช้งาน

2. ต้นทุนผู้เรียน ประกอบด้วย

2.1 ค่าใช้จ่ายให้แก่สถานศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา

ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าสมัคร ค่ากิจกรรมนักศึกษา เป็นต้น

2.2 ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ได้แก่ ค่ายานพาหนะ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าใช้จ่าย

ส่วนตัวที่เสียประจำ เป็นต้น

2.3 ค่าเสียโอกาส เป็นมูลค่าที่คำนวณจากเงินรายได้ที่ผู้เรียนสมควรจะได้หาก

เลือกการทำงานแทนการมาเรียน

การคำนวณค่าเสียโอกาสนี้กองวิจัยการศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี (2535) คำนวณรายได้ที่ควรจะได้ของเด็กนักเรียนระดับประถม
ศึกษา โดยคิดจากค่าแรงงานเด็กต่อวัน ตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการการศึกษา และในปี 2532 (สำนัก
นายกรัฐมนตรี, 2532) คิดจากรายได้ที่เสียไปเนื่องจากการเรียนในมหาวิทยาลัยแทนการทำงานใน
ช่วงอายุที่เข้าศึกษา

การคำนวณต้นทุนทางการศึกษา มีหลายลักษณะ ได้แก่

1. คิดเป็นค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี เช่น การศึกษาของเทียนฉาย กิระนันท์(2538)

นงราม เศรษฐพันธ์และคณะ(2532) โดยอาจแยกคิดต้นทุนสถาบัน หรือต้นทุนผู้เรียนหรืออาจรวม
ต้นทุนสถาบันกับต้นทุนผู้เรียนเข้าด้วยกัน

สูตรการคำนวณต้นทุนต่อหัว มีดังนี้ (สำนักงานรัฐมนตรี, 2535; นงราม เศรษฐพันธ์,
2532)

$$\text{ต้นทุนต่อหัว} = \frac{\text{ค่าใช้จ่าย}}{\text{จำนวนผู้เรียน}}$$

ส่วนอัมพร วิจิตรพันธ์ (2520) ได้นำผลตอบแทนมาเกี่ยวข้องด้วยโดยใช้สูตร

$$C = \frac{B}{(1+r)}$$

โดยที่ C = ต้นทุนการศึกษา

B = ผลประโยชน์ต่อปี

r = อัตราผลตอบแทนต่อปี

2. คิดต้นทุนต่อหัวของผู้สำเร็จการศึกษา โดยปรับค่าความสูญเปล่าจากการลาออก กลางคันหรือการเรียนเกินเวลาที่หลักสูตรกำหนดหรือการเรียนซ้ำชั้น เช่น การศึกษาของกองวิจัยทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี (2535) และ นงราม เศรษฐพันธ์ (2532)

3. การคำนวณค่าใช้จ่ายโดยวิธีอื่นๆ เช่น ค่าใช้จ่ายต่อนิสิตลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาต่อปี (FTSE) ค่าใช้จ่ายต่อหลักสูตรต่อปีและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อบัณฑิต 1 คน ตั้งแต่แรกรับจนจบการศึกษา (เทียนฉาย กิระนันท์, 2538)

การวิเคราะห์ผลตอบแทน

ผลตอบแทนของโครงการ หมายถึง มูลค่าของผลผลิตทั้งหมดของโครงการ รวมถึง กิจกรรมส่วนควบอื่นๆ ที่เกิดจากการมีโครงการ ซึ่งมีทั้งผลตอบแทนที่วัดเป็นเงินได้และที่วัดเป็นเงินไม่ได้ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นโดยตรงหรือผลพลอยได้ก็ตาม ผลตอบแทนของโครงการอาจแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ ผลตอบแทนขั้นต้น ผลตอบแทนขั้นรองและผลตอบแทนที่ไม่มีตัวตน

1. ผลตอบแทนขั้นต้น (Primary Benefits) หมายถึงผลตอบแทนที่เกิดขึ้นโดยตรงจากการมีโครงการ (Direct Benefits) ได้แก่มูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ผลิตได้โดยตรงซึ่งมีหลายลักษณะ คือ

1.1 การผลิตเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเกิดจาก

- 1.1.1 การผลิตด้านกายภาพเพิ่มขึ้น เช่น จำนวน
- 1.1.2 การปรับปรุงด้านคุณภาพ
- 1.1.3 การเปลี่ยนแปลงด้านเวลาและสถานที่
- 1.1.4 การเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะ

1.2 การลดต้นทุนหรือค่าใช้จ่าย

- 1.2.1 การลดต้นทุนเนื่องจากการใช้เครื่องทุ่นแรง
- 1.2.2 การลดค่าใช้จ่ายด้านการขนส่ง
- 1.2.3 การลดความสูญเสียของทรัพยากร

1.3 ผลตอบแทนขั้นต้นอื่นๆ เช่นการยกระดับรายได้ การเพิ่มโอกาสก้าวหน้า เป็นต้น

2. ผลตอบแทนขั้นรอง (Secondary Benefits) หมายถึงมูลค่าของสินค้าหรือบริการที่ได้รับเพิ่มขึ้นจากกิจกรรมส่วนควบอื่นๆ รวมถึงผลตอบแทนที่เกิดขึ้นภายนอกโครงการด้วย (Indirect Benefits) ได้แก่

2.1 ผลตอบแทนอันสืบเนื่องมาจากผลตอบแทนขั้นต้นหรือผลตอบแทนทางตรง ชักนำให้เกิดขึ้น

2.2 ผลตอบแทนทางอ้อมที่เกิดจากการประหยัดภายนอก เช่น ผลจากโครงการฝึกอบรมทำให้มีทักษะดีขึ้นในการปฏิบัติโครงการนี้ แล้วยังสามารถนำไปปฏิบัติได้กับโครงการอื่นๆ ด้วย ก่อให้เกิดการจ้างงาน มีรายได้เพิ่มขึ้น เป็นต้น

3. ผลตอบแทนที่มองไม่เห็น (Intangible Benefits) หมายถึงผลตอบแทนที่ไม่มีตัวตนหรือมองไม่เห็น ไม่สามารถตีค่าออกมาเป็นเงินได้และยังไม่ปรากฏวิธีการที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ตีราคาได้ เช่น โครงการช่วยให้มีการกระจายรายได้ดีขึ้นเพิ่มความมั่นคงและความปลอดภัยในชาติ เป็นต้น วิธีการที่ใช้จึงเป็นการระบุถึงผลตอบแทนที่เกิดขึ้นนี้ด้วย โดยไม่ต้องคำนวณออกเป็นมูลค่า

การวิเคราะห์ผลตอบแทนมีขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ

1. ระบุรายการและปริมาณผลตอบแทน
2. ตีราคาผลตอบแทน
3. รวมผลตอบแทนเป็นรายปี

การศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร เป็นโครงการที่ไม่มุ่งแสวงหากำไร ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางการวิเคราะห์ต้นทุน-ประสิทธิผล (Cost-Effectiveness) เพิ่มเติม ดังนี้ (วีระพล สุวรรณนันทน์, 2534 : 247-260)

ประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึงระดับความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมที่เข้าใกล้วัตถุประสงค์มากที่สุด

รูปแบบการวัดต้นทุน-ประสิทธิผล อาจทำได้โดยวัดในโครงการเดียวโดยดูว่าควรจะต้องสนใจทำโครงการในระดับใด ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ดำเนินโครงการ หรืออาจวัดโดยการเปรียบเทียบหลายๆ โครงการ ว่าโครงการใดจะดีที่สุดก็ได้ วิธีการวัดโดยทั่วไป ประกอบด้วยวิธีดังนี้

1. การวัดด้วยกราฟ เป็นการแปลงต้นทุนและประสิทธิภาพออกเป็น 2 แกน แล้วเขียนกราฟลงไป

2. การวัดด้วยหลักอัตราส่วนของต้นทุน-ประสิทธิผล ซึ่งหาได้จากสูตรดังนี้

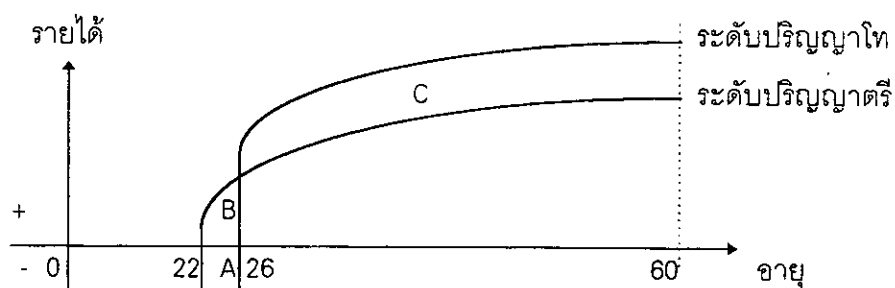
$$\text{อัตราส่วนต้นทุน-ประสิทธิผล} = \frac{\text{ต้นทุน}}{\text{ประสิทธิผล}}$$

3. การวัดด้วยหลักอัตราส่วนของต้นทุนหน่วยสุดท้ายต่อผลผลิตหน่วยสุดท้าย ซึ่งหาได้จากสูตรดังนี้

$$\text{อัตราส่วนต้นทุน-ประสิทธิผล} = \frac{\text{ต้นทุนหน่วยสุดท้าย}}{\text{ผลผลิตหน่วยสุดท้าย}}$$

การศึกษาเกี่ยวกับผลตอบแทนทางการศึกษา บางคน (อัมพร วิจิตรพันธ์. 2520 ; สำนักนายกรัฐมนตรี. 2532) แบ่งเป็นผลตอบแทนทางสังคมกับผลตอบแทนส่วนบุคคล แต่ส่วนใหญ่มักจะแบ่งเป็น 2 ลักษณะ (สำนักนายกรัฐมนตรี 2532 ; นงราม เศรษฐพันธ์ 2532) คือ

1. ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เป็นผลประโยชน์ที่กลับคืนมาในรูปของผลผลิตจากการทำงาน โดยตีค่าผลผลิตออกมาเป็นตัวเงิน ซึ่งวัดได้จาก รายได้ตลอดชีวิต นับตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงเกษียณอายุหรือเลิกทำงาน เป็นรายได้ส่วนเพิ่มที่เกิดจากการศึกษาต่อ โดยหักรายได้ส่วนที่เกิดจากการศึกษาระดับต่ำกว่า เขียนเป็นแผนภูมิได้ดังภาพประกอบ 3

$$R = C - A - B$$

โดยที่ R = ผลตอบแทนจากการศึกษา

C = ส่วนต่างของรายได้ปริญญาตรีกับปริญญาโท

A = ค่าใช้จ่ายในการเรียนปริญญาโท

B = ค่าเสียโอกาส

ภาพประกอบ 3 การวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนเพิ่มจากการศึกษา

สูตรการคำนวณ อัตราผลตอบแทน เบื้องต้น มีดังนี้

$$\text{อัตราผลตอบแทน} = \frac{R - E}{E} \times 100$$

โดยที่ R = รายได้

E = ต้นทุน

ผลการคำนวณจะเป็นค่าร้อยละของอัตราผลตอบแทนเฉลี่ยต่อปี
ส่วนการคิดอัตราผลตอบแทนซึ่งทำให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน โดยใช้สูตร

$$\sum_{t=0}^{\infty} (Cu + Wh)_t (1+r)^{-t} = \sum_{t=5}^{\infty} (Wu - Wh)_t (1+r)^{-t}$$

โดยที่ Cu = ค่าใช้จ่ายทางตรงในการเรียน

Wh = ต้นทุนค่าเสียโอกาส

Wu = รายได้จากการทำงานของผู้จบการศึกษา

r = อัตราผลตอบแทน หรืออัตราส่วนลด

t = ปีที่เรียน/ ปีที่ทำงาน (1,2,3.....n)

ผลตอบแทนที่ได้จากการศึกษานี้ มิได้เกิดจากผลของการศึกษาเพียงอย่างเดียว การศึกษาของกองวิจัยทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี (2532) จึงจัดอิทธิพลของตัวแปรอื่นๆ ที่ทำให้บุคคลมีรายได้แตกต่างกัน โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยของรายได้และปรับด้วยอัตราการลาออกกกลางคัน การเรียนสำเร็จต่ำกว่าหลักสูตร ซึ่งนงราม เศรษฐุนิซ (2532) ก็ปรับค่าตอบแทนโดยการวิเคราะห์สมการถดถอยของรายได้และปรับด้วยอัตราการลาออกกกลางคันและอัตราการว่างงาน

2. ผลตอบแทนทางสังคม เป็นผลตอบแทนที่ไม่สามารถตีค่าออกมาเป็นเงินได้ การศึกษาของสำนักงานนายกรัฐมนตรี (2532) ได้มุ่งประเด็นไปที่ 3 มิติ ได้แก่ มิติทางการเมือง มิติทางศาสนา จริยธรรมและมิติทางสังคม โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างย่อย

ผลตอบแทนทางสังคมอาจเป็นการตอบสนองความต้องการรับการการศึกษาของผู้เรียนได้เช่นกัน ได้แก่ (อัมพร วิจิตรพันธ์. 2520 : 26-27)

2.1 สนองตอบความต้องการศึกษาสิ่งที่ไม่รู้

2.2 ศึกษาเพื่อประกอบอาชีพ

2.3 สนองตอบเหตุผลส่วนตัว เช่น ความพึงพอใจ

2.4 ศึกษาเพื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม

2.5 ศึกษาเพราะเป็นประเพณี

ซึ่งเหตุจูงใจที่ต้องการรับการศึกษาระดับสูงขึ้น ได้แก่

1. รายได้และอาชีพของผู้ปกครอง

2. ค่าจ้างและเงินเดือน ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อเรียนจบ

3. การยอมรับนับถือของสังคม

สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นผลตอบแทนทางสังคมที่มีอาจคำนวณออกมาเป็นตัวเงินได้ การนำเสนอจึงอยู่ในรูปของความดีและการนำเสนอเป็นความเรียงไว้โดยไม่ต้องตีค่า

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์การใช้จ่ายและผลตอบแทนของโครงการ เป็นการศึกษาความคุ้มค่าของการลงทุน โดยคำนวณจากสิ่งที่ลงทุนไปกับผลที่ได้กลับคืนมา ซึ่งทั้งต้นทุนและผลตอบแทน มี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกสามารถตีค่าเป็นราคาออกมาได้ กับอีกลักษณะเป็นสิ่งที่ไม่

สามารถตีค่าออกมาเป็นราคาที่ชัดเจนได้ วิธีการวิเคราะห์ที่สำคัญ คือ ระบุรายการหรือปริมาณที่ต้องการ แล้วตีราคา จากนั้นคิดรวมเฉลี่ยเป็นรายปี ในรายการที่ไม่สามารถตีราคาได้ ให้นำเสนอไว้โดยไม่ต้องคำนวณราคา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้นทุนค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนทางการศึกษา

เทียนฉาย กีระนันท์ (2538) ได้วิจัยเรื่องการเงินอุดมศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงวิเคราะห์ จากการประมวลเอกสารผลการศึกษา และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิต่าง ๆ ที่มีอยู่ แล้วและเชื้ออำนวยให้ โดยเน้นวิเคราะห์ถึงสภาพปัจจุบันและปัญหา กับการแสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาที่ปรากฏนั้น นอกจากนี้ยังวิเคราะห์จากมุมมอง และความเป็นมาของแต่ละสถาบัน โดยอาศัยฐานข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ แล้วจำแนกกำหนดข้อสมมุติเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้ได้คำตอบที่น่าจะเป็นไปได้และเหมาะสมมากที่สุด

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของการเงินอุดมศึกษา โดยพิจารณา 3 ประเด็นคือ แหล่งที่มา การจัดสรรและการใช้ประโยชน์หรือการใช้จ่ายเงินทุน

การสังเคราะห์ทางเลือกในการจัดการเงินอุดมศึกษาหลายทาง เพื่อเสนอแนวทางที่เป็นไปได้และเหมาะสมที่สุดโดยผลการสังเคราะห์นั้นจะได้นำเสนอในรูปแบบของมาตรการเชิงปฏิบัติ กำกับไว้ด้วยนอกจากนี้ ยังเพิ่มเติมและปรับปรุงข้อมูลบางส่วนที่ไม่ครบถ้วนโดยการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่าง ๆ ของสาธารณชน

กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายก รัฐมนตรี (2535) ได้ศึกษาการจัดสรรงบประมาณและการวิเคราะห์ต้นทุนสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ ศึกษาต้นทุนสำหรับการศึกษา และวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการต่าง ๆ ที่มีต่อคุณภาพโรงเรียน การวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณ จะใช้ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน แหล่งที่มาของงบประมาณและการกระจายงบประมาณจากส่วนกลาง

การวิเคราะห์ต้นทุนสำหรับการศึกษา จะศึกษาเฉพาะต้นทุนที่วัดเป็นตัวเงินได้ ซึ่งประกอบด้วยต้นทุนสถาบัน (ต้นทุนดำเนินการและต้นทุนทรัพย์สิน) และต้นทุนภาคเอกชน (ค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าเสียโอกาส) โดยปรับมูลค่าต้นทุนด้วยดัชนีราคาผู้บริโภค การวิเคราะห์ต้นทุนต่าง ๆ ใช้คิดต้นทุนต่อคนต่อปี ส่วนต้นทุนรวมใช้ทั้งต้นทุนต่อคนต่อปี และต้นทุนต่อผู้สำเร็จการศึกษา โดยปรับด้วยอัตราออกกลางคัน

การวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการต่าง ๆ ใช้คำนวณค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของโครงการเป็นค่าเฉลี่ยต่อนักเรียนต่อปี แล้ววิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยดังกล่าวกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน

กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2532) ได้ศึกษาข้อมูลค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนจากการลงทุนการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรในการพัฒนาประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั้งทางเศรษฐกิจและทางสังคม

การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ใช้วิเคราะห์จากอัตราผลตอบแทนที่วัดจากรายได้สุทธิอื่นเนื่องมาจากการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาตั้งแต่เริ่มทำงานจนถึงเกษียณอายุ เป็นรายได้ส่วนที่เพิ่มจากการศึกษาเพิ่มขึ้น โดยหักรายได้ส่วนที่เกิดจากการศึกษาระดับต่ำกว่า ดังภาพประกอบ 3 (หน้า 37)

การวิเคราะห์ผลตอบแทนได้ขจัดอิทธิพลของตัวแปรที่ทำให้บุคคลมีรายได้แตกต่างกัน โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยของรายได้และปรับด้วยอัตราการออกกลางคัน การเรียนสำเร็จช้ากว่าหลักสูตร และอัตราการว่างงาน

การหาอัตราผลตอบแทนทางสังคม จะพิจารณาจากความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Aspect) ความรู้สึกนึกคิด (Affective Aspect) และพฤติกรรม (Behavioral Aspect) ของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อสังคมใน 3 มิติ คือ ทางการเมือง ทางศาสนา และทางสังคม

การศึกษาใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแบบตัดขวาง (Cross Sectional Data) จากคนหลายกลุ่มอายุในปัจจุบัน และเอารายได้ของคนที่มีอายุต่าง ๆ ไปแทนรายได้ของคนที่จะมีอายุต่อไปในอนาคต การเก็บข้อมูลผลตอบแทนทางสังคมด้านอื่นๆ ใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างย่อยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ทางการศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ทางการศึกษาที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ เป็นงานวิจัยที่มีได้เกี่ยวข้องโดยตรง แต่น่ามากล่าวไว้เพื่อให้เห็นวิธีการและแง่มุมต่างๆ ของการศึกษาความเป็นไปได้ทางการศึกษาดังนี้

มิลเลอร์ (Miller, 1996) ได้ศึกษาความเป็นไปได้และเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพศึกษา เพื่อตอบคำถาม 3 ข้อคือ 1) มีระเบียบ ข้อกำหนดที่จะขัดต่อการพัฒนาหลักสูตรอาชีพศึกษาหรือไม่ 2) ลักษณะโดยทั่วไปของศูนย์ฝึกอบรมเป็นอย่างไร 3.1) ความสามารถพื้นฐานที่กำหนดมีเพียงพอสำหรับคนงานที่จะนำไปทำงานได้ไหม 3.2) จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง

ผลพบว่าไม่มีข้อกำหนดที่ขัดต่อการพัฒนาหลักสูตรนี้และมีครูที่จะสอนพร้อมแล้ว มีการบริการหลักสูตรของรัฐที่จะนำไปสู่การสนับสนุนว่าสามารถเป็นไปได้ และผู้จัดการมากกว่าร้อยละ 90 แสดงเจตน์จำนงค์ว่าจะให้การสนับสนุนหลักสูตรฝึกอบรมนี้

มิลเลอร์-ไชวิทซ์ (Miller-Shaivitz, 1996) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการรวบรวมชุดกระดุกมนุษย์สำหรับการศึกษาและวิจัยทางมนุษยศาสตร์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อมูลความต้องการในการรวบรวมชุดกระดุกคนรุ่นใหม่ วิธีการศึกษาเพื่อตัดสินใจว่าจะเป็นไปได้ ใช้การศึกษาเอกสารการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม และศึกษามุมมองของผู้บริหารร่างกายเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางสังคมและจริยธรรม

การศึกษาเอกสารเน้นบทความในวารสารวิชาชีพที่มีเนื้อหาการเก็บรวบรวมกระดุกมนุษย์ที่ผ่านมา การใช้แบบสอบถามจะส่งให้กลุ่มตัวอย่างที่เจาะจง และสำรวจความต้องการของนักมนุษยวิทยา

มูโนดาวาฟา (Munodawafa, 1995) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของการสอนสุขศึกษาโดยนักศึกษาพยาบาลในโรงเรียนมัธยมศึกษาในชนบท ในประเทศซิมบับเว เพื่อประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการสอน วิธีการวิจัยใช้เชิงกึ่งทดลองกับนักเรียน 2 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยมุ่งเน้นสอนเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศ โรคเอดส์ การใช้ยา การดื่มเหล้า สูบบุหรี่และกัญชา เกณฑ์ที่ใช้วัดคือคะแนนความรู้ ผลพบว่าคะแนนในกลุ่มทดลองดีกว่ากลุ่มควบคุม นักเรียนพยาบาล ครูและที่ปรึกษา ต่างให้การสนับสนุนโครงการ

ศูนย์บริหารระบบการอุดมศึกษาแห่งชาติ (National Center for Higher Education Management System, 1994) ได้ศึกษาเบื้องต้นของความเป็นไปได้และผลประโยชน์จากนโยบายการใช้การปฏิบัติการสอนเป็นตัววัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการใช้การปฏิบัติการสอนเป็นตัวชี้การเรียนของผู้เรียน การศึกษานี้ได้ศึกษาเอกสารงานวิจัย 3 ด้านคือ 1) ประสิทธิภาพของความต้องการของสถาบันประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับข้อกำหนดเฉพาะของหลักสูตรหรือรูปแบบของวิชาเรียน การออกแบบการสอนในแต่ละส่วนและระดับความคาดหวังที่มีต่อความสามารถของผู้เรียน 2) ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการสอนเช่น ขนาดและโครงสร้างของชั้นเรียน พฤติกรรมและกิจกรรมพิเศษ อิทธิพลของบรรยากาศการสอน 3) ประสิทธิภาพของพฤติกรรมผู้เรียน ประกอบด้วยความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับเวลาทำงานของผู้เรียน คุณภาพของความพยายามและสิ่งที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการศึกษาและประสบการณ์ของผู้เรียน

ผลสรุปชี้ให้เห็นว่าตัวชี้พฤติกรรมและกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในกระบวนการสอนรวบรวมจากแบบสอบถามคณะกรรมการในคณะและผู้เรียน จะเป็นตัวแสดงการพัฒนาได้มากที่สุด เช่น ตัวชี้วัดศักยภาพของชาติซึ่งดูได้จากกระเบียนผลการเรียนและการประเมินการมอบหมายงานและการตรวจสอบวิทยาลัตัวอย่าง

ฮาร์ท (Hart, 1994) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรการศึกษาทางไกลแบบโต้ตอบในระดับวิทยาลัยชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินตัวแปรที่ส่งผลให้เกิดความเป็นไปได้ของการศึกษาทางไกล ที่ตรงกับความต้องการทางการศึกษาของวิทยาลัยที่ถูกแยกออกโดยลักษณะภูมิประเทศ แหล่งข้อมูลที่ศึกษาประกอบด้วยการศึกษาเอกสาร การสำรวจผู้เรียน คณะกรรมการบริหารคณะและความคิดเห็นของชุมชน นอกจากนี้ยังมีการศึกษานำร่อง การติดต่อสองทางในหลายชั้นเรียน ระหว่างวิทยาเขตแม็กกับวิทยาเขตคาลิลแลค (Cadillac) ดำเนินการโดยการสำรวจนักเรียน รวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลของรัฐและวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า 1) จำนวนร้อยละของชาวบ้านในพื้นที่รับบริการ 5 ประเทศ มีต่ำกว่ากลุ่มที่อยู่ในรัฐทั่วไปถึง 4 ปี และมีรายได้ต่อหัวต่ำกว่าในเมือง 3,680 ดอลลาร์ 2) บริเวณที่ตั้งของชาวบ้านจะเป็นตัวชี้ถึงรูปแบบการดำเนินการเพื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยอันจะช่วยขยายโอกาสความก้าวหน้าสูงขึ้น 3) ในจำนวนผู้ลงทะเบียนเรียน พบว่าร้อยละ 46 ต้องการย้ายมหาวิทยาลัยเป็นลำดับแรก 4) แหล่งเงินทุนเป็นตัวสนับสนุนความพยายามในการจัดการศึกษาทางไกล 5) นักเรียนที่ลงทะเบียนในโครงการนำร่องชี้ให้เห็นว่าพวกเขาจะเรียนเพิ่มเติมและจะชักชวนคนอื่นมาเรียนด้วย

✓ บราวน์ และฮอลลิเดย์ (Brown and Halliday, 1994) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาศูนย์ผลิตเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ผู้นำทางการศึกษาใน 7 เกาะคาริเบียน เกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์ดังกล่าว การดำเนินการจะออกตรวจหลายพื้นที่ ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและเพิ่มเติมด้วยการวิจัย ประเด็นเบื้องต้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความแตกต่างของวัสดุหลักสูตร ตามระดับของโรงเรียนตามความต้องการของทั้งครูและนักเรียน การขาดแคลนเอกสารและวัสดุอุปกรณ์หลักสูตรนอกจากนั้นยังเน้นไปที่ความเป็นเอกเทศและมาตรฐานของหลักสูตรระหว่างกลุ่มย่อย ๆ จะเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนา การได้มาและ/หรือการผลิตของวัสดุที่เป็นตัวแปรทางเศรษฐกิจ การวิจัยนี้ระบุว่า ความต้องการเร่งด่วนได้แก่ การศึกษาที่ไม่เป็นทางการ การให้การศึกษากับพ่อแม่และผู้ใหญ่ได้มีความรู้ การวิจัยนี้ศึกษาในประเด็นของการจัดการ งานบุคคล อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก งบประมาณและการเงิน ระยะและขั้นตอนการดำเนินการ

ราซิด (Rachid.1993) ได้ประเมินสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ในการนำหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพไปใช้และพัฒนาแนวทางที่จะนำไปสู่การปฏิบัติได้สำเร็จ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้สำรวจจากกลุ่มบุคคลที่เป็นผู้บริหาร คณะกรรมการหลักสูตร ผู้นิเทศ นักศึกษาปัจจุบัน และนิสิตเก่า เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

บราคเคียโน (Bracciano.1992) ได้ศึกษาเพื่อบรรยายกระบวนการพัฒนาหลักสูตรอาชีวบำบัด โดยแบ่งกระบวนการออกเป็น 4 ขั้นตอนคือ การศึกษาความเป็นไปได้ การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร ทบทวนและประเมินผล และขั้นการนำไปปฏิบัติ

ในขั้นการศึกษาความเป็นไปได้ บราคเคียโน ใช้วิธีสำรวจข้อมูลจากคณาน นักศึกษาในวิทยาลัยและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขั้นพัฒนาหลักสูตร วิเคราะห์จากข้อมูล 3 กลุ่มคือ ส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับหลักสูตร เนื้อหาและวัสดุอุปกรณ์และการประเมินความต้องการของเนื้อหาหลักสูตร ในขั้นประเมินผลได้ใช้มาตรฐานการประเมินจากคณะกรรมการ ร่วมกับการทบทวนกระบวนการทั้งภายในและภายนอก ในขั้นการนำไปปฏิบัติ ตั้งอยู่บนหลักการที่จะค้นหาและทบทวนองค์ประกอบเบื้องต้นของกระบวนการ ข้อมูลที่เก็บเป็นข้อมูลเชิงบรรยาย (Descriptive Data)

โรเบอ์ท (Robert. 1992) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของเครือข่ายการศึกษาทางไกลของแคริบเบียนตะวันออก (Eastern Caribbean) เก็บรวบรวมข้อมูลจากประสบการณ์และทรัพยากรของวิทยาลัยได้แก่ เทคโนโลยีทางการศึกษาทางไกลที่วิทยาลัยใช้และราคาของเทคโนโลยี ความต้องการทางการศึกษาที่เครือข่ายครอบคลุมถึง โอกาสและข้อจำกัดทางการเงิน

ผลการศึกษาพบว่ามีความสนใจสูงในการศึกษาทางไกล สถานีโทรทัศน์ที่มีอยู่จะเป็นตัวชี้ถึงการศึกษาทางไกลแต่ทั้งความต้องการทางการศึกษาและการใช้ทรัพยากรอื่นๆ ยังไม่ได้ติดตั้งจึงต้องศึกษาข้อมูลทางด้านเทคนิคเกี่ยวกับการเปิดเครือข่ายโทรทัศน์และการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อขยายโอกาสที่เป็นไปได้และผลการศึกษายังพบว่าความต้องการทางการจัดสรรข้อมูลเป็นสิ่งที่ต้องการเร่งด่วน การศึกษานี้ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการกระทำที่นำไปสู่การดำเนินการได้ ต้องเกิดขึ้นในท้องปฏิบัติการและการสำรวจ ความต้องการ วัสดุอุปกรณ์ ความเป็นไปได้ทางด้านเทคนิคและหน่วยงาน

แบลค (Black. 1992) ได้ศึกษาความต้องการฝึกอบรมและการศึกษาของคณานที่อพยพมาตั้งรากฐานในบริติช โคลัมเบีย (คานาดา) และศึกษาความเป็นไปได้ของการเปิดเรียนให้ตรงกับความต้องการ วิธีการรวบรวมข้อมูลใช้หลายวิธีคือ แบบสอบถามคณาน 119 คน การสัมภาษณ์เจาะลึกคณาน 40 คน การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ผู้จัดการหน่วยดูแลผู้อพยพ 25

หน่วยงาน สัมภาษณ์เจาะลึก 12 ตัวแทนของหน่วยงานหลัก สัมภาษณ์เจาะลึก 9 ตัวแทน กลุ่ม
จริยธรรม ฝึกงานตามแผน 1 วันและค้นคว้าโครงการฝึกอบรมคนงานอพยพในแอลเบอร์ตาและ
อันตาริโอ (Alberta and Ontario) ข้อสรุปที่ได้จากการศึกษามี 2 ข้อใหญ่คือ 1) ชุมชนอพยพจะเข้า
เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานราชการเพื่อพัฒนาโครงการอบรมทักษะพื้นฐานสำหรับคนงานอพยพ
ไม่ว่าจะเป็นระบบเปิดหรือระบบโรงเรียน 2) มหาวิทยาลัยเปิดจะเป็นข้อพิจารณาในการพัฒนา
คุณวุฒิและการฝึกอบรมวิชาชีพอื่นเพื่อขยายโอกาสหางานของคนงานอพยพที่มีความแตกต่าง
ทางด้านวัฒนธรรม

ฟูลเลอร์และแอนนิส (Fuller and Annis. 1992) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรการ
ศึกษาศุภเคราะห์กรรมท้องถิ่น เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการดำเนินหลักสูตร
ท้องถิ่นทางการเกษตร โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ทางไกล การเก็บข้อมูลกระทำใน 6 รัฐของนิว
อิงแลนด์ ด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและกรรมการในคณะของมหาวิทยาลัยจำนวน 29 คน จาก
ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจำนวน 19 คน

ผลการศึกษาพบว่า มี 112 หลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 261 คน มีความ
ต้องการครูใหม่ 10-16 คน ในแต่ละปีและคาดว่าความต้องการนี้จะสูงขึ้น มีหลักสูตรครูทางการ
เกษตรใน 5 รัฐ มีผู้เรียนลงทะเบียนรวม 36 คน องค์ประกอบที่จำเป็นต่อความสำเร็จของหลักสูตร
ท้องถิ่นคือ ข้อตกลง การกระตุ้นและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาของครู

เนวิน (Navin. 1992) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของศูนย์ให้คำปรึกษามหาวิทยาลัยใน
บอสวันนา โดยการถามนักเรียน 507 คนและเจ้าหน้าที่ 115 คน เพื่อบ่งชี้ว่า 1) ศูนย์ให้คำปรึกษา
จะเกิดขึ้นที่โรงเรียนได้หรือไม่ 2) ประเภทของการบริการและการสัมมนาที่พวกเขาชอบ 3) ธรรมชาติ
ของความรุนแรงที่นักเรียนเกี่ยวข้อง ผลปรากฏว่าร้อยละ 87 ของนักเรียนและร้อยละ 88 ของ
เจ้าหน้าที่ ต้องการการบริการเหมือนกัน มากกว่าร้อยละ 85 ของนักเรียนและเจ้าหน้าที่ต้องการ
การสัมมนาในเรื่องทางเลือกอาชีพ ทักษะการศึกษา การกำจัดความเครียด เอ็ดส์ การเข้ายา
เสพติดและการวางแผนครอบครัว เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม

สคาฟฟา (Scaffa. 1992) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาทฤษฎีทางสุขศึกษา เพื่อ
เป็นข้อมูลตัดสินใจเกี่ยวกับความสำคัญทางทฤษฎีและปฏิบัติ ความปรารถนาและความเป็นไปได้
ของการพัฒนาทฤษฎีทางสุขศึกษา การศึกษาใช้การสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มคือ 1) ผู้
เชี่ยวชาญทางสุขศึกษาจำนวน 20 คน 2) ประธานหลักสูตรปริญญาเอกสุขศึกษา จำนวน 35 คน
3) ผู้นำทางวิชาชีพสุขศึกษา จำนวน 37 คน

ผลปรากฏว่า มีการพัฒนาทฤษฎีทางสุขศึกษาอยู่ในระดับต่ำในทุกกลุ่ม ค่าเฉลี่ยของความสำคัญและความปรารถนาสูง ปานกลาง จากมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (1-5 โดย 1 หมายถึงสูงสุด) ค่าเฉลี่ยจากการใช้เทคนิคเดลฟายทุกกลุ่ม มีความสำคัญในระดับ 2.31 และระดับความปรารถนาคือ 2.14 ความสำคัญและความปรารถนาของแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน ในการเดลฟายรอบที่ 2 พบว่า ประธานหลักสูตรปริญญาเอกสุขศึกษาให้ความสำคัญและความปรารถนาต่ำกว่าผู้นำทางสุขศึกษา

จากการใช้เทคนิคเดลฟาย ได้พบอุปสรรคในการพัฒนาทฤษฎีทางสุขศึกษาสูงมากตามขนาดและความซับซ้อนของงาน ความแปลกแยกของวิชาชีพสุขศึกษา ปัจจัยของสิ่งอำนวยความสะดวกมีความสัมพันธ์สูงกับข้อมูลขององค์กรและทรัพยากรมนุษย์ สิ่งที่ต้องดำเนินการเป็นลำดับแรกคือ รวมผู้ดำเนินการหลักๆ จากหน่วยงานสุขศึกษาต่างๆ มาร่วมกันวางรูปแบบของกลุ่มที่จะศึกษาในระดับชาติขั้นต่อไปเป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการยอมรับของการใช้ถ้อยคำ คำใช้จ่าย การลงนามในโครงการโดยสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา ขั้นต่อไปจะแยกแยะประวัติการพัฒนาไปสู่การกำหนดองค์ประกอบของทฤษฎี เช่น กระบวนการที่ใช้สำเร็จโดยใช้แนวทางต่างๆ ยุคของเอกสารและการวิจัยโดยใช้กรอบทฤษฎีอื่นๆ ที่มีอยู่

ปาเทอนิตี (Paterniti, 1992) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของการประยุกต์ใช้วิธีการสอนทักษะการพยาบาลพื้นฐาน แก่นักเรียนพยาบาล เพื่อศึกษาการตัดสินใจของผู้บริหารพยาบาล ศึกษาว่าจะยอมรับการพัฒนาใช้วิธีสอนนี้หรือไม่และศึกษาความเป็นไปได้ของการดำเนินการตามวิธีนี้ โดยเก็บข้อมูลจาก ผู้บริหารโรงเรียนพยาบาล 420 คน โดยใช้แบบสอบถาม เรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับความมีอิสระในการใช้วิธีการสอน กิจกรรมที่ใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ความยืดหยุ่นของตารางสอน ปรากฏว่ากรรมการบริหารคณะมีความสนใจที่จะเรียนรู้วิธีการสอนใหม่ๆ แต่ต้องคำนึงถึงการใช้เงินทุนเป็นหลัก การสอนทักษะพื้นฐานของพยาบาลจึงมีผลจากเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ

มหาวิทยาลัยหลุยเซียนา (Louisiana State University, 1991) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการยกระดับพยาบาลเทคนิคเป็นผู้ช่วยพยาบาล เพื่อศึกษาความต้องการและโอกาสสำเร็จในการยกระดับพยาบาลเทคนิค วิธีการศึกษาใช้ค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการจัดตั้งและการดำเนินการของโปรแกรมอื่นๆ จากสามโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ การสำรวจเพื่อประเมินความต้องการใช้ส่งทางไปรษณีย์ถึงพยาบาลเทคนิค 800 คน (ร้อยละ 40) ปรากฏว่ามีความสนใจที่จะศึกษาต่อเพื่อยกระดับการพยาบาล

การศึกษายังค้นหาเกณฑ์การพยาบาลระดับชาติสำหรับโครงการ ปรึกษาของสภา
การพยาบาลสำหรับหลักสูตรพยาบาลเทคนิคและผู้ช่วยพยาบาลและสถานภาพของโครงการอื่นๆ
ในหลายเขียนา

โทมัส (Thomas. 1990) ได้ทำการสังเกตความเป็นไปได้ของการจัดตั้งผู้ให้คำปรึกษาการ
ฟื้นฟูขั้นสูง ระดับปริญญาโท โดยการประมวลปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการใช้คำถามของผู้ให้คำ
ปรึกษากับปริญญาโทที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลมากกว่าผู้ให้คำปรึกษาอื่นๆ เนื้อหาหลักๆ ได้แก่
1) ความแตกต่างระหว่างการศึกษากับการฝึกอบรม 2) วิธีการพิจารณาและ 3) การเมืองและ
จริยธรรม ความพยายามที่จะพิสูจน์ว่าผู้ให้คำปรึกษาฟื้นฟู ระดับปริญญาโทเหนือชั้นกว่าผู้ให้
คำปรึกษาอื่นๆ ได้นั้นต้องมีข้อมูลตอบคำถามให้ชัดเจนว่า การศึกษาประเภทใดจะบังเกิดผล
สูงสุดในแต่ละสถานการณ์

ล็อกส์ตันและคนอื่นๆ (Logsdon and others-1989) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการลด
พฤติกรรมเสี่ยงของการดูแลทางการแพทย์ขั้นต้น โดยการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
เสี่ยงทางสุขภาพของผู้ป่วย หลังแพทย์ดำเนินการไปแล้ว 1 ปีกับกลุ่มทดลอง 1,409 คนและกลุ่ม
ควบคุม 809 คน ด้วยวิธีการสำรวจก่อนและหลังดำเนินการ ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองเปลี่ยน
แปลงไปในทางที่ดีสูงกว่ากลุ่มควบคุม ในด้านการเริ่มออกกำลังกายเป็นประจำ การใช้เข็มขัด
นิรภัย การลดน้ำหนัก การลดดื่มสุรา การตรวจสอบเต้านมตนเองทุกเดือน ดังนั้นการให้บริการ
ป้องกันในคลินิก รวมถึงการให้การศึกษาและให้คำปรึกษาทางการแพทย์ขั้นต้นโดยแพทย์เกี่ยวกับ
ปัจจัยเสี่ยงสามารถพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยได้ในระยะสั้น

กาบัวร์ (Gaboury. 1982 : 4987 - A) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ ของระบบความร่วมมือใน
ท้องถิ่น เพื่อสนองความต้องการด้านบริการสื่อสารมวลชน ในวิทยาลัยชุมชนด้านตะวันออกเฉียง
เหนือของรัฐแมสซาชูเซตส์ จุดประสงค์ของการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาความต้องการบริการสื่อสารมวลชนในปัจจุบันและอนาคต
2. เพื่อประเมินสมรรถภาพทางเทคโนโลยี
3. เพื่อระบุองค์ประกอบที่จะนำมาซึ่งความร่วมมือระหว่างทรัพยากรต่างๆ
4. เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มาเป็นฐานในการวางแผนระบบต่างๆ เพื่อจะได้ให้บริการด้านนี้ได้

อย่างสูงสุด โดยเสียค่าใช้จ่ายต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่นักศึกษา
ที่เรียนภาคปกติ (full-time) ผู้ประสานงานด้านบริการสื่อสารมวลชนและรองอธิการฝ่ายวิชาการ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามซึ่งมีข้อกระทงด้านบริการสื่อสารมวลชนจำนวน 49

ข้อ ตามความเห็นเกี่ยวกับค่านิยมด้านการเรียนการสอนและได้สร้างเครื่องมือประสานผล
สมรรถภาพเทคโนโลยีของสถาบันวิทยาลัยชุมชนต่าง ๆ

สถิติที่ใช้ได้แก่การวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างภาควิชาต่างๆ ในคณะ ใช้ t-test
เพื่อวิเคราะห์ความสอดคล้องกัน (congruence) ด้านความเห็นระหว่างคณะวิชาต่างๆ กับผู้
ประสานงานด้านสื่อสารมวลชน

วโนเกรด-บัวเซล (Vinograd-Bausell, 1982 : 5077-A) ได้ศึกษาความเป็นไปได้และ
ประสิทธิผลของการสอนเสริมการอ่านของนักเรียนเกรด 1 โดยให้พ่อแม่ของเด็กเป็นผู้สอนเสริม
การวิจัยนี้ใช้วิธีการทดลองกับนักเรียน 136 คนที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยแบ่งออกเป็น
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยสรุปว่า การใช้โปรแกรมการสอนที่บ้านโดยครูสร้าง
สื่อการสอนการเรียนรู้ให้แก่ผู้ปกครองนำไปใช้นั้น มีความเป็นไปได้และมีประสิทธิภาพ

คูเอลลาร์ (Cuellar, 1979) ได้วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโปรแกรมพลศึกษา ระดับ
ปริญญาตรีในประเทศเม็กซิโก เพื่อประเมินโปรแกรมพลศึกษาและสันตนาการ และประเมิน
ทรัพยากรที่มีอยู่ วิธีการเก็บข้อมูลได้จากการศึกษาวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และออก
แบบสอบถามนักศึกษา นักกีฬาอาชีพ เจ้าหน้าที่รัฐบาล และสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้อง แล้ว
นำข้อมูลที่ได้ไปสร้างเป็นรูปแบบของโปรแกรม เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแต่ละรูปแบบอีกครั้ง

มาฮอนเนย์ (Mahoney, 1979 : 2528-A) ศึกษาองค์ประกอบสำคัญ เพื่อกำหนดความ
เป็นไปได้ของการจัดตั้งโรงเรียนคารอลิค ในพื้นที่ตอนเหนือของเมือง เซนต์หลุยส์ วิธีการศึกษา
แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 ใช้แบบสอบถามปลายเปิด ตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง
โรงเรียน และตอนที่ 2 ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย

แมทธิว (Mathews, 1979 : 3955-A-3956-A) ศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดโรงเรียน
หลักสูตร 1 ปี ในฐานทัพอากาศคานาดา เมืองโอกินาวา ประเทศญี่ปุ่น โดยวัดทัศนคติของบิดา
มารดา ครู ผู้บัญชาการทหารและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรตลอดปี เก็บข้อมูลโดย
ใช้แบบสอบถามกับบิดามารดา ครูและผู้บริหาร ส่วนข้าราชการคนอื่นใช้การสัมภาษณ์ ข้อมูลที่
ศึกษาเกี่ยวข้องกับความต้องการ ความเต็มใจที่จะได้รับโปรแกรมนี้นี้ ผลของการศึกษาชี้ให้เห็นว่า
ควรประเมินค่าใช้จ่าย ความต้องการในการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ การจัดระบบเดิมให้อี้อำนวย
กับผู้ที่ไม่ประสงค์หลักสูตรนี้ และการเปิดโปรแกรมควรให้กว้างออกไปและใช้ทรัพยากรชุมชนมา
ประกอบ

โมห์ร (Mohr, 1978) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเสนอวิชาเอกธุรกิจ ในมหาวิทยาลัย
รอมอนท์ (Rockmont College) โดยเก็บข้อมูลจากผู้เรียน ในเรื่องความสนใจที่จะเรียนต่อในแขนง

วิชาการ อาชีพที่สนใจ ความคุ้นเคยกับวิทยาลัย เก็บข้อมูลจากคณะกรรมการหน่วยธุรกิจในห้องถิ่นว่าจะให้ความร่วมมือในโปรแกรมนี้หรือไม่ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม

○อภิชาติ ไก่ฟ้า (2536) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการแลกเปลี่ยนสื่อการสอนของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สายเกษตรศาสตร์ กลุ่มวิทยาเขตภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบสภาพปัจจุบันของสื่อการสอนและทราบความคิดเห็นในความเป็นไปได้ของโครงการ ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษาความเป็นไปได้มี 2 ด้านคือ ด้านทรัพยากร ประกอบด้วยบุคลากร งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ ด้านกระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การให้บริการ การประสานงาน และการติดตามและประเมินผล เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ของโครงการแลกเปลี่ยนสื่อการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอน 223 คน การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ

○อรรถกาญจน์ รวยรื่น (2536) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดหลักสูตรระยะสั้นกลุ่มวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อจัดตั้งโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษานอกระบบโรงเรียน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจความต้องการของประชาชนที่จะศึกษาหลักสูตรระยะสั้นกลุ่มวิชาช่างอุตสาหกรรมโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษานอกระบบโรงเรียน และเพื่อสำรวจตลาดแรงงานของสถานประกอบการที่จะรับแรงงานผู้จบหลักสูตรดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการในอำเภอเมืองตาก 106 คน ผู้นำท้องถิ่น 103 คน และประชาชนทั่วไป 373 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ 3 ฉบับ คือฉบับที่ 1 สำหรับประชาชนทั่วไป เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการให้การสนับสนุนบุตรศึกษา ฉบับที่ 2 สำหรับผู้นำท้องถิ่น เป็นคำถามปลายเปิดเช่นกัน และฉบับที่ 3 สำหรับสถานประกอบการเป็นคำถามให้เลือกและมีปลายเปิดในบางส่วน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การหาค่าร้อยละและนำเสนอในรูปแบบตาราง

สมโภชน์ ศรีวรรณ (2535) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดการเรียนการสอนวิชาศิลปศึกษา ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ตามสภาพความพร้อม 4 ด้านคือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและด้านวิชาการ วิธีการศึกษาใช้แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ให้ผู้บริหารศูนย์ ศึกษานิเทศก์ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาและครู เพื่อประเมินระดับความเป็นไปได้และเปรียบเทียบความคิดเห็น จำแนกตามวุฒิ ประสบการณ์และลักษณะการปฏิบัติงาน

ระบิล รัตนพานีและคนอื่น ๆ (2534) ได้ศึกษารูปแบบและความเป็นไปได้ของการจัดตั้ง เมืองวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบ่งประเด็นการศึกษาเป็น 4 ส่วน ได้แก่ศึกษาสถาน ภาพและความต้องการของภาคอุตสาหกรรม จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ และสอบ ถามจากแบบประเมินศึกษาความสามารถและสถานภาพทางวิชาการของมหาวิทยาลัยจากข้อมูล พื้นฐานในระบบคลังข้อมูลและผลการ รายงานในรูปแบบต่าง ๆ ข้อมูลจากแบบสอบถาม ศึกษา ความพร้อมและการดำเนินงานด้านกายภาพของมหาวิทยาลัย จากการรวบรวมรายงานของฝ่าย วางแผนและพัฒนา แล้วสร้างเป็นรูปแบบจำลองแสดงแนวโน้มการพัฒนาในอนาคตและการ ศึกษาแนวโน้มของการดำเนินการในอนาคตจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบประเมินและ ผลการวิจัยจาก 3 ส่วนข้างต้น

วิธีการศึกษาแบ่งเป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิประจำโครงการ 3 กลุ่มได้แก่ กลุ่มนักวิจัย 3 คน กลุ่มนักวิชาการ 3 คน และกลุ่มผู้บริหารในภาคอุตสาหกรรม 3 คน ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 9 คน โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 กลุ่มคือ ประเด็นข้อคำถามสำหรับกลุ่มผู้บริหารในภาคอุตสาหกรรมประกอบด้วย 1)แนวโน้มการ เข้าร่วมของอุตสาหกรรมในกิจกรรมการเมืองวิชาการ ได้แก่แนวคิดเกี่ยวกับกิจกรรมการวิจัยและ พัฒนา ความจำเป็นของกิจกรรมการวิจัยและพัฒนา ความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยความต้องการ กิจกรรมการวิจัยและพัฒนาในตลาดอุตสาหกรรม แนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรม แนว โโน้มการเข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาในเมืองวิชาการ ปัญหากิจกรรมการวิจัยและพัฒนา ในภาคเอกชน 2)ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาขาวิจัยและพัฒนาที่ต้องก้าว ได้แก่สาขาการวิจัยและ พัฒนาที่ตลาดต้องการ 3)องค์ประกอบของเมืองวิชาการได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อ การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการผลิต เครื่องมือ อุปกรณ์และห้องปฏิบัติการที่จำเป็น 4)รูปแบบความร่วมมือ ได้แก่ลักษณะการเข้าร่วมกันในกิจกรรมการวิจัยและพัฒนาระหว่างอุตสาหกรรมและมหาวิทยาลัย การจัดสรรเงินทุนและผลประโยชน์ระหว่างอุตสาหกรรม นักวิจัยและ มหาวิทยาลัยประเด็นคำถามสำหรับ กลุ่มผู้บริหารหน่วยงานและนักวิชาการประกอบด้วย 1)ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาขาการวิจัยและพัฒนาได้แก่ สาขาการวิจัยและพัฒนาที่จุฬาลงกรณ์ มหา วิทยาลัยสามารถสนองต่อการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการผลิตเชิงอุตสาหกรรมสาขาการวิจัยและ พัฒนาที่ควรได้รับการพัฒนา 2)ความเป็นไปได้ในการเข้าร่วมกับอุตสาหกรรมในการวิจัยและ พัฒนาได้แก่ความพร้อมของนักวิจัยและผู้ช่วยวิจัย ความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน 3)ความ สัมพันธ์กับอุตสาหกรรมได้แก่ผลการดำเนินงานของสำนักบริการวิชาการ ในการประสานเชื่อมโยง กับภาคอุตสาหกรรม รูปแบบอื่นในการติดต่อกับภาคอุตสาหกรรม ปัญหาที่พาดำเนินงานวิจัยของ

มหาวิทยาลัยไม่สามารถพัฒนาสู่เทคโนโลยีเพื่อการผลิตเชิงอุตสาหกรรมการผลิต 4) องค์ประกอบของเมืองวิชาการ ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการผลิต เครื่องมืออุปกรณ์และห้องปฏิบัติการที่จำเป็น 5) การพัฒนาเมืองวิชาการ ได้แก่ ขั้นตอนและรูปแบบในการพัฒนาเมืองวิชาการ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภายในมหาวิทยาลัย เพื่อรองรับการพัฒนาเมืองวิชาการ 6) รูปแบบความร่วมมือได้แก่รูปแบบความร่วมมือระหว่างอุตสาหกรรม นักวิจัยและมหาวิทยาลัย การจัดสรรเงินทุนและผลประโยชน์ระหว่างอุตสาหกรรม นักวิจัยและมหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 3 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์เป็นแบบประเมิน ประกอบด้วย ข้อคำถาม 5 กลุ่มคือ 1) แนวโน้มการลงทุน และการเข้าใช้ประโยชน์จากมหาวิทยาลัย ได้แก่ ระดับความต้องการลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาของอุตสาหกรรมแต่ละขนาด รูปแบบการเข้าใช้ประโยชน์จากมหาวิทยาลัย สาเหตุที่ไม่ใช้ประโยชน์จากมหาวิทยาลัย 2) ศักยภาพของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการทำวิจัย ได้แก่ ศักยภาพในการทำวิจัยพื้นฐานและประยุกต์ ศักยภาพในการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในอุตสาหกรรม 3) จุดอ่อนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แก่ ข้อจำกัดในการนำผลของงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ ข้อจำกัดของอาจารย์และนักวิจัยในการทำวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม 4) บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาอุตสาหกรรม ได้แก่ บทบาทในการพัฒนาอุตสาหกรรม บทบาทในการพัฒนาบุคลากรภาคอุตสาหกรรม 5) กลวิธีในการพัฒนาเมืองวิชาการ ได้แก่ กลวิธีการพัฒนา การปรับบทบาทของสำนักบริการวิชาการ คุณสมบัติของผู้บริหารหรือผู้จัดการองค์การในเมืองวิชาการ

แบบประเมินดังกล่าวจะสอบถามผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คน โดยแสดงความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลจะพิจารณาความสอดคล้องในความคิดเห็น โดยคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับ 1 หากค่าพิสัยมีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.50 ถือว่าสอดคล้องกัน แล้วจึงพิจารณาระดับความคิดเห็น โดยคำนวณค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อ ถ้าค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่ายอมรับสภาพการประเมินในระดับมาก ถ้าค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 ถือว่า ยอมรับในระดับปานกลาง และถ้าค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 2.50 ถือว่ายอมรับในระดับน้อย

ฉลุย ประชาบาล (2533) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้หลักสูตร โดยพิจารณาจาก ความพร้อมด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย ความพร้อมด้านทรัพยากรและด้านการสอนของอาจารย์ และพิจารณาจากความต้องการของตลาดแรงงาน กลุ่ม

ตัวอย่างที่ศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 13 คน อาจารย์ผู้สอน 283 คน กลุ่มที่ 2 เป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ผู้จัดการฝ่ายบุคคลหรือหัวหน้าฝ่ายหรือแผนกของห้างสรรพสินค้า 6 คน ธนาคาร 8 คน รัฐวิสาหกิจ 14 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม 3 ชุดคือ ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับความพร้อมด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ห้องปฏิบัติการ แหล่งค้นคว้าและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับความพร้อมด้านการสอนของอาจารย์และชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี (2533) ได้ศึกษา ความเป็นไปได้ของการจัดการมัธยมศึกษาให้เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของ ศักยภาพในการจัดบริการการมัธยมศึกษา เปรียบเทียบสภาพที่เป็นในปัจจุบันกับสภาพความ พร้อม เปรียบเทียบความต้องการศึกษาสภาพและความต้องการทางการศึกษาของชุมชนให้ สอดคล้องกับศักยภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาธิการ อำเภอ ผู้นำชุมชนและหัวหน้าครัวเรือนที่มีบุตรวัยเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบบันทึกข้อมูลจาก เอกสาร แบบสำรวจข้อมูล แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ประไพ สิริพิเลิศ (2533) ได้พัฒนาระบบสารสนเทศของกรมการฝึกหัดครู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดระบบสารสนเทศ ด้านเทคนิค ด้านการปฏิบัติงาน ด้านเวลา ด้านการเงิน ศึกษาสภาพระบบสารสนเทศที่กำลังดำเนินการอยู่ในกรมการฝึกหัดครู ศึกษาความต้องการระบบสารสนเทศของกรมการฝึกหัดครูและพัฒนาระบบสารสนเทศของ กรมการฝึกหัดครู วิธีการศึกษาแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 ศึกษาเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับระบบสาร สนเทศจากตำราเอกสารและบทความทางวิชาการ ศึกษาดูงานด้านเทคนิคและข้อเสนอแนะจาก ผู้ชำนาญการ ศึกษากรอบแนวคิดทางการปฏิบัติ จากเอกสาร คู่มือปฏิบัติงาน ระเบียบคำสั่งและ หนังสือราชการ แล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาสร้างเป็นแบบสอบถาม 4 ฉบับคือ แบบสอบถาม ผู้ชำนาญการเกี่ยวกับความเป็นไปได้ด้านเทคนิค การปฏิบัติงาน เวลาและการเงิน แบบสอบถาม ผู้บริหารระดับสูง เกี่ยวกับสภาพระบบสารสนเทศที่ดำเนินอยู่ แบบสอบถามหัวหน้าฝ่ายเกี่ยวกับ สภาพระบบสารสนเทศที่ดำเนินอยู่ และแบบสอบถามอาจารย์เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการ ใช้ข้อมูลและสารสนเทศในกรมการฝึกหัดครู ขั้นที่ 2 เก็บข้อมูลภาคสนาม จากผู้ชำนาญการ 10 คน ผู้บริหารระดับสูง 37 คน หัวหน้าฝ่าย 10 คน และอาจารย์ 298 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สรุป

ความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิด ที่สอดคล้องกันเพื่อนำไปแจกแจงความถี่ ส่วนข้อมูลที่ได้จากแบบประมาณค่า ใช้แจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้โปรแกรมภาษาปาสคาล (Pascal)

วีระ วงศ์สรรค์(2530) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตทางการทหาร โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงบรรยาย เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ การตอบแบบสอบถาม และการสำรวจ จากแหล่งข้อมูล 2 ประเภทคือประเภทเอกสารและประเภทบุคคล แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตทางการทหาร และขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาสาขาวิชาที่กองทัพต้องการจัดการศึกษาตามความจำเป็นรีบด่วนและศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาตามสาขาวิชาที่กองทัพต้องการรีบด่วน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาแบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ผู้บังคับบัญชาจากหน่วยงานต่างๆ ใช้ทั้งหมดที่มีข้าราชการทหารที่ปฏิบัติงานในกระทรวงกลาโหมใช้การสุ่มแบบง่าย อาจารย์ผู้สอนในสถาบันการศึกษาในกระทรวงกลาโหม ใช้การสุ่มแบบง่ายและนักเรียนเหล่าทัพต่างๆ ใช้ประชากรทั้งหมดที่เรียนในชั้นปีที่ 5

ตัวแปรที่ศึกษาในตอนที่ 1 ประกอบด้วยตัวแปร 4 ด้าน คือ 1)ด้านสังคมได้แก่ การเมืองและการปกครอง เศรษฐกิจและความพึงพอใจ 2)ตัวแปรด้านการบริหารและการจัดการได้แก่ ระเบียบกฎเกณฑ์ในการจัดการศึกษา นโยบายการพัฒนากำลังพล และความสามารถในการบริหารสถาบัน 3)ตัวแปรด้านการลงทุน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ความคุ้มค่า 4) ด้านทรัพยากร ได้แก่ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ความพร้อมด้านงบประมาณ ความพร้อมด้านบุคลากร เช่นเจ้าหน้าที่และอาจารย์ผู้สอน ความต้องการและความพร้อมในการศึกษาต่อในด้านสุขภาพ ความรู้ความสามารถพื้นฐาน สภาพครอบครัวและสถานภาพทางการเงิน

ตัวแปรในตอนที่ 2 ประกอบด้วย ตัวแปรที่บ่งถึงสาขาวิชาที่กองทัพต้องการจัดการศึกษารีบด่วนได้แก่ ความต้องการพัฒนาความรู้ความสามารถ สาขาวิชาที่กองทัพจัดส่งไปศึกษาต่อและสาขาวิชาที่หน่วยงานต่างๆ ต้องการ และตัวแปรที่บ่งชี้ถึงความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาตามสาขาวิชาที่กองทัพต้องการตามความจำเป็นรีบด่วนได้แก่ ความพร้อมด้านทรัพยากร เช่น อาคารสถานที่ ห้องสมุด แหล่งฝึกงาน วัสดุอุปกรณ์ เอกสารและผลงานด้านวิชาการ ความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน เช่น ความรู้ ความสามารถในการสอน ประสบการณ์ในการสอน ความพร้อมในการสอน ความต้องการศึกษาต่อในสาขาวิชาต่างๆ เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แบบสอบถาม 4 ฉบับและแบบสำรวจ 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชา แบบสอบถามสำหรับ

ข้าราชการทหาร แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน แบบสอบถามสำหรับนักเรียนเหล่าทัพต่างๆ ทั้ง 4 ฉบับเป็นแบบเลือกตอบ มาตรฐานประมาณค่าและเติมข้อความ ส่วนแบบสำรวจ เป็นการสำรวจค่าใช้จ่ายในการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความ

การวิเคราะห์ข้อมูล ในตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวใช้การหาความถี่และร้อยละ ข้อมูลเนื้อหาใช้การวิเคราะห์และตีความในลักษณะของการบรรยาย ข้อมูลที่เป็นมาตรฐานประมาณค่าจะวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ ส่วนข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น จะวิเคราะห์โดยการบรรยาย พิจารณาจากคำตอบของคำตอบ ในตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการโดยพิจารณาจากความถี่ของความคิดเห็น จัดลำดับความสำคัญโดยพิจารณาความสอดคล้อง วิเคราะห์ความเป็นไปได้ตามลำดับความพร้อมของตัวแปรต่างๆ โดยใช้ตารางตัดสินใจ (Decision Matrix)

ศุภชัย ยาวะประภาสและดิน ปรัชพฤทธิ์ (2529) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำแนวคิดคิวซีมาใช้ในระบบราชการไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความเป็นไปได้ในการประยุกต์แนวคิดคิวซีมาใช้ในหน่วยงานราชการต่างๆ ขอบเขตของการวิจัยมี 2 ส่วนคือ ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่ผ่านมา และการศึกษากรณีตัวอย่างจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและกรมการปกครอง การศึกษาจะเป็นการแยกแยะให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลว ของการนำแนวคิด คิวซี มาประยุกต์ใช้ แล้วนำปัจจัยเหล่านั้นมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย มี 2 แหล่งคือแหล่งทุติยภูมิ และแหล่งปฐมภูมิ

แหล่งทุติยภูมิได้แก่เอกสารงานวิจัย เอกสารประกอบการประชุมและเอกสารวิชาการ การวิเคราะห์เน้นการศึกษาเปรียบเทียบประสบการณ์และบทเรียนของประเทศต่างๆ

แหล่งปฐมภูมิ ได้แก่ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและจากการสัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติและเปรียบเทียบกับบทเรียนของประเทศอื่นๆ โดยคำนึงถึงองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่สภาพทั่วไปของระบบราชการไทยและข้าราชการไทย กิจกรรมคิวซีที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันบทเรียนจากการดำเนินกิจกรรมคิวซีในธุรกิจเอกชนและสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจอื่นๆ

กรอบแนวคิดในการศึกษา ได้ดัดแปลงมาจากของวอลท์ ทอมป์สัน โดยสร้างตัววัดความพร้อมของการนำแนวคิดคิวซีไปใช้ในองค์การ 9 ตัว ได้แก่ การจัดหน่วยงานภายในความเปิดกว้างของฝ่ายบริหาร ความพร้อมเรื่องเวลา ความพร้อมเรื่องงบประมาณ สถานการณ์ในองค์การ ความพร้อมเรื่องการฝึกอบรม ความสมัครใจของพนักงาน และขนาดขององค์การ แต่ใน

การศึกษาครั้งนี้คณะวิจัยไม่ตัดสถานการณ์ขององค์การออกเนื่องจากวัดค่อนข้างยาก จึงเหลือแค่ 8 ด้าน

อุไร แฉล้ม (2529) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดวิชาชีพต่างๆ ในวิทยาลัยครู ยะลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิชาชีพที่ควรเปิดในวิทยาลัยครูยะลา เมื่อวิเคราะห์จากความพร้อมด้านต่างๆ 2) สาขาวิชาชีพที่ควรเปิดตามสังคมก่อน - หลัง 3) ความเป็นไปได้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นและเศรษฐกิจของประชาชนต่อการเปิดวิชาชีพในวิทยาลัยครู 4) ความเป็นไปได้ด้านจำนวนผู้เข้าเรียนกับการสนองความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ในท้องถิ่น

กลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) บุคลากรอาจารย์วิทยาลัยครูยะลา ให้ประชากรทั้งหมดจำนวน 120 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญหรือวิทยากรประจำท้องถิ่น ได้จากการสุ่มโดยวิธีเฉพาะเจาะจงมาจำนวน 30 คน 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้มาจากการสุ่มโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายมาจำนวน 1,534 คน 4) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,340 คน

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม 4 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามอาจารย์ วัดความพร้อมของอาคาร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ความพร้อมในการสอนและความพร้อมที่จะปฏิบัติ 2) แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ วัดความร่วมมือจากตัวผู้เชี่ยวชาญและชุมชน 3) แบบสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วัดความต้องการศึกษาต่อ 4) แบบสอบถามผู้ปกครอง วัดความต้องการให้ศึกษาต่อ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดลำดับ ความพร้อมใช้ตารางตัดสินใจ (Decision Matrix)

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2528 : 105-119) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดโครงการการศึกษาต่อเนื่องให้กับเจ้าหน้าที่วิทยาการการแพทย์ ศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของเจ้าหน้าที่วิทยาการการแพทย์ และศึกษาความเห็นของผู้อำนวยการโรงพยาบาลเกี่ยวกับการจัดโครงการการศึกษาต่อเนื่องให้แก่เจ้าหน้าที่วิทยาการการแพทย์

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ความพร้อมของคณะเทคนิคการแพทย์ ความคิดเห็นและความต้องการของเจ้าหน้าที่วิทยาการการแพทย์ และผู้อำนวยการโรงพยาบาลเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งทางไปรษณีย์

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเป็นไปได้ในการวางแผนทางการศึกษาสรุปได้ว่า การศึกษาความเป็นไปได้นี้มีขอบเขตหลายระดับ ตั้งแต่ระดับที่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบหรือแง่มุมต่างๆ จนกระทั่งถึงระดับย่อยๆ ลงมาเพื่อการตัดสินใจระดับต่างๆ กัน วิธีการและการออกแบบการศึกษาความเป็นไปได้แตกต่างกันไปตามขอบเขตดังกล่าว จุดมุ่งหมายที่สำคัญในการศึกษาความเป็นไปได้นี้คือการรวบรวมข้อมูล และจัดระเบียบข้อมูลที่สำคัญให้สะดวกต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร โครงข่ายในการศึกษานั้นครอบคลุมตั้งแต่ความต้องการกำลังคน ความพร้อมของทรัพยากรที่มีอยู่ (อาคารและสิ่งอำนวยความสะดวก) บุคลากร งบประมาณ และเทคนิค เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากความเป็นมาแสดงให้เห็นว่า การเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษา เป็นการขอเปิดหลักสูตรขึ้นมาใหม่ในขณะที่หลักสูตรเดิมยังดำเนินการอยู่ และได้มีการวางแผนการดำเนินการล่วงหน้าไว้แล้ว แต่ไม่สามารถลงไปสู่การนำแผนไปปฏิบัติได้ตามแผน การศึกษาความเป็นไปได้ครั้งนี้จึงเป็นข้อมูลที่จะช่วยนำไปสู่การตัดสินใจในการเปิดหลักสูตรได้

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรครั้งนี้ ใช้แนวคิดของเวอร์เดลิน (Werdedin, 1977) ในการศึกษาความเป็นไปได้ทางการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 6 ด้าน แต่ไม่นำการศึกษาความเป็นไปได้ด้านกฎหมายมาวิเคราะห์ ทั้งนี้เพราะหลักสูตรได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาการอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544) และภาควิชาสุขศึกษา ได้เปิดดำเนินการหลักสูตรอื่น ๆ อยู่แล้ว ไม่น่ามีปัญหาด้านกฎหมาย จึงวิเคราะห์ความเป็นไปได้ใน 5 ด้าน คือ

1. ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ
2. ความเป็นไปได้ด้านบุคลากร
3. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค
4. ความเป็นไปได้ด้านสังคม
5. ความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน

แนวคิดในการศึกษาความเป็นไปได้ของแต่ละด้านมีดังนี้

1. ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

การศึกษาความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ มีลักษณะเช่นเดียวกับเชิงธุรกิจทั่วไป คือ จะพิจารณาถึงความคุ้มทุน ซึ่งเกี่ยวข้องกับต้นทุนและผลตอบแทน แต่กิจกรรมทางการศึกษา มีลักษณะการประมาณการต้นทุนและผลตอบแทนที่พิเศษไปจากเชิงธุรกิจ ทั้งนี้เพราะมีจุดมุ่งหมายที่เป็นลักษณะการบริการ (Public Service) และผลผลิตของการศึกษาเป็นลักษณะเชื่อมโยง เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน (Joint Products) การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจครั้งนี้ จึงใช้แนวทางต่อไปนี้

1.1 การศึกษาสภาพการเงินในปัจจุบัน ประกอบด้วย

1.1.1 การจัดสรร

1.1.2 การใช้จ่าย

1.2 การวิเคราะห์ต้นทุน

การลงทุนทางการศึกษา ประกอบด้วยหลายประการทั้งที่เป็นตัวเงิน ทรัพยากรและสิ่งที่ไม่สามารถนำมาตีค่าเป็นตัวเงินได้ การวิเคราะห์ครั้งนี้จึงวิเคราะห์เฉพาะ ต้นทุนที่สามารถนำมาตีค่าเป็นตัวเงินได้ ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1.2.1 ต้นทุนสถาบัน เป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ ภาควิชาศึกษาศึกษาต้องใช้ในการจัดการศึกษา ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าวัสดุ ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ส่วนค่าสาธารณูปโภคไม่นำมาคิด เนื่องจากมหาวิทยาลัยจ่ายรวมให้ทั้งหมด

1.2.2 ต้นทุนผู้เรียน เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ผู้เรียนใช้ไปเพื่อการศึกษาต่อ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายจากค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าอุปกรณ์การศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั่วไป รวมไปถึงค่าเสียโอกาสจากการทำงาน

การวิเคราะห์ต้นทุน คำนวณเป็นต้นทุนเฉลี่ยต่อปีของผู้เรียนแต่ละคนที่เรียนสำเร็จตามเวลาที่กำหนด (ในที่นี้ใช้ 4 ปี) โดยไม่มีการออกกลางคัน หรือจบเกินเวลาที่กำหนด

1.3 การวิเคราะห์ผลตอบแทน

ผลตอบแทนจากการลงทุนในการศึกษา ใช้พื้นฐานการคิดจากทฤษฎีเกี่ยวกับทุนมนุษย์ (Human Capital Theory) ที่ถือว่าการศึกษาคือการลงทุนอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นการลงทุนกับสิ่งมีชีวิตที่ให้ผลตอบแทนในระยะยาว (นงราม เศรษฐพนิชและคณะ 2532 : 24-25) การศึกษาครั้งนี้ จึงแบ่งผลตอบแทนออกเป็น 2 ส่วน คือ

1.3.1 ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ

การตีค่าผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ได้รับวัดจากรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานตั้งแต่เริ่มทำงานถึงเลิกทำงานและเป็นรายได้ส่วนที่เกิดจากการศึกษาระดับปริญญาโทหักด้วยรายได้ในส่วนที่เกิดจากการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งแสดงเป็นสูตรดังนี้

$$R = C - A - B$$

R หมายถึง ผลตอบแทนจากการเรียนปริญญาโท

C หมายถึง ส่วนต่างของรายได้ระดับปริญญาโทกับปริญญาตรี

A หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

B หมายถึง ค่าเสียโอกาสที่จะมีรายได้จากการทำงานขณะศึกษา

ความแตกต่างของรายได้นี้ยังมีผลมาจากตัวแปรอื่น ๆ รวมถึงอัตราการลาออกกลางคัน อัตราการเรียนเกินเวลาที่กำหนด อัตราการว่างงานด้วย แต่การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรที่ยังมิได้ดำเนินการ จึงมิได้ใช้วิธีการเพื่อแยกอิทธิพลของตัวแปรดังกล่าว

การคาดประมาณอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจโดยการนำค่าใช้จ่ายที่เสียไปและรายได้จากการทำงานที่ได้รับกลับคืนมาในแต่ละปี มาทำให้เป็นมูลค่าปัจจุบันในปีเดียวกันแล้ว คำนวณหาอัตราผลกำไรหรืออัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่คิดเป็นร้อยละออกมา

1.3.2 ผลตอบแทนทางสังคม เป็นผลตอบแทนที่ไม่สามารถวัด หรือ ตีค่าออกมาได้ ได้แก่ ความพึงพอใจ ความก้าวหน้า การพัฒนาความสามารถ การยกระดับทางสังคม การยกระดับการทำงาน การเพิ่มโอกาสในสังคม นอกจากนี้ยังมีผลตอบแทนบางเรื่องที่ไม่สามารถครอบคลุมถึง สิ่งที่วัดได้จึงมีข้อจำกัดอยู่บ้าง

2. ความเป็นไปได้ด้านอาจารย์ผู้สอน

บุคลากรหรือทรัพยากรมนุษย์ ในการจัดการศึกษาที่สำคัญที่สุดก็คือผู้สอน ซึ่งการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา จะส่งผลต่อผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาที่ดำเนินอยู่ก่อนแล้วใน 3 ประการ คือ

2.1 จำนวนและคุณภาพอาจารย์ ซึ่งใช้ตัวชี้วัด 3 ตัว คือ

2.1.1 อัตราส่วนของอาจารย์/นิสิต

2.1.2 สัดส่วนคุณวุฒิของอาจารย์

2.1.3 สัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์

2.2 ภาระงานของอาจารย์ แบ่งออกเป็น 3 กิจกรรมสำคัญ ๆ ตามหน้าที่ของคณาจารย์บัณฑิตศึกษา คือ

2.2.1 ภาระการสอน

2.2.2 ภาระการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์

2.2.3 ภาระงานอื่น ๆ

2.3 ความพร้อมของอาจารย์ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

2.3.1 ความพร้อมและความสามารถในการสอน

2.3.2 ความคิดเห็นต่อหลักสูตร ประกอบด้วยการยอมรับหลักสูตร การพัฒนาตัวเองและการให้การสนับสนุน

การศึกษาคือความเป็นไปได้ของอาจารย์ผู้สอน ใช้แนวคิดในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ จำกัดให้แก่ผู้ใช้ทรัพยากรที่มีจำนวนมากขึ้น ซึ่งทางด้านประชากรศาสตร์นำไปใช้ในชื่อที่เรียกว่า “Dilution Model” (Knodel, Havanon and Sittitrai, 1990 : 46,60) สรุปได้ว่าถ้ามีผู้ใช้ ทรัพยากรมากย่อมทำให้ทรัพยากรถูกแบ่งส่วนมากไปด้วย ทำให้ทรัพยากรที่เหลือไปใช้ด้านอื่น น้อยลง (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2535 : 2) การเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษา จึงมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอาจารย์ใน 3 ประการดังกล่าวข้างต้น การศึกษา ความเป็นไปได้จึงวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนี้ โดยเปรียบเทียบตัวชี้วัดในเรื่องจำนวน และคุณภาพของอาจารย์ และภาระงานของอาจารย์ในช่วงที่มีการเปิดเฉพาะหลักสูตรการศึกษา มหาบัณฑิต กับการคาดประมาณตัวเลขในช่วงที่มีการเปิดทั้งหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตและ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตพร้อมกัน และใช้ข้อมูลส่วนที่เป็นความพร้อมของอาจารย์มาอธิบาย ร่วมด้วย

3. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค

คำว่าเทคนิคในความหมายของเวอร์เดลลิน (Werdelin, 1997) เกี่ยวข้องกับ ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการ แนวคิดในการวิเคราะห์ ความเป็นไปได้อาจยังคงใช้แนวคิดการจัดสรรทรัพยากร (Dilution Model) เพื่อวิเคราะห์ความ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเปิดหลักสูตรในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

3.1 อาคารสถานที่ ประกอบด้วย ห้องเรียน และห้องน้ำ / ห้องส้วม หอสมุด และสำนักงาน

3.2 วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

3.3 สาธารณูปโภค ประกอบด้วย ไฟฟ้า น้ำประปา การคมนาคม และการสื่อสาร

การวิเคราะห์ด้านเทคนิคนี้พิจารณาจากอัตราการใช้ อัตราประสิทธิภาพของการ ใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

4. ความเป็นไปได้ด้านสังคม

การศึกษาความเป็นไปได้ด้านสังคม เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในสังคมที่มีต่อการดำเนินการ การศึกษาครั้งนี้ใช้การสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นตัวแทนของนักสุขศึกษา ตัวแทนของผู้มีประสบการณ์ในการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา และตัวแทนของผู้ใช้บุคลากรสุขศึกษา เพื่อให้เห็นความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา ผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่สังคม และการให้ความสนับสนุนการดำเนินการ

5. ความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน

การศึกษาความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน วิเคราะห์ความสอดคล้องของคุณลักษณะผู้เรียนที่ต้องการมาเรียน กับคุณลักษณะผู้เรียนจากความคาดหวังของสังคม ความต้องการและความพร้อมของกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาดบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
สุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดแหล่งข้อมูล
2. กำหนดวิธีเก็บข้อมูล
3. สร้างเครื่องมือ
4. รวบรวมข้อมูลที่ต้องการ
5. วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการศึกษาความเป็นไปได้ ครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นเอกสาร ได้แก่ เอกสารเกี่ยวข้องกับงบประมาณ สิ่งพิมพ์
เกี่ยวกับอัตราค่าจ้าง ตารางสอน บัญชีสิ่งของวัสดุ/ครุภัณฑ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิที่เป็นบุคคล ได้แก่

2.1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

2.1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสุขศึกษา คัดเลือกโดยการจัดลำดับการเสนอ
แนะของอาจารย์ผู้สอนในภาควิชาสุขศึกษาแล้วคัดเลือก 3 ลำดับแรก

2.1.2 ผู้มีประสบการณ์ในการจัดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
สุขศึกษาของสถาบันอื่น ซึ่งมีอยู่ 2 สถาบันคือ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์ คัดเลือกโดยวิธีเจาะจงว่าเป็นผู้มีหน้าที่ในการจัดและดำเนินหลักสูตรของสถาบันนั้น คัด
เลือกมาสถาบันละ 2 คน

2.1.3 ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้บุคลากรทางสุขศึกษา คัดเลือกโดยวิธีเจาะจง
ได้แก่ หัวหน้างานสุขศึกษาในชุมชนของกระทรวงสาธารณสุข 1 คน และหัวหน้างานพัฒนาการ
วิชาการสุขศึกษาและเผยแพร่ กองอนามัย กรุงเทพมหานคร 1 คน รวมเป็น 2 คน

2.2 อาจารย์ผู้สอนในภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 20 คน ใช้ประชากรทั้งหมด

2.3 นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 1 และปีที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ จำนวน 70 คน ใช้ประชากรทั้งหมด

2.4 กลุ่มเป้าหมาย 205 คน ประกอบด้วย

2.4.1 บัณฑิตปริญญาตรีสาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2538 และ 2539 จำนวน 64 คน ใช้ประชากรทั้งหมด

2.4.2 พยาบาลสาธารณสุข จากศูนย์บริการสาธารณสุข สังกัดสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 63 ศูนย์ แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากหมายเลขตามบัญชีรายชื่อศูนย์บริการสาธารณสุข จากเอกสารแนะนำสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2540 มา 25 ศูนย์ คิดเป็นร้อยละ 40 แล้วคัดเลือกพยาบาลที่ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมสุขภาพควบคุมป้องกันโรคซึ่งมีศูนย์ละ 3 คน รวมจำนวน 75 คน

2.4.3 ครูสุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาสังกัดส่วนกลาง (ในเขตกรุงเทพมหานคร) จำนวน 116 โรงเรียน สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลากหมายเลขโรงเรียนตามสมุดบันทึกปี 2540 ของกรมสามัญศึกษามา 66 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 40 แล้วคัดเลือกครูที่สอนวิชาสุขศึกษาโดยเจาะจงมา โรงเรียนละ 1 คน รวม เป็นจำนวน 66 คน

ข้อมูลและการเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูลทุติยภูมิที่ได้จากเอกสารต่างๆ และข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสำรวจและการสอบถาม ซึ่งการเก็บข้อมูลในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

1.1 แหล่งเงินทุน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจเอกสาร งบประมาณและสอบถามจากเจ้าหน้าที่การเงิน

1.2 การใช้จ่ายของสถาบัน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจค่าใช้จ่ายจริงที่คิดจากฎีกาเบิกจ่ายของหน่วยคลังและงานนโยบายและแผน เอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง เอกสารการ

ประเมินราคาที่ดิน สิ่งก่อสร้างและครุภัณฑ์ และสอบถามเพิ่มเติมจากผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ประจำสำนักงาน.

1.3 ค่าใช้จ่ายของผู้เรียน เก็บรวบรวมข้อมูลจากบัญชีการใช้จ่ายในการศึกษา คู่มือการลงทะเบียนและสอบถามจากนิสิตปริญญาโทที่กำลังศึกษาอยู่และจากการสอบถามกลุ่มเป้าหมาย

1.4 ข้อมูลผลตอบแทน เก็บรวบรวมจากการสอบถามจากนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ สอบถามกลุ่มเป้าหมาย และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

2. ข้อมูลด้านอาจารย์ผู้สอน

2.1 ข้อมูลจำนวนและคุณลักษณะของอาจารย์รวบรวมจากเอกสารอัตราค่าจ้าง สอบถามเจ้าหน้าที่หน่วยการเจ้าหน้าที่ หน่วยงานนโยบายและแผน ของคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสอบถามเพิ่มเติมจากอาจารย์ผู้สอน

2.2 ข้อมูลภาระงานของอาจารย์ รวบรวมเอกสารการจัดการเรียนการสอน เอกสารการมอบหมายงานและสอบถามเพิ่มเติมจากอาจารย์ผู้สอน

2.3 ข้อมูลความพร้อมของอาจารย์ รวบรวมจากการใช้แบบสอบถามความพร้อมที่จะปฏิบัติจากอาจารย์ผู้สอน

3. ข้อมูลด้านเทคนิค

3.1 ข้อมูลอาคารสถานที่ รวบรวมจากเอกสารการก่อสร้าง การสำรวจพื้นที่และปริมาณ สอบถามเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่หน่วยอาคารสถานที่ สอบถามการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกจากนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่และสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้งานจากอาจารย์ผู้สอนและนิสิต

3.2 ข้อมูลวัสดุอุปกรณ์ในการสอน รวบรวมจากหลักฐานการจัดซื้อ บัญชีวัสดุ อุปกรณ์ การสำรวจ และสอบถามเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่หน่วยพัสดุ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมใช้งานจากอาจารย์ผู้สอนและนิสิต

3.3 ข้อมูลสาธารณูปโภคอื่นๆ รวบรวมจาก การสำรวจและสอบถามเพิ่มเติมจากอาจารย์ผู้สอนและนิสิต

4. ข้อมูลด้านสังคม รวบรวมจากการวิเคราะห์ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

5. ข้อมูลด้านผู้เรียน รวบรวมจาก การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ การสอบถามจากกลุ่มเป้าหมายและการสอบถามจากนิสิตปัจจุบัน

ตาราง 5 รายละเอียดของข้อมูลที่ใช้

ประเภท	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	ความครอบคลุมของข้อมูล
1. ด้านเศรษฐกิจ			
1.1 แหล่งเงินทุน	-เอกสารงบประมาณ และเจ้าหน้าที่การเงิน	-เก็บข้อมูลการได้รับเงิน จากหลักฐานที่มีอยู่	-จำแนกตามแหล่งที่มา
1.2 การใช้จ่าย	-แผนการเงิน -กองนโยบายและแผน	-ใช้แบบสำรวจการใช้ จ่าย	-จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย และภาควิชา
1.3 ต้นทุนทรัพย์สิน			
1.3.1 อาคาร สถานที่	-เอกสารการปลูกสร้าง -เจ้าหน้าที่กองอาคาร สถานที่ -นิสิต	-ใช้แบบสำรวจอาคาร สถานที่ -ใช้แบบสอบถาม	-ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดิน พื้นที่ อาคาร การก่อสร้าง ต่อเติม ค่า ใช้จ่ายในการบำรุงรักษา -จำนวนการใช้ -เวลาที่ใช้ -ความพร้อม
1.3.2 ครุภัณฑ์	-เอกสารการจัดซื้อ -บัญชีครุภัณฑ์ -เจ้าหน้าที่ครุภัณฑ์	-ใช้แบบสำรวจ -สัมภาษณ์	-จำนวน ราคา การบำรุง รักษา
1.4 ค่าใช้จ่ายนิสิต			
1.4.1 ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	-นิสิตที่กำลังศึกษา	-ใช้แบบสอบถาม	-ค่าใช้จ่าย แยกตามประเภท การใช้จ่าย
1.4.2 ค่าเล่าเรียน	-คู่มือ เอกสารการเงิน -เจ้าหน้าที่การเงิน -นิสิต	-ใช้แบบสำรวจ -ใช้แบบสอบถาม	-ข้อมูลการใช้จ่ายที่เป็นการเล่า เรียน
1.4.3 อุปกรณ์การเรียน	-นิสิต	-ใช้แบบสอบถาม	-ข้อมูลการใช้จ่ายเพื่อจัดหา อุปกรณ์การเรียน

ตาราง 5 (ต่อ)

ประเภท	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	ความครอบคลุมของข้อมูล
1.4.4 ค่าเสียโอกาส	-กลุ่มเป้าหมาย -นิสิต -เอกสาร บัญชีเงินเดือน	-ใช้แบบสอบถาม -แบบสำรวจ	-ข้อมูลรายได้ปัจจุบันและรายได้ที่คาดหวัง -รายได้ที่เสียไปขณะศึกษา
1.4.5 ผลตอบแทน	-กลุ่มเป้าหมาย -นิสิต -ผู้เชี่ยวชาญ	-ใช้แบบสอบถาม -สัมภาษณ์	-ข้อมูลรายได้ที่คาดว่าจะได้หากศึกษาต่อ -คุณค่าของหลักสูตร
2. ด้านผู้สอน			
2.1 ลักษณะอาจารย์	-เอกสาร บัญชีอัตราเงินเดือน -อาจารย์ผู้สอน	-ใช้แบบสำรวจ -ใช้แบบสอบถาม	-จำแนกตามวุฒิ ตำแหน่ง
2.2 ภาระงาน	-เอกสารการมอบหมายงาน -เอกสารการจัดการเรียนการสอน -อาจารย์	-ใช้แบบสำรวจ -ใช้แบบสอบถาม	-จำแนกตามประเภทของภาระงาน
2.3 ความพร้อม	-อาจารย์	-ใช้แบบสอบถาม	-ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถในการสอน ความพร้อมในการสอน การยอมรับหลักสูตร
3. ด้านเทคนิค			
3.1 อาคาร สถานที่	-เอกสารการปลูกสร้าง -เจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคาร -นิสิต -อาจารย์	-ใช้แบบสำรวจ -ใช้แบบสอบถาม	-ปริมาณพื้นที่ ความจุ ปริมาณการใช้ จำนวนการใช้ -การต่อเติม บำรุง รักษา -ความพร้อมในการใช้งาน
3.2 วัสดุ อุปกรณ์	-หลักฐานการจัดซื้อ -บัญชีอุปกรณ์การเรียน -เจ้าหน้าที่วัสดุ อุปกรณ์ -นิสิต -อาจารย์	-ใช้แบบสำรวจ -ใช้แบบสอบถาม	-จำนวน -ราคา -การใช้งาน -ความพร้อม -ความต้องการ

ตาราง 5 (ต่อ)

ประเภท	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล	ความครอบคลุมของข้อมูล
3.3 สาธารณูปโภค	-เจ้าหน้าที่สำนักงาน -เอกสารการใช้จ่าย -นิสิต -อาจารย์	-ใช้แบบสำรวจ -ใช้แบบสอบถาม	-ค่าใช้จ่าย จำนวนการใช้ ปริมาณการใช้ ระยะเวลาการใช้ ใช้ ของไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ของสำนักงาน และ สาธารณะ ยานพาหนะ -ความคิดเห็นเกี่ยวกับความ พร้อม
4. ด้านสังคม	-เอกสารหลักสูตร -ผู้เชี่ยวชาญ	-สำรวจ วิเคราะห์ -ใช้การสัมภาษณ์	-ความมุ่งหมายของหลักสูตร ลักษณะที่หลักสูตรกำหนด -แนวโน้มของหลักสูตร ตลาด แรงงาน ลักษณะของผู้เรียน -การยอมรับและให้สนับสนุน หลักสูตร
5. ด้านผู้เรียน			
5.1 คุณลักษณะ	-เอกสารหลักสูตร -ผู้เชี่ยวชาญ -กลุ่มเป้าหมาย	-การสำรวจ วิเคราะห์ -ใช้การสัมภาษณ์ -ใช้แบบสอบถาม	-ข้อกำหนดของหลักสูตร -ความคาดหวังของสังคม -ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส อาชีพ สถานภาพการทำงาน
5.2 จำนวน	-กลุ่มเป้าหมาย	-ใช้แบบสอบถาม	-ความต้องการศึกษาต่อ -ความพร้อมในการเรียนต่อ
5.3 ความคิดเห็น	-กลุ่มเป้าหมาย	-ใช้แบบสอบถาม	-การยอมรับหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

1.1 ข้อมูลสภาพการเงินปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย การจัดสรรและการใช้จ่ายงบประมาณ เสนอเป็นภาพรวมและนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

1.2 การวิเคราะห์ต้นทุน แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1.2.1 ต้นทุนสถาบัน คิดจากค่าใช้จ่ายที่ภาคิชาศึกษาต้องใช้ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วยเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าวัสดุครุภัณฑ์ ค่าทรัพย์สิน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

- ต้นทุนทรัพย์สินที่เป็นที่ดิน คิดค่าเสียโอกาสเท่ากับดอกเบี้ยที่ได้หากขายที่ดินแล้วนำไปฝากธนาคารในอัตราดอกเบี้ยประเภทประจำเป็นเวลา 1 ปี

- ต้นทุนสิ่งก่อสร้าง ประเมินเป็นค่าเฉลี่ยรายปี

จากสูตร

$$V = \frac{Mr}{(1+r)^t - 1} + Mr$$

โดยที่ V = มูลค่าที่ประเมินต่อปี

M = มูลค่าที่เป็นตัวเงินของอาคาร

r = อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ (ปีที่เก็บข้อมูล)

t = ค่าเฉลี่ยของอายุการใช้งาน (คอนกรีต = 50 ปี

ไม้ = 20 ปี)

ต้นทุนสถาบันคำนวณหาค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อปี จากสูตร

$$\text{ต้นทุนต่อหัว} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายต้นทุนรวม}}{\text{จำนวนผู้เรียน}}$$

1.2.2 ต้นทุนผู้เรียน คิดจากค่าใช้จ่ายที่นิสิตต้องจ่ายไปเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียม ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่าใช้จ่ายส่วนตัว รวมถึงค่าเสียโอกาสจากการทำงาน แล้วคำนวณหาต้นทุนต่อหัว

- ค่าเสียโอกาสจากการทำงาน คิดจากค่าเฉลี่ยรายได้ส่วนที่เสียไปจากการตัดสินใจมาศึกษาต่อของนิสิตปัจจุบัน

1.2.3 ต้นทุนรวม คิดจากค่าใช้จ่ายสถาบันรวมกับต้นทุนผู้เรียน แล้วหาต้นทุนรวมต่อหัว

1.3 เปรียบเทียบต้นทุนต่อหัว ระหว่างหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตและหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ

1.4 การวิเคราะห์ผลตอบแทน แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

1.4.1 ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ คิดจากรายได้ส่วนเพิ่มที่เกิดจากการศึกษาระดับปริญญาโท หักด้วยรายได้ในส่วนที่เกิดจากการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยคิดจากการทำงานหลังจากจบการศึกษาไปจนถึงเกษียณอายุคือ 60 ปี

การคำนวณรายได้คิดจากค่าเฉลี่ยรายได้ปัจจุบันของกลุ่มเป้าหมาย ส่วนรายได้หลังจบการศึกษาคิดจากค่าเฉลี่ยรายได้จากการคาดหวังว่าจะได้รับเมื่อจบการศึกษาของกลุ่มเป้าหมาย

การคิดอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ใช้สูตร

$$\text{อัตราผลตอบแทนเฉลี่ย/ปี} = \frac{\text{ผลได้} - \text{ค่าใช้จ่าย}}{\text{ค่าใช้จ่าย}} \times 100$$

ถ้ามีค่า มากกว่า 0 ถือว่าไม่ขาดทุน

1.5 การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคม โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ส่วนข้อมูลที่เก็บจากนิสิตและกลุ่มเป้าหมาย จะแปลงเป็นความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

2. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านอาจารย์ผู้สอน

2.1 จำนวนและคุณภาพอาจารย์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงนับความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณสัดส่วนระหว่างอาจารย์กับนิสิต คำนวณสัดส่วน คุณวุฒิของอาจารย์และสัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

2.2 ภาระงานของอาจารย์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงนับความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน

2.3 ความพร้อมของอาจารย์

2.3.1 ในด้านความสามารถของอาจารย์ผู้สอนกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ไม่มีความสามารถ	0 คะแนน
มีความสามารถเล็กน้อย	1 คะแนน
ไม่แน่ใจ/ปานกลาง	2 คะแนน
มีความสามารถค่อนข้างมาก	3 คะแนน
มีความสามารถมาก	4 คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3.2. ความพร้อมในการสอน กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ไม่พร้อม	0 คะแนน
ค่อนข้างไม่พร้อม	1 คะแนน
พร้อมปานกลาง	2 คะแนน
ค่อนข้างพร้อม	3 คะแนน
พร้อม	4 คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3.3 ความคิดเห็นต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มี 9 ระดับจะหาค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนแต่ละด้าน

2.4 เปรียบเทียบตัวชี้วัดในเรื่องจำนวนและคุณภาพของอาจารย์และภาระงานของอาจารย์ในช่วงที่มีการเปิดเฉพาะหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษากับการ คาดประมาณตัวเลขในช่วงที่จะมีการเปิดทั้งหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตและวิทยาศาสตร มหาบัณฑิตพร้อมกันและใช้ข้อมูลส่วนที่เป็นความพร้อมของอาจารย์มาอธิบายร่วมด้วย

3. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค โดยนำข้อมูลจากการสำรวจและสอบถามจากอาจารย์ผู้สอนและนิสิต มาวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 คำนวณอัตราการใช้ โดยคิดเป็นชั่วโมงต่อสัปดาห์

3.2 คำนวณอัตราประสิทธิผลของการใช้ โดยสูตร

$$\text{อัตราประสิทธิผลของการใช้} = \frac{\text{จำนวนชั่วโมงที่ใช้}}{\text{จำนวนชั่วโมงที่เปิดใช้งาน}} \times 100$$

3.3 ความคิดเห็นในด้านความพร้อมของอาคาร สถานที่ สาธารณูปโภค และวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ไม่พร้อม	0 คะแนน
ค่อนข้างไม่พร้อม	1 คะแนน
พร้อมปานกลาง	2 คะแนน
ค่อนข้างพร้อม	3 คะแนน
พร้อม	4 คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านสังคม ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและการบรรยาย

5. การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน

5.1 คุณลักษณะผู้เรียน วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในส่วนของกลุ่มเป้าหมายใช้การแจกแจงนับความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางและการบรรยาย

5.2 ความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมาย ที่ต้องการศึกษาต่อ หลักสูตรวิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษา กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ท ดังนี้

ไม่ต้องการศึกษาเลย	0 คะแนน
ต้องการศึกษาน้อย	1 คะแนน
ไม่แน่ใจ/ปานกลาง	2 คะแนน
ต้องการศึกษาค่อนข้างมาก	3 คะแนน
ต้องการศึกษามาก	4 คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 ความพร้อมในการศึกษาต่อ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ไม่พร้อม	0 คะแนน
ค่อนข้างไม่พร้อม	1 คะแนน
พร้อมปานกลาง	2 คะแนน
ค่อนข้างพร้อม	3 คะแนน
พร้อม	4 คะแนน

หลังจากนั้นนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.4 วิเคราะห์ความสอดคล้องของลักษณะผู้เรียน และนำระดับความต้องการและ
ความพร้อมในการศึกษาต่อมารวมอธิบายประกอบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงที่เป็นเอกสาร ใช้การบันทึกและแบบ
สำรวจ ส่วนการเก็บข้อมูลกับบุคคล ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อหลักสูตร
กลุ่มผู้เรียนเป้าหมาย ความคาดหวังและความต้องการจัดการศึกษาของสังคม ลักษณะและ
ความสามารถพื้นฐานของผู้สำเร็จการศึกษา ความต้องการที่จำเป็นต่อการจัดหลักสูตร ผลได้และ
ผลเสียของหลักสูตรต่อสังคม ผู้บริโภคที่แท้จริง ความเป็นไปได้ของหลักสูตรในสถานการณ์
ปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไข

2. แบบสอบถาม

2.1 แบบสอบถามอาจารย์ผู้สอน แบ่งออกเป็น 6 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามให้เลือกและเติมข้อความ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ถามเกี่ยวกับความพร้อมของหน่วยงาน เกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน โดยให้พิจารณาจากความพร้อมของมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม ที่ใช้มาตราส่วนประเมินค่า ถามเกี่ยวกับความพร้อมในการสอนของอาจารย์

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถาม ที่ใช้มาตราส่วนประเมินค่า ถามเกี่ยวกับความสามารถในการสอนวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

ตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการสนับสนุนโครงการ ที่สร้างขึ้นโดยศึกษาจากเครื่องมือวัดความพร้อมที่จะกระทำหรือการมุ่งกระทำของทริแอนด์ส (Triandis 1971 : 46-53) ถามความพร้อมที่จะปฏิบัติตามโครงการเปิดสอนหลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาทางพฤติกรรม 3 ด้าน คือ

ก. การยอมรับโครงการ

ข. ความพยายามปรับตัวในการปฏิบัติตามโครงการ

ค. การมุ่งพัฒนาตนเอง

ตอนที่ 6 เป็นคำถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ สิ่งที่ต้องการพัฒนาก่อนเปิดดำเนินการหลักสูตร

2.2 แบบสอบถามนิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งออกเป็น 5 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามให้เลือกและเติมข้อความ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ให้เติมข้อความ เกี่ยวกับ จำนวนและเวลาในการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม ที่ใช้มาตราส่วนประเมินค่า 9 ระดับ ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ถามเกี่ยวกับความพร้อมของหน่วยงาน เกี่ยวกับอาคาร สถานที่และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน โดยให้พิจารณาจากความพร้อมของมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ สิ่งที่ต้องการพัฒนา ก่อนเปิดดำเนินการหลักสูตร

2.3 แบบสอบถามกลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามให้เลือกและเติมข้อความเกี่ยวกับตัวผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ใช้มาตราส่วนประเมินค่า ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่ใช้มาตราส่วนประเมินค่า เกี่ยวกับความพร้อมในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

วิธีการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม เนื้อหา และโครงสร้างของขอบเขตการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

2. สร้างข้อคำถาม

3. นำไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตรตรวจแก้ไข

4. ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

5. ปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ ดังนี้

6.1 แบบสอบถามอาจารย์ นำไปทดลองใช้กับอาจารย์ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 20 คน แล้วนำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นได้ผลดังนี้

6.1.1 แบบสอบถามความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ จำนวน 10 ข้อใช้ได้ทั้ง 10 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.52 ถึง 0.86 และค่าความเชื่อมั่น 0.91

6.1.2 แบบสอบถามความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน จำนวน 5 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 5 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.72 ถึง 0.90 และ ค่าความเชื่อมั่น 0.92

6.1.3 แบบสอบถามความพร้อมในการสอน จำนวน 15 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 15 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.70 ถึง 0.89 และค่าความเชื่อมั่น 0.97

6.1.4 แบบสอบถามการยอมรับหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา วิชาสุศึกษา จำนวน 5 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 5 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.42 ถึง 0.83 และค่าความเชื่อมั่น 0.80

6.1.5 แบบสอบถามการปรับตัว จำนวน 6 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 6 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.22 ถึง 0.72 และค่าความเชื่อมั่น 0.73

6.1.6 แบบสอบถามการมุ่งพัฒนาตนเอง จำนวน 6 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 6 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.51 ถึง 0.87 และค่าความเชื่อมั่น 0.88

6.2 แบบสอบถามนิสิตปริญญาโท นำไปทดลองใช้กับนิสิตปริญญาโท สาขาวิชา พลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 30 คน แล้วนำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น ได้ผลดังนี้

6.2.1 แบบสอบถามความความคิดเห็นในการยอมรับหลักสูตร จำนวน 5 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 5 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.82 ถึง 0.89 และค่าความเชื่อมั่น 0.95

6.2.2 แบบสอบถามความพร้อมของอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน จำนวน 11 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 11 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.43 ถึง 0.79 และค่าความเชื่อมั่น 0.89

6.3 แบบสอบถามกลุ่มเป้าหมาย นำไปทดลองใช้กับนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา สุขศึกษา จำนวน 30 คน และพยาบาลสาธารณสุขที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน รวมทั้ง หมด 50 คน แล้วนำไปหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นได้ผลดังนี้

6.3.1 แบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อ จำนวน 6 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 6 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.79 ถึง 0.96 และค่าความเชื่อมั่น 0.97

6.3.2 แบบสอบถามความพร้อมในการศึกษาต่อ จำนวน 7 ข้อ ใช้ได้ทั้ง 7 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.81 ถึง 0.93 และค่าความเชื่อมั่น 0.96

7. จัดพิมพ์ต้นฉบับแล้วนำไปถ่ายเอกสารเท่าจำนวนที่ต้องการ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงกองบริการการศึกษาเพื่อขอรายชื่อและที่อยู่ของบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประจำปีการศึกษา 2538 และ 2539 ตั้งแต่วันที่ 18 ธันวาคม 2540 และรับแผ่นบันทึกข้อมูลดังกล่าวในวันที่ 19 ธันวาคม 2540 แล้วจัดส่งแบบสอบถามพร้อมซองกลับจำนวน 64 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 5 มกราคม 2541 และได้รับกลับคืนฉบับแรกวันที่ 9 มกราคม 2541 ฉบับสุดท้ายวันที่ 23 มกราคม 2541 รวมจำนวน 47 ฉบับ แต่เป็นฉบับที่ไม่ถึงผู้รับ 7 ฉบับ จึงนำไปวิเคราะห์ 40 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 62.50
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามนิสิตปริญญาโททั้งภาคปกติและภาคพิเศษในชั้นเรียนตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2540 จำนวน 70 ฉบับ และขอความร่วมมือให้ตัวแทนห้องรวบรวมส่งคืน ภายในวันที่ 9 มกราคม 2541 ได้จำนวน 63 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90
3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาสุขศึกษาและสาขาวิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่อยู่ในโรงเรียนหรือใกล้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และขอความร่วมมือจากอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลเกี่ยวกับการรณรงค์ที่พานิสิตพยาบาลออกฝึกงานในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำแบบสอบถามไปให้แก่ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาในโรงเรียนที่สามารถติดต่อได้ จำนวน 66 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2540 และขอความร่วมมือให้รวบรวมกลับคืนภายในวันที่ 13 มกราคม 2541 ได้จำนวน 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.48
4. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการเขตราชเทวี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกับพยาบาลสาธารณสุข ในศูนย์บริการสาธารณสุขที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 75 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2540 และขอความร่วมมือให้เจ้าหน้าที่พยาบาล รวบรวมส่งคืนภายในวันที่ 13 มกราคม 2541 ได้จำนวน 67 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.33
5. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้สอน ในภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2540 และรวบรวมฉบับสุดท้ายวันที่ 13 มกราคม 2541 รวมจำนวน 20 ฉบับ
6. ผู้วิจัยสำรวจจำนวนและเงินเดือนของอาจารย์ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จากหน่วยงานเจ้าหน้าที่ของคณะพลศึกษา (สนามกีฬาแห่งชาติ) และบัญชีรายละเอียดการเลื่อนระดับและขึ้นเงินเดือนข้าราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2541
7. ผู้วิจัยรวบรวมภาระงานสอนของอาจารย์ผู้สอน จากเอกสารรายวิชาที่เปิดสอนปีการศึกษา 2540 (ทบ.4) จากเลขานุการคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาประจำภาค

วิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกองบริการการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

8. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จากรายการเก็บเงิน
ค่าบำรุงและค่าธรรมเนียมการศึกษา ตามประกาศของบัณฑิตวิทยาลัย 6 มีนาคม 2539

9. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลงบประมาณและการใช้จ่าย จากเจ้าหน้าที่การเงิน คณะพลศึกษา
(สนามกีฬาแห่งชาติ) และกองนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รายงานผลการ
ตรวจติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

10. ผู้วิจัยสำรวจอาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวกด้วยตนเอง
พร้อมทั้งใช้บัญชีครุภัณฑ์ ประจำปีงบประมาณ 2540 มาประกอบการสำรวจ

11. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลพื้นที่และสิ่งก่อสร้าง โดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับ
คณบดีคณะพลศึกษา และอาจารย์ในคณะพลศึกษาบางคนที่ทราบข้อมูล

12. ผู้วิจัยสอบถามราคาประเมินที่ดินโดยการโทรศัพท์ถามจากที่ดินเขตพระโขนง และ
สอบถามอัตราดอกเบี้ยประเภทฝากประจำ จากเจ้าหน้าที่ธนาคารนครหลวงไทย สำนักงานใหญ่

13. ผู้วิจัยติดต่อขอเข้าพบผู้เชี่ยวชาญเป็นการส่วนตัว เพื่อนัดหมายและมอบเอกสาร
เกี่ยวกับคำแนะนำในการสัมภาษณ์ หัวข้อการสัมภาษณ์ โครงสร้างหลักสูตรวิทยาศาสตร์
มหบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และสรุปเค้าโครงการศึกษา
ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ แล้วสัมภาษณ์ คนแรกวันที่ 8 มกราคม 2541 คนสุดท้ายวันที่ 19 มกราคม 2541
รวม 9 คน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

เพื่อความสะดวกและความเข้าใจตรงกัน ในการเสนอผลการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่จำเป็น ดังนี้

วท.บ.	แทน	หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
วท.ม.	แทน	หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
กศ.ม.	แทน	หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
n	แทน	จำนวนคน
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
MIN	แทน	ค่าต่ำสุด
MAX	แทน	ค่าสูงสุด

เกณฑ์ในการพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความสามารถในการสอน

ค่าเฉลี่ย	0.00 - 0.50	หมายถึง	ไม่มีความสามารถ
ค่าเฉลี่ย	0.51 - 1.50	หมายถึง	มีความสามารถเล็กน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความสามารถปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความสามารถค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.00	หมายถึง	มีความสามารถมาก

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อม

ค่าเฉลี่ย	0.00 - 0.50	หมายถึง	ไม่พร้อม
ค่าเฉลี่ย	0.51 - 1.50	หมายถึง	ค่อนข้างไม่พร้อม
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	พร้อมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ค่อนข้างพร้อม
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.00	หมายถึง	พร้อม

3. ความต้องการศึกษาต่อ

- ค่าเฉลี่ย 0.00 - 0.50 หมายถึง ไม่ต้องการเลย
 ค่าเฉลี่ย 0.51 - 1.50 หมายถึง ต้องการเล็กน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ต้องการปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ต้องการค่อนข้างมาก
 ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.00 หมายถึง ต้องการมาก

4. ความพร้อมในการสนับสนุน

- ค่าเฉลี่ย -4.00 - -2.51 หมายถึง ไม่พร้อม
 ค่าเฉลี่ย -2.50 - -0.51 หมายถึง ค่อนข้างไม่พร้อม
 ค่าเฉลี่ย -0.50 - 0.50 หมายถึง พร้อมปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 0.51 - 2.50 หมายถึง ค่อนข้างพร้อม
 ค่าเฉลี่ย 2.51 - 4.00 หมายถึง พร้อม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งเป็น 5 ตอนคือ

1. การวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ
2. การวิเคราะห์ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. การวิเคราะห์ด้านเทคนิค
4. การวิเคราะห์ด้านสังคม
5. การวิเคราะห์ด้านผู้เรียน

ซึ่งมีรายละเอียดของการวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจได้นำข้อมูลที่เป็นแหล่งเงินทุน งบประมาณและค่าใช้จ่ายมาศึกษาสภาพการเงินที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อันประกอบด้วย การจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่ายดังตาราง 6

ตาราง 6 การจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี 2539-2541 ของคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

	ปีงบประมาณ	2539	2540	2541
งาน				
<u>งานบริหารทั่วไป</u>				
เงินเดือน		4,868,300.00	5,194,900.00	5,833,800.00
ค่าจ้างประจำชั่วคราว		5,481,200.00	6,018,200.00	6,403,400.00
ค่าตอบแทน/ใช้สอย/วัสดุ		1,195,800.00	1,396,300.00	477,000.00
ค่าครุภัณฑ์		39,000.00	502,200.00	-
ที่ดิน/สิ่งก่อสร้าง		6,969,900.00	1,538,600.00	-
รวม		18,554,200.00	14,650,200.00	12,714,200.00
<u>งานจัดการศึกษา (3 ภาควิชา)</u>				
เงินเดือน/ค่าจ้าง		19,540,700.00	19,832,026.77	23,195,800.00
ค่าตอบแทน/ใช้สอย		1,575,500.00	1,953,051.53	2,181,700.00
ค่าครุภัณฑ์		760,000.00	2,160,700.00	-
รวม		21,876,200.00	23,945,778.30	25,377,500.00
รวมทั้งหมด		40,430,400.00	38,595,978.30	38,091,700.00

จากตาราง 6 แสดงว่า งบประมาณของคณะพลศึกษาส่วนหนึ่งแบ่งไปใช้ในงานบริหารทั่วไป และส่วนของงบประมาณที่ใช้สำหรับการจัดการศึกษาซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินเดือน/ค่าจ้างประจำ โดยงบประมาณของงานบริหารทั่วไปในปี 2541 ลดลง ส่วนงบประมาณของงานจัดการศึกษา ในปี 2541 เพิ่มขึ้น ค่าครุภัณฑ์ถูกตัดทั้งหมด

การใช้จ่ายงบประมาณของคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ดังตาราง 7

ตาราง 7 การใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี 2539-2540

งาน	ปีงบประมาณ	2539	2540
<u>งานบริหารทั่วไป</u>			
เงินเดือน/ค่าจ้าง		9,571,053.98	10,533,280.54
เงินเดือน/ใช้สอย/วัสดุ		1,192,741.86	886,462.28
ค่าครุภัณฑ์		39,000.00	303,994.50
รวม		10,802,795.84	11,723,737.32
<u>งานจัดการศึกษา (3 ภาควิชา)</u>			
เงินเดือน/ค่าจ้าง		19,774,180.02	19,567,125.71
ค่าตอบแทน/ใช้สอย/วัสดุ		1,565,625.42	1,939,375.18
ค่าครุภัณฑ์		227,429.00	616,100.00
เงินอุดหนุน		193,648.00	502,843.42
รวม		21,760,882.44	22,625,444.31
รวมทั้งหมด		32,563,678.28	34,349,181.63

จากตาราง 7 แสดงว่า การใช้จ่ายจริงส่วนใหญ่เป็นเงินเดือน/ค่าจ้างประจำ เมื่อพิจารณาเฉพาะงานจัดการศึกษา เห็นได้ว่าปี 2540 เพิ่มขึ้นจากปี 2539 เป็นเงิน 864,561.87 บาท และการใช้จ่ายยังอยู่ในวงเงินที่ตั้งงบประมาณไว้

ค่าใช้จ่ายของภาควิชาสุขศึกษา ที่ได้รับจัดสรรจากคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังตาราง 8

ตาราง 8 ค่าใช้จ่ายของภาควิชาสุขศึกษา ประจำปีการศึกษา 2540

รายการค่าใช้จ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินเดือน/ค่าจ้าง	5,764,200.00	94.52
ค่าตอบแทน/ใช้สอย/วัสดุ (สนามกีฬา)	205,777.34	3.37
ค่าใช้จ่าย/ใช้สอย/วัสดุ(ประสานมิตร)	128,700.00	2.11
รวม	6,098,677.34	100.00

จากตาราง 8 แสดงว่า ค่าใช้จ่ายที่ภาควิชาสุขศึกษาใช้ เป็นเงินเดือน/ค่าจ้าง ถึงร้อยละ 94.52 ใช้เพื่อการอื่นๆ เพียงร้อยละ 5.48 เท่านั้น

ในการวิเคราะห์ต้นทุนทางการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็นต้นทุนสถาบันและต้นทุนผู้เรียน ซึ่งใช้วิธีการคำนวณและได้ผลดังนี้

1. ต้นทุนสถาบัน ประกอบด้วย

- 1.1 เงินเดือน/ค่าจ้าง 5,764,200.00 บาท
- 1.2 ค่าวัสดุ/ใช้จ่าย 128,700.00 บาท (เฉพาะประสานมิตร)
- 1.3 ต้นทุนที่ดิน คำนวณจากพื้นที่บริเวณคณะพลศึกษาประสานมิตร 1,436

ตารางเมตร ราคาประเมิน ตารางเมตรละ 26,041.67 บาท (ราคาประเมินโดยประมาณ จากสำนักงานที่ดินเขตพระโขนง) คิดค่าเป็นเงินประมาณ 37,395,833.33 บาท หากนำไปฝากธนาคาร ประเภทประจำ 3 เดือน ได้ดอกเบี้ยร้อยละ 15.5 บาท/ปี (ธนาคารนครหลวงไทย) เป็นระยะเวลา 1 ปี ได้ดอกเบี้ยประมาณ 6,142,055.15 บาท เมื่อคิดเฉพาะนิสิต สาขาวิชาสุขศึกษา ได้ประมาณ 4,796,323.97 บาท

1.4 ต้นทุนสิ่งก่อสร้าง คณะพลศึกษาประสานมิตร ปลูกสร้างตั้งแต่ปี 2525 ราคา 15 ล้านบาท เป็นอาคารคอนกรีตอายุการใช้งานคิด 50 ปีมูลค่าที่ประเมินต่อปีประมาณ 4,650,000.00 บาท เมื่อคิดเฉพาะนิสิต สาขาวิชาสุขศึกษา ได้ประมาณ 3,631,179.77 บาท

(จำนวนผู้ใช้ประกอบด้วย นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาสุศึกษา 70 คน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา 78 คน และนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาสุศึกษา 208 คน รวมเป็น 356 คน ส่วนปริญญาตรีสาขาวิชาพลศึกษาและสันทนากการถือว่ยังใช้สถานที่บริเวณสนามกีฬาแห่งชาติ)

ต้นทุนสถาบันดังกล่าวสามารถแสดงให้เห็นชัดได้ ดังตาราง 9

ตาราง 9 จำนวนเงินที่เป็นต้นทุนสถาบัน

รายการใช้จ่าย	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินเดือน/ค่าจ้าง	5,764,200.00	40.25
ค่าวัสดุ/ครุภัณฑ์/ใช้สอย(เฉพาะประสานมิตร)	128,700.00	0.90
ที่ดิน	4,796,323.97	33.49
สิ่งก่อสร้าง	3,631,179.77	25.36
รวม	14,320,403.74	100.00

จากตาราง 9 แสดงว่า ต้นทุนส่วนใหญ่เป็นต้นทุนเงินเดือน/ค่าจ้าง ที่ดินและสิ่งก่อสร้างคิดเป็นร้อยละ 40.25 33.49 และ 25.36 ตามลำดับ ส่วนต้นทุนค่าใช้สอย/วัสดุ/ครุภัณฑ์ มีเพียงร้อยละ 0.90

ต้นทุนสถาบันตามตาราง 9 เมื่อคิดเป็นรายหัว/ปีได้ 51,512.24 บาท ซึ่งจำนวนผู้เรียนในปัจจุบันไม่ตรงกับจำนวนในแผนการรับนิสิต ทำให้ต้นทุนสถาบันนี้ไม่ตรงกับต้นทุนสถาบันที่เกิดขึ้นเมื่อรับนิสิตตามแผนการรับนิสิต ดังตาราง 10

ตาราง 10 ต้นทุนสถาบัน/หัว/ปี เมื่อเปิดหลักสูตรร่วมกันตามแผนการรับนิสิต

ทางเลือก	กศ.ม.		วท.ม.		วท.บ	ต้นทุนสถาบัน
	ปกติ	พิเศษ	ปกติ	พิเศษ		
แบบ 1	20	20			80	44,751.26
แบบ 2	20	20	20		80	39,778.90
แบบ 3	20	20	20	20	80	35,801.01

หมายเหตุ คำนวณจากจำนวนผู้เรียนตามแผนการรับนิสิต ปริญญาโท 20 คน ปริญญาตรี 40 คน

จากตาราง 10 แสดงว่า ถ้ารับนิสิตตามแผนการรับนิสิต มีต้นทุนสถาบัน 44,751.26 บาท/หัว/ปี และถ้าเลือกเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตเพิ่มขึ้นเฉพาะภาคปกติ ทำให้ต้นทุนสถาบัน/หัว ลดลงจาก 44,751.26 บาท เป็น 39,778.90 บาท และถ้าเปิดภาคพิเศษด้วย ต้นทุนสถาบัน/หัวลดลงเหลือ 35,801.01 บาท

ในส่วนของต้นทุนผู้เรียน ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่างๆ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องเสียไปเพื่อการศึกษา

รายการ	ภาคปกติ		ภาคพิเศษ	
	จำนวน/หน่วย	ตลอดหลักสูตร	จำนวน/หน่วย	ตลอดหลักสูตร
ค่าเดินทาง	2,060.57/ด	37,090.26	1,011.10/ด	22,244.42
ค่าใช้จ่ายส่วนตัว	3,297.62/ด	59,357.16	2,402.38/ด	52,852.36
ค่าอุปกรณ์การเรียน	2,257.14/ด	40,628.52	1,202.38/ด	26,452.36
รวม	7,615.33/ด	137,075.94	4,615.86/ด	101,548.92
ค่าเสียโอกาส	4,528.57/ด	81,514.26	2,750.00/ด	60,500.00
รวมทั้งหมด	12,143.90/ด	218,590.20	7,365.86/ด	162,048.92

หมายเหตุ ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร คิดเฉพาะระยะเวลาเรียนรายวิชาจนครบหลักสูตรคือ 2 ปี ภาคปกติคิดปีละ 9 เดือน ภาคพิเศษคิดปีละ 11 เดือน (รวมภาคฤดูร้อน 2 เดือน)

จากตาราง 11 แสดงว่า ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องจ่ายในแต่ละเดือนนั้น ภาคปกติใช้เฉลี่ยเดือนละ 7,615.33 บาท รวมค่าเสียโอกาสจะเป็นเดือนละ 12,143.90 บาท ส่วนภาคพิเศษใช้เฉลี่ยเดือนละ 4,615.86 บาท รวมค่าเสียโอกาส จะเป็นเดือนละ 7,365.86 บาท เมื่อคิดค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องจ่ายตลอดหลักสูตร ภาคปกติประมาณ 218,590.20 บาท ส่วนภาคพิเศษประมาณ 162,048.92 บาท

สำหรับค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องใช้เพื่อทำการศึกษา โดยจ่ายให้แก่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังตาราง 12

ตาราง 12 ค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนต้องจ่ายให้แก่มหาวิทยาลัย

รายการ	ภาคปกติ		ภาคพิเศษ	
	จำนวน/หน่วย	ตลอดหลักสูตร	จำนวน/หน่วย	ตลอดหลักสูตร
ค่าขึ้นทะเบียนเป็นบัณฑิต	500.00	500.00	500.00	500.00
ค่าประกันของเสียหาย	600.00	600.00	600.00	600.00
ค่าขึ้นทะเบียน	600.00	600.00	600.00	600.00
ค่าบำรุงมหาวิทยาลัย ภาคปกติ	700.00	5,600.00	1,500.00	12,000.00
ภาคฤดูร้อน	500.00	-	1,200.00	4,800.00
ค่าบำรุงกิจกรรมนิสิต ภาคปกติ	100.00	800.00	100.00	800.00
ภาคฤดูร้อน	-	-	100.00	400.00
ค่าบำรุงกีฬา ภาคปกติ	100.00	800.00	100.00	800.00
ภาคฤดูร้อน	-	-	100.00	400.00
ค่าบำรุงห้องสมุด ภาคปกติ	800.00	3,200.00	800.00	3,200.00
ภาคฤดูร้อน	400.00	-	400.00	1,600.00
ค่าบำรุงสุขภาพ	50.00	400.00	50.00	400.00
ค่าประกันอุบัติเหตุ	100/ปี	400.00	100/ปี	400.00
ค่าลงทะเบียนรายวิชา	300/นก.	9,900.00	1,000/นก.	33,000.00
ค่าลงทะเบียนปริญญาโท	400/นก.	4,800.00	1,000/นก.	12,000.00
ค่าสมัครสอบภาษาต่างประเทศ	200.00	200.00	200.00	200.00
ค่าสมัครสอบประมวลความรู้	300.00	300.00	300.00	300.00
รวม	7,025.00/ปี	28,100.00	18,000.00/ปี	72,000.00

หมายเหตุ - ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร 4 ปีๆ ละ 9 เดือน การศึกษาภาคฤดูร้อนคิดเฉพาะ
ภาคพิเศษเท่านั้น (2 เดือน) หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตใช้ 45
หน่วยกิต โดยแยกเป็นรายวิชา 33 หน่วยกิตและ ปรินญาณิพนธ์ 12 หน่วยกิต

จากตาราง 12 แสดงว่า ค่าใช้จ่ายของผู้เรียนที่ต้องจ่ายให้แก่มหาวิทยาลัยตลอด
หลักสูตร ภาคพิเศษจะสูงกว่าของภาคปกติ โดยภาคพิเศษใช้จ่ายประมาณ 72,000.00 บาท
ส่วนภาคปกติใช้จ่ายประมาณ 28,100.00 บาท

เมื่อคิดเป็นต้นทุนรวมต่อหัว/ปี จะได้ผล ดังตาราง 13

ตาราง 13 ต้นทุนรวมต่อหัว/ปี

ต้นทุน	ภาคปกติ	ร้อยละ	ภาคพิเศษ	ร้อยละ
ต้นทุนสถาบัน	51,512.24	45.51	51,512.24	46.82
ต้นทุนผู้เรียน	61,672.55	54.49	58,512.23	53.18
รวม	113,184.79	100.00	110,024.47	100.00

หมายเหตุ ต้นทุนสถาบันมีจำนวนผู้เรียนรวม 278 คน (เฉพาะภาควิชาสุขศึกษา) และทั้งสอง
ภาคเรียนใช้ทรัพยากรดังกล่าวเหมือนกันจึงประเมินให้เท่ากัน

จากตาราง 13 แสดงว่า ต้นทุนรวมต่อหัว/ปีของภาคปกติเท่ากับ 113,184.79 บาท
ส่วนภาคพิเศษ ต้นทุนต่อหัว/ปี เท่ากับ 110,024.47 บาท จะเห็นว่าภาคปกติมีต้นทุนรวม/หัว/ปี
สูงกว่าภาคพิเศษ

สำหรับผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเป็นผลตอบแทนทาง
เศรษฐกิจและผลตอบแทนทางสังคม ซึ่งการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจใช้รายได้ของกลุ่ม
นิสิตปริญญาโทและกลุ่มเป้าหมาย มาประกอบกัน ดังตาราง 14

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยรายได้ก่อนการศึกษาและเมื่อจบการศึกษา

รายได้	นิสิตปริญญาโท		กลุ่มเป้าหมาย	รวมเฉลี่ย
	ภาคปกติ	ภาคพิเศษ		
ก่อนศึกษา				
ประจำ	10,823.81	11,139.76	11,942.03	11,301.87
พิเศษ	2,190.48	2,435.71	2,011.04	2,212.41
จบการศึกษา	12,008.42	14,114.87	15,178.68	13,767.32
ส่วนต่าง	- 1,005.87	539.40	,225.61	253.04

จากตาราง 14 แสดงว่า ความคาดหวังต่อการเพิ่มรายได้จากการศึกษาในหลักสูตรนี้ เพียงเดือนละ 253.04 บาท โดยกลุ่มเป้าหมายคาดหวังสูงสุด ถึง 1,225.61 บาท/เดือน รองลงมา เป็นภาคพิเศษคาดว่าจะเพิ่มขึ้น 539.40 บาท/เดือน และกลุ่มนักศึกษาภาคปกติ คาดว่าจะเสียรายได้ประมาณ 1,005.87 บาท/เดือน

ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาคิดอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ โดยคิดจากรายได้ที่กลุ่มเป้าหมายคาดหวังหลังจบการศึกษา (15,178.68 บาท/เดือน) นับตั้งแต่ทำงาน (อายุเฉลี่ย ปัจจุบัน 36.70 ปี ดังนั้นอายุเริ่มทำงานคือประมาณ 42 ปี) จนถึงอายุ 60 ปี ลบด้วยรายได้ปัจจุบัน (ประจำ 11,942.03 บาท/เดือน และพิเศษ 2,011.04 บาท/เดือน) นับถึงเกษียณอายุเช่นกัน ลบด้วย ค่าใช้จ่ายคุณ 100 แล้วจึงหารด้วยค่าใช้จ่าย ได้อัตราผลตอบแทนภาคปกติประมาณร้อยละ - 41.53 และอัตราผลตอบแทนภาคปกติประมาณร้อยละ - 39.85

ในการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางสังคม โดยอาศัยข้อมูลจากนิสิตและกลุ่มเป้าหมายที่ให้เหตุผลในการมาศึกษาต่อและความคาดหวังที่จะได้รับจากการมาศึกษาต่อ ดังตาราง 15

ตาราง 15 ความถี่และร้อยละของผลตอบแทนที่นิสิตและกลุ่มเป้าหมายต้องการ

เหตุผลในการศึกษา	นิสิตปริญญาโท	นิสิตปริญญาโท	กลุ่มเป้าหมาย
	ภาคปกติ n=21	ภาคพิเศษ n=42	
ศึกษาสิ่งที่ยังไม่รู้	17 (81.0)	34 (81.0)	106 (61.6)
ยกระดับทางสังคม	11 (52.4)	15 (35.7)	67 (39.0)
พัฒนา/เปลี่ยนงาน	16 (76.2)	35 (83.3)	104 (60.5)
เพิ่มโอกาสความก้าวหน้า	17 (81.0)	35 (83.3)	110 (64.0)
เพิ่มรายได้	1 (4.8)	6 (14.3)	33 (19.2)
ตามความนิยมของสังคม	5 (23.8)	5 (11.9)	22 (12.8)
ความภูมิใจ/พึงพอใจ	19 (90.5)	31 (73.8)	92 (53.5)
อื่นๆ	2 (9.5)	3 (7.1)	8 (4.7)

จากตาราง 15 แสดงว่า ผลตอบแทนที่นิสิตภาคปกติส่วนมากคาดหวังก็คือ ความภูมิใจ/พึงพอใจ ถึงร้อยละ 90.50 เพิ่มโอกาสความก้าวหน้าร้อยละ 81.0 ศึกษาสิ่งที่ยังไม่รู้ร้อยละ 81.0 และหวังที่จะพัฒนา/เปลี่ยนงานร้อยละ 76.2

ส่วนนิสิตภาคพิเศษ คาดหวังเกี่ยวกับงานเป็นส่วนใหญ่คือพัฒนา/เปลี่ยนงานและเพิ่มโอกาสความก้าวหน้า ร้อยละ 83.3 เท่ากัน ศึกษาสิ่งที่ยังไม่รู้ ร้อยละ 81.0 และความภูมิใจ/พึงพอใจ ร้อยละ 73.8

สำหรับกลุ่มเป้าหมายคาดหวังที่จะเพิ่มโอกาสความก้าวหน้าร้อยละ 64.0 เป็นส่วนใหญ่ รองลงมาต้องการศึกษาสิ่งที่ยังไม่รู้ร้อยละ 61.6 พัฒนา/เปลี่ยนงาน ร้อยละ 60.5 ส่วนเรื่องเพิ่มรายได้นั้นทุกกลุ่มให้ความสำคัญในลำดับท้าย ๆ

เมื่อพิจารณาจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ได้ผลดังตาราง 16

ตาราง 16 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคุณค่าของหลักสูตร

คุณค่าของหลักสูตร	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่กล่าวถึง (%)
ส่งผลต่อสุขภาพประชาชน	3 (33.33)	-	6 (66.66)
ความคุ้มค่า	2 (22.22)	5 (55.55)	2 (22.22)
เพิ่มวุฒิ	2 (22.22)	-	7 (77.77)
ภาคภูมิใจ	2 (22.22)	-	7 (77.77)
พัฒนาวิชาชีพ	2 (22.22)	1 (11.11)	6 (66.66)
เพิ่มศักยภาพการทำงาน	3 (33.33)	-	6 (66.66)
เพิ่มกำลังคนด้านสุขภาพ	1 (11.11)	-	8 (88.88)
เพิ่มรายได้	-	1 (11.11)	8 (88.88)
เพิ่มโอกาสการทำงาน	1 (11.11)	4 (44.44)	4 (44.44)

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นหลากหลายกันไป โดยมีความสอดคล้องกันว่าหลักสูตรสามารถส่งผลดีต่อสุขภาพของประชาชนและเพิ่มศักยภาพการทำงานของบุคลากร เกิดความภาคภูมิใจ เพิ่มวุฒิการศึกษา สามารถพัฒนาวิชาชีพได้ แต่ไม่มีผลต่อรายได้ ส่วนการเพิ่มโอกาสการทำงาน ร้อยละ 44.44 ไม่เห็นด้วยและร้อยละ 55.55 มีความคิดเห็นว่ายังไม่คุ้มค่าที่จะเปิดหลักสูตรนี้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ด้านอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีลักษณะ
ทั่วไป ดังตาราง 17

ตาราง 17 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอน

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	6	30.0
หญิง	14	70.0
อายุ		
30	2	10.0
32	1	5.0
38	1	5.0
40	1	5.0
43	1	5.0
44	1	5.0
46	2	10.0
47	1	5.0
49	1	5.0
50	1	5.0
51	1	5.0
56	2	10.0
57	3	15.0
58	1	5.0
59	1	5.0

ตาราง 17 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งทางวิชาการ		
อาจารย์	9	45.0
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	7	35.0
รองศาสตราจารย์	4	20.0
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาโท	18	90.0
ปริญญาเอก	2	10.0
สายของวุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์		
ปริญญาโทวิทยาศาสตร์	9	45.0
ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์		
ปริญญาโทการศึกษา	6	30.0
ปริญญาตรีการศึกษา ปริญญาโทการศึกษา	3	15.0
ปริญญาตรีวิทยาศาสตร์		
ปริญญาโทวิทยาศาสตร์	1	5.0
และปริญญาเอกวิทยาศาสตร์		
ปริญญาตรีการศึกษา		
ปริญญาโทการศึกษา	1	5.0
และปริญญาเอกการศึกษา		
งานวิจัยเพิ่มเติม		
ไม่มี	11	55.0
มี	9	45.0
ประสบการณ์ควบคุมปริญญาโท		
ไม่เคย	9	45.0
เคย	11	55.0
รวม	20	100.0

จากตาราง 17 แสดงว่า อาจารย์ในภาควิชาศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุลดหลั่นกัน และภายใน 5 ปีข้างหน้าจะมีอาจารย์เกษียณอายุถึง 7 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ปัจจุบันอาจารย์มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพียงร้อยละ 10 มีวุฒิปริญญาตรีและปริญญาโท สายวิทยาศาสตร์ร้อยละ 45.0 อาจารย์วุฒิปริญญาตรีสายวิทยาศาสตร์แต่ปริญญาโทสายการศึกษาร้อยละ 30 อาจารย์วุฒิสายการศึกษาทั้งปริญญาตรีและปริญญาโท มีร้อยละ 15 ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิมระดับปริญญาเอกเป็นสายวิทยาศาสตร์ร้อยละ 5 และวุฒิมระดับปริญญาเอกสายการศึกษาร้อยละ 5 การทำงานวิจัยเพิ่มเติมมีเพียงร้อยละ 45.0 เคยควบคุมปริญญานิพนธ์ร้อยละ 55

เมื่อพิจารณาถึงประสบการณ์สอนในมหาวิทยาลัยโดยไม่รวมอาจารย์ที่เข้ามาใหม่ที่ไม่มีชั่วโมงสอน ดังตาราง 18

ตาราง 18 ประสบการณ์สอนในมหาวิทยาลัยของอาจารย์ภาควิชาศึกษาศาสตร์ (ปี)

ระดับ	$\bar{X}$	SD	MIN	MAX
ปริญญาตรี	17.47	8.42	1.00	27.00
ปริญญาโท	7.46	6.51	1.00	24.00

จากตาราง 18 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์สอนในระดับปริญญาตรีเฉลี่ย 17.47 ปี อาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนนานที่สุด 27 ปี น้อยที่สุด 1 ปี และมีประสบการณ์สอนในระดับปริญญาโทเฉลี่ย 7.46 ปี อาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนนานที่สุด 24 ปี น้อยที่สุด 1 ปี

นิสิต ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีหลายหลักสูตร จำนวนนิสิตในแต่ละหลักสูตร ดังตาราง 19

ตาราง 19 จำนวนนิสิต ของภาควิชาสุขศึกษาประจำปีการศึกษา 2540

หลักสูตร \ ชั้นปีที่	1	2	3	4	รวม
ปริญญาตรี(4ปี)	29	61	39	15	144
ปริญญาตรี(ต่อเนื่อง)	-	-	36	28	64
รวม	29	61	75	43	208
ปริญญาโท(ภาคปกติ)	6	13	-	-	19
ปริญญาโท(ภาคพิเศษ)	23	28	-	-	51
รวม	29	41	-	-	70

จากตาราง 19 แสดงว่า มีจำนวนนิสิตปริญญาตรีถึง 208 คน และนิสิตปริญญาโท 70 คน

สัดส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนิสิต ในปีการศึกษา 2540 และการคาดการณ์สัดส่วน อาจารย์ต่อนิสิตถึงปีการศึกษา 2542 ดังตาราง 20

ตาราง 20 สัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิต

ปีการศึกษา	2540	2541	2542
หลักสูตร			
วิทยาศาสตร์บัณฑิต(4ปี)	1:7.2	1:8.4	1:8.5
วิทยาศาสตร์บัณฑิต(ต่อเนื่อง)	1:3.2	1:3.8	1:4.0
รวม	1:10.4	1:12.2	1:12.5
การศึกษามหาบัณฑิต(ปกติ)	1:1	1:1.3	1:2
การศึกษามหาบัณฑิต(พิเศษ)	1:2.5	1:2.1	1:2
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(4ปี)	-	1:1	1:2
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(พิเศษ)	-	1:1	1:2
รวม	1:3.5	1:5.4	1:8
รวมทั้งหมด	1:13.9	1:17.6	1:20.5

หมายเหตุ การคาดการณ์ใช้จำนวนนิสิตจากแผนการรับนิสิตในอนาคต (ปริญญาตรีเพิ่ม
หลักสูตรละ 40 คน ปริญญาโทหลักสูตรละ 20 คน)

จากตาราง 20 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนแต่ละคนต้องรับผิดชอบ นักศึกษาปริญญาตรี
เฉลี่ย 10.4 คนและปริญญาโท 3.5 คน รวมทั้งสองระดับ 13.9 คน และถ้าเปิดหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิตเพิ่มเติมในปีการศึกษา 2541 สัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตเพิ่มเป็น 1:17.6
และในปีการศึกษา 2542 เพิ่มเป็น 1:20.5

เมื่อพิจารณาสัดส่วนคุณสมบัติของอาจารย์ที่คาดว่าจะเป็นใน 2 ปีข้างหน้า ตามแผน
การพัฒนามหาวิทยาลัยที่ภาควิชาสุศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้คาด
การณ์ไว้ ดังตาราง 21

ตาราง 21 คุณวุฒิของอาจารย์ ตามแผนการพัฒนาคณาจารย์

ปีการศึกษา \ คุณวุฒิอาจารย์	2540	2541	2542
ปริญญาโท	18	18	19
ปริญญาเอก	2	3	4
สัดส่วน	90:10	85.7:14.3	82.6:17.4

จากตาราง 21 แสดงว่า สัดส่วนของอาจารย์ปัจจุบัน ปริญญาโท:ปริญญาเอก เท่ากับ 90:10 ในปี 2541 และ 2542 สัดส่วนเปลี่ยนไปเป็น 85.7:14.3 และ 82.6:17.4 ซึ่งยังต่ำกว่ามาตรฐานของอาจารย์สอนระดับบัณฑิตศึกษาที่กำหนดไว้ 50:50

อาจารย์ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการเปลี่ยนแปลงไปตามแผนที่คาดการณ์ไว้ใน 2 ปีข้างหน้า ดังตาราง 22

ตาราง 22 ตำแหน่งทางวิชาการที่น่าจะเป็นตามแผน

ปีการศึกษา \ ตำแหน่งทางวิชาการ	2540	2541	2542
อาจารย์	9	10	12
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	7	7	8
รองศาสตราจารย์	4	4	3
สัดส่วน	9:7:4	10:7:4	12:8:3

จากตาราง 22 แสดงว่า สัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ในปีการศึกษา 2540 2541 และ 2542 เป็น 9:7:4 10:7:4 และ 12:8:3 ตามลำดับ

ภาระงานสอนของอาจารย์ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ปีการศึกษา 2540 ดังตาราง 23

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยจำนวนชั่วโมงสอนของอาจารย์ ปีการศึกษา 2540 (ชั่วโมง/สัปดาห์)

ระดับ	$\bar{X}$	SD	MIN	MAX
ปริญญาตรี ภาคต้น	5.92	2.29	2.00	9.00
ปริญญาตรี ภาคปลาย	4.79	2.99	2.00	12.00
รวม	5.35	-	2.00	12.00
ปริญญาโท ภาคต้น	3.50	1.22	2.00	5.00
ปริญญาโท ภาคปลาย	4.50	2.81	2.00	10.00
รวม	4.00	-	2.00	10.00
รวมทั้งหมด	9.35	-	2.00	12.00

จากตาราง 23 แสดงว่า อาจารย์มีภาระงานสอนในระดับปริญญาตรีเฉลี่ย 5.35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในระดับปริญญาโท เฉลี่ย 4.00 ชั่วโมง/สัปดาห์ โดยเฉลี่ยรวมแล้วอาจารย์มีภาระงานสอน 9.35 ชั่วโมง/สัปดาห์ อาจารย์ที่มีภาระงานสอนมากที่สุด 12 ชั่วโมง/สัปดาห์ น้อยที่สุด 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ ซึ่งมาตรฐานการสอนในระดับปริญญาตรี ควรมีชั่วโมงสอน 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ ระดับปริญญาโท ควรมีชั่วโมงสอน 6 ชั่วโมง/สัปดาห์

ภาระงานในการรับเป็นกรรมการควบคุมประกันคุณภาพ ของอาจารย์ภาควิชา
สุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปีการศึกษา 2540 ดังตาราง 24

ตาราง 24 ภาระงานการรับเป็นกรรมการควบคุมปริญญาโท

การรับควบคุม	มี		ไม่มี		$\bar{X}$	SD	MIN	MAX
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
อดีต	11	55.00	9	45.00	15.27	22.90	1	80.00
ปัจจุบัน	10	50.00	10	50.00	8.70	6.33	2	22.00

จากตาราง 24 แสดงว่า อาจารย์ร้อยละ 55 เคยเป็นกรรมการควบคุมปริญญาโท ปัจจุบันมีเพียงร้อยละ 50 ที่รับเป็นกรรมการควบคุมปริญญาโท โดยอาจารย์รับเป็นกรรมการควบคุมปริญญาโทเฉลี่ย 8.70 คน อาจารย์ที่รับมากที่สุด 22 คน รับน้อยที่สุด 2 คน

นอกเหนือจากภาระงานสอนและภาระงานควบคุมปริญญาโทแล้ว อาจารย์ผู้สอนยังมีการงานอื่นๆ อีกหลายประการ ดังตาราง 25

ตาราง 25 ภาระงานอื่นๆ ในปีการศึกษา 2540 ของอาจารย์ (ชั่วโมง/สัปดาห์)

ภาระงาน	$\bar{X}$	SD	MIN	MAX
เป็นกรรมการสอบปากเปล่า	0.68	0.98	0.00	3.00
เป็นกรรมการพิจารณาเค้าโครงฯ	2.30	2.58	0.00	7.00
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย	0.90	1.12	0.00	3.00
เป็นวิทยากร	0.11	0.31	0.00	1.00
เป็นคณะกรรมการระดับภาควิชา	0.95	0.32	0.00	5.00
เป็นคณะกรรมการระดับคณะขึ้นไป	1.05	1.64	0.00	6.00
อบรม/สัมมนา/ประชุมทางวิชาการ	0.26	0.49	0.00	1.67
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา	5.50	5.10	0.00	10.00
อื่นๆ	4.10	9.49	0.00	35.00
รวม	15.85	13.59	0.00	52.22

หมายเหตุ อาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิต คิด 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
2539:120)

จากตาราง 25 แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนมีภาระงานอื่นๆ นอกเหนือจากงานสอนอีกโดยเฉลี่ยคนละ 15.85 ชั่วโมง/สัปดาห์ อาจารย์ที่มีภาระงานอื่น ๆ มากที่สุด 52.22 ชั่วโมง/สัปดาห์ น้อยที่สุด 0 ชั่วโมง/สัปดาห์ (น่าจะเป็นอาจารย์ที่รับใหม่ที่ยังไม่ได้รับการภาระงานต่าง ๆ)

จากภาระงานต่างๆ ของอาจารย์ในปีการศึกษา 2540 สามารถคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลงของภาระงานใน 2 ปี ข้างหน้าได้ ดังตาราง 26

ตาราง 26 ความเปลี่ยนแปลงภาระงาน ของอาจารย์ (ชั่วโมง/สัปดาห์)

ปีการศึกษา \ ภาระงาน	2540	2541	2542
ภาระงานสอน	9.35	10.48	11.00
การควบคุมปริมาณนิพนธ์	1.63	1.55	1.42
ภาระอื่นๆ	15.85	16.05	15.52
รวม	26.83	28.08	27.94

หมายเหตุ ภาระงานคิดจากการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ ในปี 2541 การคาดการณ์ ใช้จำนวนชั่วโมงในปี 2540 (ค่าเฉลี่ย X จำนวนอาจารย์) และบวกจำนวนชั่วโมงที่เพิ่มขึ้นแล้วหารด้วยจำนวนอาจารย์ในปีนั้น

ภาระงานประธานควบคุมปริมาณนิพนธ์ คิด 0.5 ชั่วโมง/สัปดาห์/นิสิต 1 คน

ภาระงานกรรมการควบคุมปริมาณนิพนธ์ คิด 0.25 ชั่วโมง/สัปดาห์/นิสิต 1 คน

จากตาราง 26 แสดงว่า ภาระงานของอาจารย์ที่คาดว่าจะมีในปี 2541 และ 2542 เป็น 28.8 ชั่วโมง/สัปดาห์ และ 27.94 ชั่วโมง/สัปดาห์ ตามลำดับ

ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาสุศึกษา มีรายวิชาใหม่เพิ่มขึ้น
จึงได้เก็บข้อมูล ความสามารถในการสอนรายวิชาต่างๆ ตามการประเมินตนเองของอาจารย์
ดังตาราง 27

ตาราง 27 ความสามารถในการสอนวิชาต่างๆ ที่เปิดการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

			ระดับความสามารถในการสอน									
			0		1		2		3		4	
รายวิชา	$\bar{X}$	SD	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สข501	2.00	1.26	4	20.0	1	5.0	8	40.0	5	25.0	2	10.0
สข551	2.00	1.32	6	30.0	4	20.0	4	20.0	5	25.0	1	5.0
สข552	1.45	1.32	7	35.0	4	20.0	2	10.0	7	35.0	0	0.0
สข521	0.90	1.07	9	45.0	6	30.0	4	20.0	0	0.0	1	5.0
สข522	1.60	1.39	7	35.0	1	5.0	7	35.0	3	15.0	2	10.0
สข531	1.65	1.31	6	30.0	3	15.0	6	30.0	5	25.0	1	5.0
สข532	1.55	1.36	7	35.0	2	10.0	5	25.0	5	25.0	1	5.0
สข617	0.90	0.97	9	45.0	5	25.0	5	25.0	1	5.0	0	0.0
สข661	1.70	1.26	5	25.0	3	15.0	6	30.0	5	25.0	1	5.0
สข511	1.70	1.45	6	30.0	3	15.0	5	25.0	3	15.0	3	15.0
สข523	2.05	1.54	6	30.0	0	0.0	5	25.0	5	25.0	4	20.0
สข612	2.35	1.42	4	20.0	1	5.0	3	15.0	8	40.0	4	20.0
สข621	1.40	1.46	9	45.0	1	5.0	5	25.0	3	15.0	2	10.0
สข672	1.10	1.29	10	50.0	2	10.0	5	25.0	2	10.0	1	5.0
สข611	0.80	1.11	11	55.0	4	20.0	4	20.0	0	0.0	1	5.0
สข631	1.15	1.42	10	50.0	3	15.0	3	15.0	2	10.0	2	10.0
สข632	1.45	1.15	6	30.0	3	15.0	7	35.0	4	20.0	0	0.00
สข651	1.90	1.41	5	25.0	2	10.0	6	30.0	4	20.0	3	15.0
สข622	1.45	1.15	5	25.0	5	25.0	7	35.0	2	10.0	1	5.0
สข623	0.95	0.99	9	45.0	4	20.0	6	30.0	1	5.0	0	0.0
สข624	1.75	1.48	7	35.0	1	5.0	4	20.0	6	30.0	2	10.0
สข633	1.05	1.15	8	40.0	6	30.0	4	20.0	1	5.0	1	5.0

ตาราง 27 (ต่อ)

		ระดับความสามารถในการสอน										
		0		1		2		3		4		
รายวิชา	$\bar{X}$	SD	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สข641	1.95	1.39	4	20.0	3	15.0	7	35.0	2	10.0	4	20.0
สข581	1.35	1.39	8	40.0	3	15.0	5	25.0	2	10.0	2	10.0
สข553	1.00	1.21	10	50.0	4	20.0	2	10.0	4	20.0	0	0.00
สข673	1.85	1.46	6	30.0	2	10.0	3	15.0	7	35.0	2	10.0
สข642	1.20	1.15	7	35.0	5	25.0	6	30.0	1	5.0	1	5.0
สข625	2.20	1.19	3	15.0	1	5.0	7	35.0	7	35.0	2	10.0
สข631	2.05	1.28	4	20.0	1	5.0	7	35.0	6	30.0	2	10.0

หมายเหตุ ชื่อรายวิชาปรากฏตามภาคผนวก ก

จากตาราง 27 แสดงว่า ทุกรายวิชาที่เปิดสอนมีอาจารย์ในภาควิชาสุขศึกษา สามารถสอนได้ แต่ก็ยังอยู่ในระดับปานกลางลงมา โดยรายวิชาที่สามารถสอนได้ในระดับปานกลางได้แก่ สข612 สข625 สข631 สข523 สข501 สข551 สข641 สข651 สข673 สข624 สข511 สข522 และ สข532 นอกนั้นอยู่ในระดับเล็กน้อย โดยรายวิชาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สข611 ถัดมาคือ สข617 และ สข521

เมื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านอื่นๆ ของอาจารย์ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังตาราง 28

ตาราง 28 ความพร้อมในการสอนหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา
ของอาจารย์

ความพร้อม	$\bar{X}$	SD
ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา	2.90	1.02
ด้านความรู้ความสามารถในวิธีการสอน	2.85	0.99
ด้านความถนัด	2.70	1.81
ด้านสุขภาพ	3.10	0.97
ด้านเศรษฐกิจ/การเงิน	3.00	1.03
สภาพครอบครัว	3.25	1.02
การอุทิศเวลาในนิสิต	3.00	0.86
เป็นที่ปรึกษาของนิสิต	2.85	0.88
เป็นกรรมการควบคุมดูแลปริญญานิพนธ์	2.75	0.91
เป็นกรรมการพิจารณาปริญญานิพนธ์	2.75	0.91
การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อการสอน	3.00	0.79
การตรวจงานนิสิต	3.00	0.79
การเตรียมการสอน	3.15	0.81
การเตรียมอุปกรณ์และสื่อการสอน	3.05	0.89
เข้าร่วมแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอน	2.90	0.85
รวม	2.95	0.77

จากตาราง 28 แสดงว่า อาจารย์มีความพร้อมในการสอนอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม
(ค่าเฉลี่ย 2.95)

นอกจากความพร้อมในการสอนของอาจารย์แล้ว ยังมีความคิดเห็นที่เป็นความตั้งใจใน
การกระทำอีก 3 ด้านที่แสดงถึงความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุศึกษา ดังตาราง 29

ตาราง 29 ความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	SD
ก. การยอมรับหลักสูตร		
ความเหมาะสม	2.50	1.36
สอดคล้องสภาพสังคม	2.60	1.09
ความสามารถในการดำเนินการตามเป้าหมาย	2.70	1.38
ยกระดับการศึกษาของผู้เรียน	3.30	0.86
ยกระดับวิชาชีพ	3.50	0.76
รวม	2.92	0.83
ข. การปรับตัว		
อุทิศเวลาช่วยนิสิต	3.30	0.73
การค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ	3.15	0.93
ปรับปรุงวิธีสอน	3.40	0.50
ยอมรับการเปลี่ยนแปลง	3.60	0.50
สนับสนุนหลักสูตร	3.70	0.47
เข้าร่วมกิจกรรม	3.65	0.49
รวม	3.47	0.41
ค. การมุ่งพัฒนาตนเอง		
ศึกษาการใช้เทคโนโลยีใหม่	3.45	0.61
เข้าร่วมโครงการพัฒนาองค์ความรู้	3.60	0.50
ศึกษาหลักสูตร	3.40	0.68
พัฒนาสมรรถภาพในการสอน	3.50	0.61
แสวงหาความช่วยเหลือด้านวิชาการ	3.55	0.51
ศึกษา ค้นคว้าวิจัยเพื่อปรับปรุงการสอน	3.55	0.61
รวม	3.51	0.47
รวมทั้งหมด	3.32	0.40

จากตาราง 29 แสดงว่า อาจารย์ยอมรับหลักสูตรอยู่ในระดับพร้อม (ค่าเฉลี่ย 2.92) พร้อมที่จะปรับตัวในระดับพร้อม (ค่าเฉลี่ย 3.47) และพร้อมที่จะพัฒนาตนเองในระดับพร้อม (ค่าเฉลี่ย 3.51) รวมแล้วอาจารย์มีความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 3.32)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ด้านเทคนิค

การวิเคราะห์ด้านเทคนิคเกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่และสาธารณูปโภค ดังตาราง 30

ตาราง 30 การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของมหาวิทยาลัย (ชั่วโมง/สัปดาห์)

รายการ	ภาคปกติ				ภาคพิเศษ				รวม ชั่วโมง
	จำนวนครั้ง		จำนวนชั่วโมง		จำนวนครั้ง		จำนวนชั่วโมง		
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
อาคารสถานที่									
ห้องเรียน	7.19	3.80	15.90	8.24	2.81	1.49	11.38	4.78	27.28
หอสมุด	4.33	1.02	10.31	6.69	2.05	1.19	4.00	2.80	14.31
ห้องน้ำ/ห้องส้วม	10.10	5.49	2.14	3.33	5.19	2.86	1.48	2.11	3.62
สำนักงาน	2.81	2.48	0.92	1.16	0.52	0.71	0.32	0.58	1.24
สาธารณูปโภค									
ไฟฟ้า	7.81	6.02	13.54	11.36	2.31	1.39	9.26	9.18	22.80
น้ำประปา	9.00	6.72	1.60	4.30	3.57	2.98	1.29	2.41	2.89
โทรศัพท์สาธารณะ	4.76	4.70	0.71	1.24	1.24	1.45	0.61	2.14	1.32
ที่จอดรถ	1.90	2.57	9.33	13.67	0.48	1.02	2.10	5.35	11.43

จากตาราง 30 แสดงว่า ห้องเรียนถูกใช้งานสูงสุดเฉลี่ย 27.28 ชั่วโมง/สัปดาห์ รองลงมาเป็นไฟฟ้าเฉลี่ย 22.80 ชั่วโมง/สัปดาห์ หอสมุดเฉลี่ย 14.31 ชั่วโมง/สัปดาห์ และที่จอดรถเฉลี่ย 11.43 ชั่วโมง/สัปดาห์ ส่วนรายการอื่นๆ ยังมีการใช้เฉลี่ยต่ำกว่า 4 ชั่วโมง/สัปดาห์

จากชั่วโมงการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกดังกล่าว เมื่อนำมาคิดเป็นอัตราประสิทธิผล
เป็นค่าร้อยละ จะได้ดังตาราง 31

ตาราง 31 อัตราการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกจำแนกตามอัตราการใช้และอัตราประสิทธิผล

รายการ	อัตราการใช้ (ชั่วโมง/สัปดาห์)	อัตราประสิทธิผล (ร้อยละ)
อาคารสถานที่		
ห้องเรียน	27.28	47.03
หอสมุด	14.31	18.35
ห้องน้ำ/ห้องส้วม	3.62	6.24
สำนักงาน	1.24	2.14
สาธารณูปโภค		
ไฟฟ้า	22.80	39.31
น้ำประปา	2.89	4.98
โทรศัพท์สาธารณะในมหาวิทยาลัย	1.32	1.69
ที่จอดรถบริเวณมหาวิทยาลัย	11.43	14.65

หมายเหตุ จำนวนชั่วโมงเปิดใช้งานในภาควิชาสุศึกษา คิด 58 ชั่วโมง/สัปดาห์ นอกสำนักงาน
คิด 78 ชั่วโมง/สัปดาห์

จากตาราง 31 แสดงว่า นิติบัญญัติใช้ห้องเรียนในอัตราร้อยละ 47.03 การเปิดใช้
แสงสว่างไฟฟ้าร้อยละ 39.31 หอสมุดร้อยละ 18.35 และที่จอดรถร้อยละ 14.65 ส่วน
รายการอื่นๆ ยังคงใช้ในอัตราต่ำกว่าร้อยละ 7

เมื่อพิจารณาความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกตามความคิดเห็นของอาจารย์และ
นิสิต ดังตาราง 32

ตาราง 32 ความพร้อมของอาคารสถานที่ สาธารณูปโภคและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน

ความพร้อม	อาจารย์		นิสิต	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ด้านอาคารสถานที่				
ห้องเรียน	3.10	0.85	1.73	1.08
สถานที่พักผ่อนของนิสิต	2.00	1.12	1.29	1.08
ห้องค้นคว้า	2.65	1.31	2.35	0.97
หอสมุด	3.25	0.91	2.90	0.82
ห้องน้ำ/ห้องส้วม	2.35	1.05	1.86	0.78
สำนักงาน	2.50	1.05	1.86	0.78
รวม	2.64	0.82	1.87	0.68
ด้านสาธารณูปโภค				
ระบบไฟฟ้า	3.10	0.72	2.30	0.93
ระบบประปา	2.65	0.99	2.21	0.90
ระบบการติดต่อสื่อสาร	2.75	0.72	2.02	0.96
ระบบคมนาคม	2.85	0.88	2.40	0.96
รวม	2.84	0.68	2.23	0.78
ด้านวัสดุอุปกรณ์			1.94	0.96
เอกสารหลักสูตร	2.40	0.82	-	-
ตำราประกอบการศึกษา	2.45	1.00	-	-
เครื่องเขียนประจำสำนักงาน	2.75	0.85	-	-
โสตทัศนูปกรณ์	2.95	0.83	-	-
อุปกรณ์การศึกษา	2.80	0.89	-	-
รวม	2.67	0.77	1.94	0.96
รวมทั้งหมด	2.70	0.70	2.01	0.65

หมายเหตุ ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ มิได้ให้นิสิตประเมินเป็นรายข้อ แต่ให้ประเมินโดยรวมทุกๆ ไป เพียงข้อเดียว

จากตาราง 32 แสดงว่า ทั้งด้านอาคารสถานที่ ด้านสาธารณูปโภคและด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน อาจารย์มีความคิดเห็นว่าค่อนข้างพร้อม (ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50) แต่นิสิตเห็นว่าพร้อมปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ด้านสังคม

การวิเคราะห์ด้านสังคมเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลต่างๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสอดคล้องของหน่วยงานจัดการศึกษากับสังคม ดังตาราง 33

ตาราง 33 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
สุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ความคิดเห็น	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่กล่าวถึง (%)
หัวข้อ			
การเปิดหลักสูตร	3 (33.33)	6 (66.66)	-
ความเป็นไปได้	6 (66.66)	1 (11.11)	2 (22.22)
การสนับสนุน	8 (88.88)	1 (11.11)	-

จากตาราง 33 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยกับการเปิดหลักสูตรนี้ ถึงร้อยละ 66.66 แต่ก็ยังเห็นว่ามีความเป็นไปได้และพร้อมที่จะสนับสนุนหากเปิดหลักสูตร

นิสิตปริญญาโทได้ให้ความคิดเห็นต่อการเปิดหลักสูตร ดังตาราง 34

ตาราง 34 ความคิดเห็นต่อการเปิดหลักสูตรของนิสิตปริญญาโท

ความคิดเห็น	กลุ่ม	ภาคปกติ		ภาคพิเศษ	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
ความเหมาะสม		2.67	1.71	2.91	1.48
ความสอดคล้องกับสภาพทางสังคม		2.76	1.73	2.69	1.57
ความสามารถในการดำเนินการ		2.76	1.73	2.69	1.57
ช่วยยกระดับการศึกษาของผู้เรียน		2.95	1.80	3.05	1.27
ช่วยยกระดับวิชาชีพทางสุขศึกษา		3.00	1.79	3.21	1.28
รวม		2.76	1.69	2.90	1.29

จากตาราง 34 แสดงว่า นิสิตภาคปกติและภาคพิเศษ ยอมรับหลักสูตรนี้ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 2.76 และ 2.90 จากระดับ -4 ถึง 4)

ในส่วนที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคที่ส่งผลต่อการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์ มหบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอไว้ ดังตาราง 35

ตาราง 35 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอุปสรรคที่จะส่งผลต่อการเปิดหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา

อุปสรรค	ความคิดเห็น	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่กล่าวถึง (%)
จำนวนอาจารย์		5 (55.55)	-	4 (44.44)
คุณภาพอาจารย์		5 (55.55)	-	4 (44.44)
คุณภาพนักศึกษา		4 (44.44)	-	5 (55.55)
เกิดความสูญเปล่า		3 (33.33)	-	6 (66.66)
โครงสร้างหลักสูตร		2 (22.22)	-	7 (77.77)
วท.ม.สุศึกษา				
ซ้ำซ้อนกับสถาบันอื่น		2 (22.22)	-	7 (77.77)
จำนวนผู้เรียนน้อย		3 (33.33)	-	6 (66.66)
ความพร้อมของอุปกรณ์		2 (22.22)	-	7 (77.77)
การเรียนการสอน				

จากตาราง 35 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คิดว่าน่าจะมีอุปสรรคในเรื่องจำนวน และคุณภาพของอาจารย์ร้อยละ 55.55 เท่ากันรวมไปถึงคุณภาพของนักศึกษาที่ผลิตออกมาร้อยละ 44.44 โดยยังหวังว่าจะเกิดความสูญเปล่าในการผลิต และ จำนวนผู้มาเรียนมีน้อยร้อยละ 33.33 โครงสร้างของหลักสูตรยังไม่เหมาะสม เกิดความซ้ำซ้อนกับสถาบันอื่นและมีปัญหาเรื่อง ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอนร้อยละ 22.22

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังได้เสนอแนะในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา ดังตาราง 36

ตาราง 36 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

ผู้เชี่ยวชาญ	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่กล่าวถึง (%)
ควรเน้นคุณภาพ	3 (33.33)	-	6 (66.66)
ควรศึกษาตลาดก่อน	6 (66.66)	-	3 (33.33)
ควรพัฒนานหลักสูตร กศ.ม.ก่อน	5 (55.55)	-	4 (44.44)
ควรเปิดในระดับ ปริญญาเอก	1 (11.11)	-	8 (88.88)
ควรปรับปรุงโครงสร้าง ของหลักสูตร วท.ม.ก่อน	4 (44.44)	-	5 (55.55)
ควรใช้เทคโนโลยีมาช่วย ในการจัดการศึกษา	1 (11.11)	-	8 (88.88)
ควรมีหลักสูตรเดียว	1 (11.11)	-	8 (88.88)

จากตาราง 36 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ศึกษาตลาดผู้ใช้ก่อนการเปิดหลักสูตรร้อยละ 66.66 โดยเห็นว่าควรพัฒนานหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ที่เปิดอยู่แล้วให้ดีกว่าร้อยละ 55.55 และควรปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตให้เป็นหลักสูตรที่แตกต่างจากหลักสูตรเดิมอย่างชัดเจนร้อยละ 44.44 และถ้าหากจะเปิดควรเน้นในเรื่องคุณภาพร้อยละ 33.33

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ด้านผู้เรียน

ข้อมูลด้านผู้เรียนประกอบด้วยคุณลักษณะต่างๆ ของนิสิตที่กำลังศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มเป้าหมายที่สถาบันคาดหวังไว้ ดังตาราง 37

ตาราง 37 จำนวนและร้อยละของนิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
จำแนกตามภาคการเรียน และกลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปร	กลุ่ม	ภาคปกติ		ภาคพิเศษ		กลุ่มเป้าหมาย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ							
ชาย		2	9.5	2	4.8	47	27.3
หญิง		19	90.5	40	95.2	125	72.7
สถานภาพครอบครัว							
โสด		13	61.9	26	61.9	61	35.5
คู่สมรสแล้ว		7	33.3	1.6	38.1	101	58.7
หม้าย/หย่า/แยก		1	4.8	-	-	10	5.8
ชั้นปีที่ศึกษา							
ปี 1		6	28.6	21	50.0	-	-
ปี 2		15	71.4	21	50.0	-	-
สถานภาพปัจจุบัน							
ครูสุขศึกษา		2	9.5	5	11.9	77	44.8
พยาบาล		11	52.4	24	57.1	65	37.8
อื่นๆ		8	38.1	13	31.0	30	17.4
สถานที่ทำงาน							
กรุงเทพมหานคร		10	47.6	24	57.1	-	-
ภาคกลาง		9	42.9	16	38.1	-	-
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		2	9.5	1	2.4	-	-
ภาคตะวันออก		0	0.0	1	2.4	-	-

จากตาราง 37 แสดงว่า กลุ่มนิสิตและกลุ่มเป้าหมาย เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย แต่กลุ่มนิสิตส่วนใหญ่เป็นโสด และเป็นพยาบาล ส่วนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่สมรสแล้วและเป็นครูผู้ศึกษา

ข้อมูลอื่นๆ ของนิสิตปริญญาโท และกลุ่มเป้าหมายที่สามารถคิดเป็นค่าเฉลี่ยได้
ดังตาราง 38

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ยตัวแปร ของนิสิตและกลุ่มเป้าหมาย

ตัวแปร	กลุ่ม	ภาคปกติ		ภาคพิเศษ		กลุ่มเป้าหมาย	
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
อายุ		33.91	6.82	34.59	7.62	36.70	7.93
ประสบการณ์ในการทำงาน		11.43	6.31	11.88	7.13	-	-
รายได้ประจำก่อนมาเรียน		10,823.81	3,213.74	11,139.76	4,116.10	-	-
รายได้พิเศษก่อนมาเรียน		2,190.48	4,130.61	2,435.71	3,283.65	-	-
รายได้ประจำปัจจุบัน		11,308.57	3,033.43	12,424.86	4,265.94	11,942.03	5,111.59
รายได้พิเศษปัจจุบัน		1,238.10	2,879.32	1,861.90	2,735.67	2,011.04	4,704.24
รายได้ที่คาดว่าจะได้รับ		12,008.42	3,570.39	14,114.87	5,021.02	15,178.68	4,379.87
เมื่อจบปริญญาโท							
รายได้ที่เสียไปขณะมาเรียน		4,528.57	5,191.06	2,750.00	2,756.92	2,494.16	3,473.47
รายได้ที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้น		0.00	0.00	285.71	918.26	-	-
เมื่อจบปริญญาโท							
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง		2,060.57	1,644.00	1,011.10	667.81	-	-
ค่าอุปกรณ์การเรียน		2,257.14	1,521.37	1,202.38	841.16	-	-
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั่วไป		3,297.62	1,499.21	2,402.38	1,595.34	-	-

หมายเหตุ รายได้ที่คาดว่าจะได้รับเมื่อจบปริญญาโทคิดเฉพาะผู้ที่ระบุจำนวนเงิน

ตาราง 39 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปีการศึกษาที่คาดว่าจะศึกษาต่อ		
ไม่ระบุ	83	48.3
2541	22	12.8
2542	34	19.8
2543	12	7.0
2544	11	6.4
2545	8	4.7
2548	2	1.2

จากตาราง 39 แสดงว่า กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 76.7 โดยผู้ที่ต้องการศึกษาในสาขาวิชาสุขศึกษาร้อยละ 39.5 และต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 43.0 ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาในภาคพิเศษร้อยละ 44.2 และไม่ระบุปีที่จะศึกษาต่อที่แน่นอนร้อยละ 48.3

กลุ่มเป้าหมายมีความคิดเห็น เกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในหัวข้อต่างๆ ดังตาราง

ตาราง 40 ค่าเฉลี่ยความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ของกลุ่มเป้าหมาย

ความต้องการ	$\bar{X}$	SD	ระดับความต้องการ
ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	2.31	1.18	ปานกลาง
ศึกษาต่อสายวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาสุขศึกษา	1.98	1.22	ปานกลาง
ศึกษาต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2.04	1.23	ปานกลาง
ศึกษาต่อเพื่อพัฒนาหน้าที่การงาน	2.01	1.25	ปานกลาง
ศึกษาต่อเพื่อยกระดับการปฏิบัติงาน	1.98	1.25	ปานกลาง
ศึกษาต่อวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	1.97	1.26	ปานกลาง
รวม	2.05	1.08	ปานกลาง

จากตาราง 40 แสดงว่า กลุ่มเป้าหมายมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.31) ต้องการศึกษาต่อสายวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาสุขศึกษา ในระดับปานกลาง ต้องการศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในระดับปานกลาง ต้องการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาหน้าที่การงาน ในระดับปานกลาง และเมื่อถามถึงความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน

ตาราง 41 ความพร้อมในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา
ของกลุ่มเป้าหมาย

ความพร้อม	$\bar{X}$	SD
ความรู้ความสามารถพื้นฐาน	2.39	0.95
สภาวะสุขภาพ	2.93	1.01
สภาวะเศรษฐกิจ/การเงิน	2.35	1.24
สภาวะครอบครัว	2.46	1.31
ประสบการณ์ทำงาน	2.71	1.14
เวลาที่ใช้ศึกษา	2.25	1.26
ความพร้อมโดยรวม	2.33	1.16
รวม	2.50	0.93

จากตาราง 41 แสดงว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพร้อมในการศึกษาต่อในหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.50)

เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุศึกษา ดังตาราง 42

ตาราง 42 จำนวนและระดับความพร้อมของผู้ต้องการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัย สาขาวิชาสุขศึกษา

ตัวแปร	ความต้องการศึกษาต่อ		ระดับความพร้อม	
	จำนวน (n=68)	ร้อยละ	$\bar{X}$	SD
สถานภาพ				
ครูศึกษา	26	38.2	3.00	0.72
บัณฑิตศึกษา	22	32.4	2.64	0.76
พยาบาล	20	29.4	2.74	0.56
วิชาเอกที่จบ				
สุขศึกษา	32	47.1	2.83	0.74
พยาบาล	21	30.9	2.79	0.59
พลศึกษา	12	17.6	2.75	0.88
อื่น ๆ	3	4.4	2.86	0.29
สถานที่ทำงาน				
ยังไม่มี	3	4.4	2.71	0.38
ธุรกิจส่วนตัว	1	1.5	3.00	0.00
โรงเรียน	34	50.0	2.97	0.67
โรงพยาบาล	6	8.8	2.74	7
บริษัทเอกชน	6	8.8	1.88	0.73
ศูนย์บริการสาธารณสุข	14	20.6	2.81	0.57
อื่น ๆ	4	5.9	2.93	0.84
สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อ				
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10	14.7	2.87	0.82
มหาวิทยาลัยมหิดล	32	47.1	2.85	0.78
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	54	79.4	2.81	0.67
อื่น ๆ	8	11.8	2.69	0.70

ตาราง 42 (ต่อ)

ตัวแปร	ความต้องการศึกษาต่อ		ระดับความพร้อม	
	จำนวน (n=68)	ร้อยละ	$\bar{X}$	SD
ปีการศึกษา				
ไม่ระบุ	22	32.4	2.54	0.67
2541	14	20.6	3.15	0.37
2542	18	26.5	2.90	0.82
2543	5	7.4	3.00	0.66
2544	8	11.8	2.77	0.66
2545	1	1.5	1.43	0.00
ภาคการเรียน				
ภาคปกติ	23	33.9	2.92	0.80
ภาคพิเศษ	45	66.2	2.79	0.58
เพศ				
ชาย	14	20.6	3.09	0.71
หญิง	54	79.4	2.73	0.68
สถานภาพสมรส				
โสด	26	38.2	2.68	0.71
คู่	37	54.4	2.90	0.67
หม้าย/หย่า/แยก	5	7.4	2.71	0.90

จากตาราง 42 แสดงว่า กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา เป็นครูสุขศึกษาร้อยละ 38.2 พยาบาลร้อยละ 29.4 และบัณฑิตสุขศึกษาร้อยละ 32.4 โดยทั้ง 3 กลุ่มค่อนข้างพร้อม (ค่าเฉลี่ย 2.64 - 3.00) ผู้ต้องการมาเรียนส่วนใหญ่จบจากสาขาวิชาสุขศึกษาร้อยละ 47.1 พยาบาลร้อยละ 30.9 และพลศึกษาร้อยละ 17.6 กลุ่มที่ทำงานในโรงเรียนร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นศูนย์บริหารสาธารณสุข ร้อยละ 20.6 มีความพร้อมในระดับค่อนข้างพร้อม (ค่าเฉลี่ย 2.97 และ 2.81)

สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อคือมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒร้อยละ 79.4 และมีระดับความพร้อมอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม (ค่าเฉลี่ย 2.81) ปีที่ต้องการศึกษามากที่สุดคือ ปีการศึกษา

2542 คิดเป็นร้อยละ 26.5 แต่ที่ยังไม่ระบุปีที่แน่นอนมีถึงร้อยละ 32.4 ส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในภาคพิเศษร้อยละ 66.2 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 79.4 และส่วนมากสมรสแล้วคิดเป็นร้อยละ 54.4

และเมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อแหล่งที่มาของกลุ่มผู้เรียน มีความหลากหลาย ดังตาราง 43

ตาราง 43 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแหล่งที่มาของกลุ่มผู้เรียน

กลุ่มผู้เรียน	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่กล่าวถึง (%)
ครูในโรงเรียน	2 (22.22)	1 (11.11)	6 (66.66)
พยาบาล	5 (55.55)	-	4 (44.44)
โรงงานอุตสาหกรรม	1 (11.11)	-	8 (88.88)
ผู้มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์	2 (22.22)	-	7 (77.77)
ผู้มั่งงานมาแล้ว	2 (22.22)	-	7 (77.77)
มีพื้นฐานทางสุขศึกษา	2 (22.22)	-	7 (77.77)
มีประสบการณ์ทำงาน	1 (11.11)	-	8 (88.88)
จำนวนน้อย	4 (44.44)	-	5 (55.55)

จากตาราง 43 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 55.55 เห็นว่ากลุ่มผู้เรียนเป็นพยาบาล ร้อยละ 22.22 เห็นว่าเป็นครูในโรงเรียน แต่ผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 44.44 เห็นว่า จำนวนผู้เรียนยังน้อย

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังคาดหวังถึงคุณสมบัติของมหบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาไว้ ดังตาราง 44

ตาราง 44 ความคาดหวังของผู้เชี่ยวชาญต่อมหาวิทยาลัยจากหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัย
สาขาวิชาสุศึกษา

ลักษณะของมหาวิทยาลัย	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่กล่าวถึง (%)
มีคุณธรรม	1 (11.11)	-	8 (88.88)
พัฒนาสังคม	2 (22.22)	-	7 (77.77)
มององค์รวม(Holistic)	2 (22.22)	-	7 (77.77)
นำความรู้ไปใช้ตรงสาขา	5 (55.55)	-	4 (44.44)
เข้มข้นทางเนื้อหาแท้จริง	3 (33.33)	-	6 (66.66)
เน้นพฤติกรรมศาสตร์	2 (22.22)	-	7 (77.77)
เน้นเทคโนโลยี	2 (22.22)	-	7 (77.77)
เน้นสิ่งแวดล้อม	1 (11.11)	-	8 (88.88)
ความคิดเป็นระบบ/กว้างไกล	2 (22.22)	-	7 (77.77)
เน้นการวิจัย	4 (44.44)	-	5 (55.55)
ต่างจากสายการศึกษาอย่างชัดเจน	2 (22.22)	-	7 (77.77)

จากตาราง 44 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญคาดหวังต่อมหาวิทยาลัยของหลักสูตรนี้ ร้อยละ 55.55 คาดหวังว่าสามารถนำความรู้ไปใช้ให้ตรงกับสาขาที่เรียน ร้อยละ 44.44 คาดหวังให้เป็นผู้ที่มีความถนัดทางด้านวิจัย ร้อยละ 33.33 คาดหวังให้มีความรู้ในเนื้อหาเข้มข้นอย่างแท้จริง นอกจากนี้ก็ต้องมองปัญหาแบบองค์รวม มีความคิดเป็นระบบกว้างไกล มุ่งพัฒนาสังคม เน้นความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี โดยต้องมีลักษณะที่ต่างจากสายการศึกษาอย่างชัดเจน

จากลักษณะดังกล่าวผู้เชี่ยวชาญคาดการณ์ว่ากลุ่มผู้เข้ามหาวิทยาลัย มีทั้งองค์กรเอกชน และรัฐบาล ดังตาราง 45

ตาราง 45 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อกลุ่มผู้ใช้วิทยาศาสตร์มหบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

กลุ่มผู้ใช้	เห็นด้วย (%)	ไม่เห็นด้วย (%)	ไม่กล่าวถึง (%)
องค์กรเอกชน	6 (66.66)	1 (11.11)	2 (22.22)
กระทรวงสาธารณสุข	5 (55.55)	1 (11.11)	3 (33.33)
องค์กรทางสุขภาพ	2 (22.22)	-	7 (77.77)
ที่เดิมก่อนมาศึกษา	1 (11.11)	-	7 (77.77)
สถาบันการศึกษา	3 (33.33)	-	6 (66.66)
กระทรวงศึกษาธิการ	2 (22.22)	-	7 (77.77)
หน่วยงานดูแลสิ่งแวดล้อม	2 (22.22)	-	7 (77.77)
โรงงานอุตสาหกรรม	2 (22.22)	-	7 (77.77)
กรุงเทพมหานคร	1 (11.11)	-	8 (88.88)
จำนวนน้อย	7 (77.77)	-	2 (22.22)

จากตาราง 45 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 66.66 มีความคิดเห็นว่าคุณุ่มผู้ใช้ส่วนใหญ่เป็นองค์กรเอกชน รองลงมาร้อยละ 55.55 คิดว่าเป็นกระทรวงสาธารณสุข และร้อยละ 33.33 คิดว่าเป็นสถาบันการศึกษา แต่อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญร้อยละ 77.77 คิดว่ามีจำนวนความต้องการใช้มหบัณฑิตน้อย

วิเคราะห์ผลการศึกษาคำความเป็นไปได้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นถึงโอกาสและความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้ดังนี้

1. มีความเป็นไปได้ในด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพราะการเปิดหลักสูตรนี้ไม่มีผลกระทบต่องบประมาณและการใช้จ่ายของภาควิชาสุขภาพศึกษามากนัก เนื่องจากต้นทุนส่วนใหญ่เป็นค่าจ้าง/เงินเดือน ที่ได้รับเป็นประจำอยู่แล้วและเป็นต้นทุนจากที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ได้ลงไปแล้ว ถึงแม้ว่าอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจะต่ำกว่าเกณฑ์การตัดสินใจเลือกดำเนินโครงการก็ตามแต่ก็เป็นโครงการที่ก่อประโยชน์ถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนจึงให้สนับสนุนได้ นอกจากนี้หลักสูตรยังสามารถให้ผลตอบแทนทางสังคมได้หลายประการ

2. มีความเป็นไปได้ในด้านอาจารย์ผู้สอน ทั้งนี้เพราะตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพของอาจารย์ได้แก่ อัตราส่วนอาจารย์:นิสิต สัดส่วนคุณวุฒิของอาจารย์ และภาระการควบคุมปริญญา นิพนธ์ของอาจารย์ ไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งส่งผลถึงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาด้วย ถึงแม้ว่าอาจารย์มีความพร้อมในการสอนก็ตาม

3. มีความเป็นไปได้ด้านเทคนิค ทั้งนี้เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับห้องเรียน ที่มีอัตราการใช้สูงถึงร้อยละ 47.03 โดยต้องแบ่งให้ภาควิชาพลศึกษาใช้ด้วย อัตราการใช้จึงเกือบเต็ม พักการใช้แล้ว และนิสิตเองก็ประเมินว่า สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้งห้องเรียนยังอยู่แค่ระดับปานกลาง ถึงแม้ว่าอัตราการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ไม่สูงนัก แต่ห้องเรียนมีความสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอน ทำให้การเปิดหลักสูตรนี้มีปัญหาได้

4. มีความเป็นไปได้ด้านสังคม ทั้งนี้เพราะผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าหลักสูตรยังต้องปรับปรุง จำนวนผู้เรียนน้อย และไม่คุ้มค่าที่จะเปิดหลักสูตรนี้ ถึงแม้ว่าผู้เชี่ยวชาญยินดีสนับสนุนและมีความคิดเห็นว่าเป็นไปได้ก็ตาม

5. มีความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน ทั้งนี้เพราะผู้ต้องการมาเรียนเป็นครูสุขภาพศึกษาและพยาบาลสาธารณสุขโดยมีความพร้อมในระดับค่อนข้างพร้อม

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้างนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 5 ด้านคือ

1. ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ
2. ความเป็นไปได้ด้านอาจารย์ผู้สอน
3. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค
4. ความเป็นไปได้ด้านสังคม
5. ความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจาก 2 แหล่งใหญ่คือ

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ เอกสารเกี่ยวกับงบประมาณ อัตราค่าจ้าง ตารางสอน บัญชีสิ่งของวัสดุ/ครุภัณฑ์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิที่เป็นบุคคล ได้แก่

- 2.1 ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านสุขภาพศึกษา 3 คน อาจารย์จากมหาวิทยาลัยมหิดล 2 คน อาจารย์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2 คน หัวหน้างานสุขภาพศึกษาในชุมชนกระทรวงสาธารณสุข 1 คน หัวหน้างานพัฒนาการวิชาการสุขภาพศึกษาและเผยแพร่ กองอนามัยกรุงเทพมหานคร 1 คน รวมทั้งหมด 9 คน

- 2.2 อาจารย์ผู้สอนในภาควิชาสุขภาพศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 20 คน

- 2.3 นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ 1 และปีที่ 2 ปีการศึกษา 2540 ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ จำนวน 63 คน

- 2.4 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่บัณฑิตสาขาวิชาสุขภาพศึกษา 40 คน พยาบาลจากศูนย์บริการสาธารณสุข 67 คน และครูสุขภาพศึกษาในโรงเรียน 65 คน รวม 172 คน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใน 5 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านเทคนิค ด้านสังคม และด้านผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัยในแต่ละด้านมีดังนี้

1. ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

การใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของภาควิชาสุขภาพศึกษา พบว่าเป็นเงินเดือน/ค่าจ้าง ถึงร้อยละ 94.51 และการจัดสรรงบประมาณในปี 2541 พบว่า หมวดเงินเดือน/ค่าจ้าง ได้ตามปกติ ส่วนหมวด ค่าตอบแทน/ใช้สอย/วัสดุ ได้เพิ่มขึ้น แสดงว่าปัญหาในการใช้จ่ายมีน้อย จึงกล่าวได้ว่ามีความเป็นไปได้ในเรื่องงบประมาณและค่าใช้จ่าย

ต้นทุนสถาบัน ปัจจุบันเท่ากับ 51,512.24 บาท/คน/ปี แต่ถ้าเปิดตามแผนการ รับนิสิตในแต่ละปี ใช้ต้นทุนสถาบัน 44,751.26 บาท/คน/ปี และถ้าเปิดหลักสูตรเพิ่ม ต้นทุนสถาบันลดลงตามสัดส่วน และเมื่อพิจารณาสัดส่วนของต้นทุนสถาบัน พบว่าร้อยละ 33.49 เป็นต้นทุนที่ดิน ร้อยละ 25.36 เป็นต้นทุนสิ่งก่อสร้าง ซึ่งลงทุนไปแล้ว ส่วนต้นทุนที่เป็นเงินเดือน/ค่าจ้าง มีร้อยละ 40.25 ได้รับประจำอยู่แล้ว การเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตจึงไม่มีผลกระทบต่อการใช้จ่ายเพิ่มเติมมากนัก จึงสรุปได้ว่ามีความเป็นไปได้ในเรื่องต้นทุนของสถาบัน

สำหรับต้นทุนผู้เรียน พบว่า ภาคปกติต้นทุนผู้เรียน/หัว/ปี เท่ากับ 61,672.55 คิดเป็นร้อยละ 54.49 ของต้นทุนรวม ส่วนภาคพิเศษต้นทุนผู้เรียน/หัว/ปี เท่ากับ 58,512.23 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.18 ของต้นทุนรวม/หัว/ปี การเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา จะทำให้ต้นทุนสถาบันลดลงส่งผลให้สัดส่วนของต้นทุน/หัว/ปี ของผู้เรียนสูงขึ้น นั่นหมายถึงสัดส่วนต้นทุนรวม/หัว/ปี ที่รัฐบาลต้องจัดให้แก่ผู้เรียน/คน ลดลง

ผลตอบแทนที่คาดหวังว่าจะได้รับเป็นรายได้หลังจากจบการศึกษา กลุ่มเป้าหมายคาดหวังว่าจะได้รับรายได้เพิ่มเติมเดือนละ 1,225.61 บาท ส่วนนิสิตภาคพิเศษ คาดว่าจะเพิ่มเพียง 539.40 บาท/เดือน ในขณะที่นิสิตภาคปกติมีได้คาดหวังว่ารายได้จะเพิ่มขึ้นแต่กลับจะลดลงถึง 1,005.87 บาท/เดือน อัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจในภาคปกติคิดเป็นร้อยละ -41.53 ในขณะที่ภาคพิเศษ มีอัตราผลตอบแทนคิดเป็นร้อยละ -39.85 และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ก็ให้ความคิดเห็นว่าหลักสูตรไม่สามารถส่งผลต่อรายได้ของผู้เรียน และถ้าเปิดหลักสูตรนี้ก็ยังไมเกิดความคุ้มค่านัก สรุปได้ว่าความเป็นไปได้ในเรื่องผลตอบแทนทางเศรษฐกิจมีน้อยมาก

ผลตอบแทนทางสังคม พบว่าผลตอบแทน 4 อันดับแรกของกลุ่มนิสิตภาคปกติ นิสิตภาคพิเศษ และกลุ่มเป้าหมาย เหมือนกันแต่ลำดับต่างกันกล่าวคือนิสิตภาคปกติคิดถึงผลตอบแทนที่เป็นความภาคภูมิใจ/พึงพอใจ มาเป็นอันดับแรก ถัดลงไปเป็นการศึกษาสิ่งที่ยังไม่รู้ เพิ่มโอกาสความก้าวหน้า และต้องการพัฒนา/เปลี่ยนงาน ตามลำดับ นิสิตภาคพิเศษคาดหวังที่จะเพิ่มโอกาสความก้าวหน้าหรือพัฒนา/เปลี่ยนงานเป็นสำคัญ รองลงไปก็เพื่อศึกษาสิ่งที่ยังไม่รู้ และเกิดความภาคภูมิใจ/พึงพอใจ ตามลำดับ ส่วนกลุ่มเป้าหมายคาดหวังที่จะเพิ่มโอกาสความก้าวหน้า เป็นอันดับแรก รองลงไปต้องการศึกษาสิ่งที่ยังไม่รู้ พัฒนา/เปลี่ยนงาน และความภาคภูมิใจ/พึงพอใจ ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความคาดหวังที่จะส่งผลถึงสุขภาพของประชาชน เพิ่มศักยภาพในการทำงาน ได้เพิ่มวุฒิ เกิดความภาคภูมิใจ และได้พัฒนาวิชาชีพ แต่ส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าจะสามารถเพิ่มโอกาสในการทำงานได้

สรุปได้ว่าความเป็นไปได้ในเรื่องผลตอบแทนทางสังคมยังไม่สอดคล้องกันนัก แต่ก็ยังตอบสนองได้บางส่วน

2. ความเป็นไปได้ด้านอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ผู้สอนในภาควิชาสุขศึกษา มีจำนวน 20 คน (ไม่รวมผู้ไปศึกษาต่อ 2 คน) และภายใน 5 ปีข้างหน้าจะมีอาจารย์เกษียณอายุไปถึง 7 คน ซึ่งอาจจะมีปัญหาชะงักงันไปช่วงหนึ่งระหว่างการจัดหาอาจารย์ใหม่ทดแทน สัดส่วนอาจารย์ : นิสิต เฉพาะระดับปริญญาตรีเท่ากับ 1 : 10.4 ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานของอาจารย์ได้กำหนดสัดส่วนอาจารย์ : นิสิตในระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ไว้ 1 : 10 เมื่อคิดสัดส่วนอาจารย์ : นิสิตเฉพาะระดับปริญญาโทเป็น 1 : 3.5 โดยที่เกณฑ์มาตรฐานกำหนดสัดส่วนอาจารย์ : นิสิตในระดับบัณฑิตศึกษาศาสาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์เป็น 1 : 10 สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็น 1 : 5 แต่อาจารย์เหล่านี้ต้องสอนทั้ง 2 ระดับ จึงมีอัตราส่วนรวมระหว่างอาจารย์ : นิสิต เป็น 1 : 13.9 และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี และเมื่อเปิดหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต เพิ่มเติมในปีแรกเฉพาะระดับปริญญาโท สัดส่วนจะเพิ่มเป็น 1 : 5.4 ในปีที่ 2 เพิ่มเป็น 1 : 8 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

ในส่วนของคุณวุฒิอาจารย์พบว่าอาจารย์ปริญญาเอก : ปริญญาโท เป็น 10 : 90 ถึงแม้จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นในปีต่อไปตามที่วางแผนไว้ คือปี 2541 เป็น 14.3 : 85.7 และปี 2542 เป็น 17.4 : 82.6 ก็ยังไม่เข้าเกณฑ์มาตรฐานสัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษาที่กำหนดไว้ว่า

ปริญญาเอก : ปริญญาโท เป็น 50 : 50 ประกอบกับประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาโท เฉลี่ย 7.46 ปี มีงานวิจัยเพิ่มเติมเพียงร้อยละ 45 มีประสบการณ์การควบคุมปริญญาานิพนธ์ร้อยละ 55 สัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ : รองศาสตราจารย์ เท่ากับ 9 : 7 : 4 จึงสรุปได้ว่าคุณภาพของอาจารย์ยังไม่เหมาะสมที่จะเปิดหลักสูตรเพิ่มเติม

ภาระงานของอาจารย์ พบว่า มีภาระงานสอนระดับปริญญาตรี 5.35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ในระดับปริญญาโท 4.00 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวมภาระงานสอน 9.35 ชั่วโมง/สัปดาห์ ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานการสอนระดับปริญญาตรี ควรมีชั่วโมงสอน 10 ชั่วโมง/สัปดาห์ ระดับปริญญาโท ควรมีชั่วโมงสอน 6 ชั่วโมง/สัปดาห์ ส่วนภาระการควบคุมปริญญาานิพนธ์ เฉพาะผู้ที่ เป็นอาจารย์สอนระดับบัณฑิตศึกษาจริง ๆ พบว่าอาจารย์ 1 คน ควบคุมปริญญาานิพนธ์เฉลี่ย 8.70 คน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดให้ควบคุมได้เพียง 5 คน ภาระงานอื่น ๆ ของอาจารย์เฉลี่ย 15.85 ชั่วโมง/สัปดาห์ และเมื่อรวมภาระงานทั้งหมดอาจารย์มีเวลาปฏิบัติงาน 26.83 ชั่วโมง/สัปดาห์

ความพร้อมของอาจารย์ผู้สอน พบว่าอาจารย์ในภาควิชาสุศึกษา สามารถสอนรายวิชาที่เปิดในหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ได้ในระดับปานกลาง และระดับเล็กน้อย ส่วนความพร้อมในการสอนนั้นมีค่าเฉลี่ย 2.95 ซึ่งถือว่าค่อนข้างพร้อม สำหรับความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตร พบว่าอาจารย์ผู้สอนยอมรับหลักสูตรเฉลี่ย 2.92 (จากค่า -4 ถึง 4) แสดงว่าอยู่ในระดับสูง ความพร้อมในการปรับตัวเฉลี่ย 3.47 และอาจารย์มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองเฉลี่ย 3.32 ซึ่งอยู่ในระดับสูงเช่นกัน

สรุปได้ว่าจำนวนและคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนยังไม่พร้อม ภาระงานสอนและการควบคุมปริญญาานิพนธ์สูงกว่ามาตรฐาน จึงมีความเป็นไปได้น้อย ทั้ง ๆ ที่อาจารย์มีความพร้อม และยินดีให้การสนับสนุนหลักสูตร

3. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค

การใช้อาคารสถานที่ และสาธารณูปโภค โดยทั่วไปยังอยู่ในระดับต่ำ ยกเว้นการใช้ไฟฟ้า และห้องเรียนที่มีอัตราการใช้ร้อยละ 39.31 และ 47.03 ตามลำดับ ซึ่งการใช้ไฟฟ้าไม่น่าจะมีปัญหาเนื่องจากใช้โดยรวม แต่อัตราการใช้ห้องเรียนค่อนข้างสูงมาก เมื่อนำไปรวมกับนิสิต คณะพลศึกษาที่ใช้อยู่ด้วย จึงน่าจะมีปัญหาเรื่องห้องเรียน และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของอาคารสถานที่ พบว่าอาจารย์เห็นว่าค่อนข้างพร้อม แต่นิสิตกลับเห็นว่าอยู่ระดับปานกลาง โดยเฉพาะห้องเรียน ห้องน้ำ/ห้องส้วม สำนักงาน และสถานที่พักผ่อนของนิสิต มีค่าเฉลี่ย 1.73 1.86 1.86 และ 1.29 ตามลำดับ ส่วนความพร้อมด้านสาธารณูปโภค และด้าน

วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนนั้น อาจารย์เห็นว่าค่อนข้างพร้อม แต่นิสิตก็ยังเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง จึงสรุปได้ว่าความเป็นไปได้ด้านเทคนิค ยังไม่พร้อม โดยเฉพาะห้องเรียน

4. ความเป็นไปได้ด้านสังคม

ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ คิดว่ามีความเป็นไปได้ที่จะเปิดหลักสูตรนี้ และให้การสนับสนุน แต่ก็ยังไม่เห็นด้วยถ้าจะเปิดจริง ๆ ส่วนนิสิตทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ มีความคิดเห็นว่าพร้อม (ค่าเฉลี่ย 2.76 และ 2.90 ตามลำดับ) และเมื่อวิเคราะห์อุปสรรคที่ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นมา พบว่าส่วนมากมีความเป็นห่วงเรื่องจำนวนและคุณภาพของอาจารย์ รวมไปถึงคุณภาพของนิสิตที่จะผลิติดอกมาด้วย อีกทั้งจำนวนผู้ที่จะมาเรียนก็น้อยลงเกรงจะเกิดความสูญเสียเปล่า ผู้เชี่ยวชาญจึงเสนอแนะให้ศึกษาตลาดก่อน และทางที่ดีควรพัฒนาหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิตเดิมที่มีอยู่ให้ดีกว่า และถ้าหากจะเปิดดำเนินการจริงก็ต้องปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตให้เป็นวิทยาศาสตร์จริง ๆ และแตกต่างจาก หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตอย่างชัดเจน สรุปได้ว่าสังคมยังไม่เห็นด้วยกับการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาในขณะนี้

5. ความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน

กลุ่มผู้เรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ต้องการศึกษาร้อยละ 76.7 โดยจะเลือกสาขาวิชาสุขศึกษาร้อยละ 39.0 เลือกมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 43.0 เป็นภาคพิเศษ ร้อยละ 44.2 ส่วนใหญ่ไม่ระบุปีที่จะศึกษาต่อ เมื่อพิจารณาระดับความต้องการพบว่ามีค่าเฉลี่ย 2.05 คือระดับปานกลาง โดยมีค่าความพร้อมเฉลี่ย 2.50 คือระดับปานกลาง

ในส่วนของกลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา พบว่าเป็นครูสุขศึกษา บัณฑิตสุขศึกษาและพยาบาลร้อยละ 38.32 32.4 และ 29.4 ตามลำดับ โดยมีความพร้อมเฉลี่ย 3.00 2.64 และ 2.74 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม ส่วนมากเป็นผู้จบสาขาวิชาสุขศึกษาร้อยละ 47.1 รองลงมาเป็นพยาบาล ร้อยละ 30.9 สถานที่ทำงานของกลุ่มผู้ต้องการมาเรียนเป็นกลุ่มที่มาจากโรงเรียนร้อยละ 50.0 และศูนย์บริการสาธารณสุขร้อยละ 20.6 โดยมีความพร้อมในระดับค่อนข้างพร้อม โดยเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 79.4 เลือกเรียนภาคพิเศษถึงร้อยละ 66.2 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 79.4 สมรสแล้วร้อยละ 54.4 โดยทั้งหมดที่กล่าวมามีความพร้อมในระดับค่อนข้างพร้อมทั้งสิ้น

ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกลุ่มผู้มาเรียน ว่าส่วนมากเห็นว่าเป็นพยาบาล ครูในโรงเรียน และผู้มีงานทำแล้ว โดยแนะนำควรมีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ และสุขศึกษา ส่วนจำนวนผู้ที่มาศึกษานั้นคิดว่าจะมีน้อย ผู้เชี่ยวชาญยังคาดหวังต่อมหาบัณฑิตว่า ควรนำความรู้ไปใช้ได้จริง และตรงสาขา มีความสามารถในการวิจัย และรู้ซึ่งในเนื้อหาที่เรียน สำหรับตลาดผู้รับมหาบัณฑิตไปใช้ในปัจจุบันน่าจะเป็นสถาบันเอกชน และกระทรวงสาธารณสุข แต่ก็มีความเห็นว่ามีจำนวนความต้องการน้อย

กล่าวโดยสรุปในด้านผู้เรียนได้ว่า ผู้ต้องการมาเรียนเป็นครูสุขศึกษาและพยาบาล และมีความพร้อมในระดับค่อนข้างพร้อม

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สามารถนำมาอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้

1. ความเป็นไปได้ด้านเศรษฐกิจ

การจัดสรรงบประมาณและการใช้จ่าย เป็นเงินเดือน/ค่าจ้างสูง ถึงร้อยละ 94.51 แสดงว่าค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเงินจ่ายประจำให้แก่บุคลากรถึงแม้ในปี ปัจจุบันถูกตัดทอนงบประมาณหลายครั้ง แต่ในส่วนของเงินเดือน/ค่าจ้าง ก็ยังคงตัวไว้เสมอ การจัดการศึกษาจึงไม่ต้องการงบประมาณเพิ่มมากขึ้นนัก อีกทั้งภาคสุศึกษายังจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ อยู่แล้ว การเปิดหลักสูตรใหม่เพิ่มเติมจึงไม่น่าส่งผลกระทบต่องบประมาณที่ได้รับ

ต้นทุนสถาบัน ปัจจุบันเฉลี่ย 51,512.24 บาท/คน/ปี ซึ่งยังต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ ถ้าหากรับนิสิตได้ตามเป้าหมายคือ 44,751.26 บาท/คน/ปี แสดงว่าหน่วยงานยังมีศักยภาพพอที่จะรับนิสิตเพิ่ม เพราะการรับนิสิตเพิ่มจะทำให้ต้นทุนสถาบัน/หัว ลดลงไป อีกทั้งต้นทุนสถาบันส่วนใหญ่เป็นต้นทุนที่ลงไปแล้ว ได้แก่ ต้นทุนที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง การเพิ่มจำนวนนิสิตจึงส่งผลให้การใช้ทรัพยากรของสถาบันคุ้มค่ามากขึ้น โดยสถาบันไม่จำเป็นต้องจ่ายเพิ่มเติม

ส่วนต้นทุนผู้เรียน พบว่า ต้นทุนผู้เรียน/หัว/ปี ของภาคปกติ สูงกว่าภาคพิเศษ ทั้ง ๆ ที่ค่าใช้จ่ายที่นิสิตต้องจ่ายเป็นค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ให้แก่มหาวิทยาลัย ภาคพิเศษสูงกว่าภาคปกติ แสดงว่าค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่ผู้เรียนต้องจ่ายไปของภาคปกติสูงกว่าภาคพิเศษทั้งนี้อาจเกิดจากภาคปกติต้องมาเรียนหลายวันกว่าจึงต้องใช้จ่ายในการเดินทางและ

อื่น ๆ สูงกว่า นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับต้นทุนการเสียโอกาสที่ผู้เรียนภาคปกติต้องเสียไปจากการไม่ขึ้นชั้นเงินเดือน และรายได้พิเศษต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม การที่สถาบันเปิดรับนิสิตเพิ่มขึ้นจะทำให้สัดส่วนของค่าใช้จ่ายของสถาบันกับผู้เรียนต่างไป โดยที่ทั้ง 2 ฝ่ายมิได้จ่ายเพิ่มเติมกล่าวคือการเปิดหลักสูตรใหม่ทำให้อัตราส่วนการรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของสถาบันลดลง ซึ่งตรงกับแนวคิดในการจัดการศึกษาปัจจุบัน ที่ต้องการให้ผู้เรียนมีส่วนในการจ่ายค่าการศึกษาสูงขึ้น ภาครัฐสนับสนุนน้อยลง โดยเฉพาะการศึกษาในระดับสูง ๆ ทั้งนี้เพราะเป็นการจัดการศึกษากับคนส่วนน้อย และผลตอบแทนส่วนใหญ่จะตกแก่ผู้ศึกษาโดยตรงมากกว่าสังคม

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ พบว่า มีน้อยมากโดยเฉพาะนิสิตภาคปกติ มองว่าเกิดการเสียโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยซ้ำไป ในขณะที่ภาคพิเศษคาดหวังว่าจะได้รายได้เพิ่มเติมเล็กน้อย ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการผลตอบแทนสูงกว่าเกือบ 2 เท่า ประกอบกับการให้สัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญก็ไม่ได้มุ่งหวังผลตอบแทนทางเศรษฐกิจแต่อย่างใด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการศึกษานั้นมิได้เห็นผลออกมาชัดเจนทันทีทันใด แต่เป็นการสั่งสมเป็นเวลานาน ๆ ซึ่งยากแก่การคำนวณได้แน่นอน ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจจึงไม่เด่นชัดนัก

จากการหาอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจพบว่า นิสิตภาคปกติคิดเป็นร้อยละ - 41.53 นิสิตภาคพิเศษคิดเป็นร้อยละ - 39.85 ซึ่งเกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมของโครงการ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนมากกว่า 1 จึงจะคุ้มค่า และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2540 : 8 - 9) กำหนดอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจของโครงการ ควรสูงกว่าร้อยละ 9-12 แต่ก็มีกรณียกเว้นกับโครงการที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อสนองนโยบายพิเศษบางประการ เช่น เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สมควรพิจารณาสนับสนุนได้ แม้ว่าอัตราผลตอบแทนจะต่ำกว่าเกณฑ์ดังกล่าว หลักสูตรนี้จึงสามารถดำเนินการได้หากให้คุณค่าต่อสังคมได้

ผลตอบแทนทางสังคม พบว่า กลุ่มนิสิตภาคปกติมุ่งเน้นความภาคภูมิใจ/พึงพอใจ กลุ่มนิสิตภาคพิเศษมุ่งเน้นไปที่โอกาสเพิ่มความก้าวหน้า การพัฒนาหรือเปลี่ยนงาน และกลุ่มเป้าหมายมุ่งเน้นไปที่เพิ่มโอกาสความก้าวหน้า ส่วนผู้เชี่ยวชาญคาดหวังที่จะส่งผลถึงสุขภาพของประชาชน แสดงว่า ผลตอบแทนทางสังคมของหลักสูตรมีความหลากหลาย แต่ยังไม่สอดคล้องกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมองคุณค่า ผลตอบแทนของหลักสูตรแตกต่างกันไป จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมองไปที่สังคมส่วนรวม การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อทำประโยชน์แก่สังคม แต่สำหรับผู้ศึกษามองเฉพาะส่วนที่จะสามารถเป็นประโยชน์เบื้องต้นแก่ตนเองก่อน

2. ความเป็นไปได้ด้านอาจารย์ผู้สอน

จากการวิเคราะห์ พบว่าสัดส่วนอาจารย์ : นิสิต ค่อนข้างจะสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ถึงแม้ว่าในระดับปริญญาโท สัดส่วนจะอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่ผู้สอนก็ต้องรับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรีด้วย จึงทำให้สัดส่วนเพิ่มขึ้นและถ้าเปิดหลักสูตรใหม่สัดส่วนนี้ยิ่งเกินมาตรฐานไปอีก การจะเปิดหลักสูตรใหม่จึงควรเตรียมบุคลากรให้พร้อมก่อน

เมื่อพิจารณาสัดส่วนคุณวุฒิอาจารย์ พบว่าอาจารย์ระดับปริญญาเอก : ปริญญาโท เท่ากับ 10 : 90 ถึงแม้ส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อบ้างแต่ก็ไม่มาก ทำให้สัดส่วนนี้ไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ว่า ปริญญาเอก : ปริญญาโท เท่ากับ 50 : 50 ดังนั้นการจะเปิดหลักสูตรใหม่จะต้องพัฒนาบุคลากรให้ได้ตามเกณฑ์ก่อน เพราะสิ่งเหล่านี้จะส่งผลถึงคุณภาพของมหาบัณฑิตที่จะออกไปสู่สังคม ถึงแม้ในขณะนี้เองก็ยังไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด นอกจากนี้ยังพบว่าคุณลักษณะอาจารย์ในภาควิชาสุศึกษาไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์การสอนในระดับบัณฑิตศึกษา ประสบการณ์ควบคุมปริญญาโท ตรี ตลอดจนสัดส่วนตำแหน่งทางวิชาการที่แม้จะไม่กำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานชัดเจน แต่ก็บ่งบอกได้ว่าคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนควรได้รับการพัฒนาก่อนเป็นอันดับแรก

ในส่วนของการะงานของอาจารย์ พบว่า มีการะงานสอนรวม 9.35 ชั่วโมง/สัปดาห์ มีการะการควบคุมปริญญาโท 1.63 ชั่วโมง/สัปดาห์ (4.35 คน) และมีการะงานอื่น ๆ 15.85 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวมเป็นเวลาปฏิบัติงาน 26.83 ชั่วโมง/สัปดาห์ และถ้าเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต เพิ่มขึ้นในปี 2542 เวลาปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย แต่นั่นเป็นเพียงช่วงสอนรายวิชา เมื่อขึ้นปีที่ 3 การะงานควบคุมปริญญาโท ตรีจะเพิ่มขึ้น แม้ในปัจจุบัน ถ้านับเฉพาะผู้ควบคุมปริญญาโท ตรีจริง ๆ อาจารย์ 1 คน จะคุมนิสิต 8.70 คน ซึ่งเกินมาตรฐานอยู่แล้ว จึงชี้ให้เห็นได้ว่า การเปิดหลักสูตรใหม่ทำให้อาจารย์มีการะงานควบคุมปริญญาโท ตรีเกินเกณฑ์มาตรฐานแน่นอน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับความพร้อมในการสอน พบว่าเกือบทุกรายวิชาที่เปิดสอน อาจารย์มีความสามารถที่จะสอนได้ แต่อยู่ในระดับปานกลาง และเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่มีคุณวุฒิทางวิทยาศาสตรทั้งในระดับปริญญาตรีและโท มีร้อยละ 45.0 นอกจากนี้ ภาควิชาสุศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้พยายามคัดเลือกอาจารย์ใหม่ที่สามารถสอนในด้านสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม ชีวสถิติเพิ่มขึ้น และรายวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอน มีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตค่อนข้างมาก จึงทำให้อาจารย์สามารถสอนได้ แต่ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อคิดว่าอาจารย์ผู้สอนที่ใช้ความรู้จากการเรียน

ในระดับปริญญาตรีมาสอนนิสิตในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ก็ยังไม่ได้แสดงว่าอาจารย์มีความสามารถพอที่จะสอนได้อย่างมีคุณภาพ

ส่วนค่าเฉลี่ยความพร้อมในการสอน พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างพร้อม (เฉลี่ย 2.95) และความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตรเฉลี่ย 2.92 (จาก -4 ถึง 4) ซึ่งแสดงว่าอาจารย์ค่อนข้างพร้อมที่จะสอนและมีความพร้อมในการสนับสนุน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์เห็นว่าการเปิดหลักสูตรเพิ่มเติมจะช่วยพัฒนาวิชาชีพให้กว้างขวางขึ้น จึงพร้อมที่จะสนับสนุน ส่วนเรื่องการสอนอาจเป็นเพราะว่าสอนในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตอยู่แล้ว หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ก็ไม่ได้แตกต่างจากหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตมากนัก จึงมีความพร้อมที่จะสอน

3. ความเป็นไปได้ด้านเทคนิค

อัตราการใช้อาคารสถานที่ สาธารณูปโภค และอุปกรณ์การเรียนการสอนค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแต่ละคนใช้ในช่วงเวลาสั้น ๆ สามารถรอกันได้ จึงไม่ก่อปัญหาในเรื่องของปริมาณแต่ในเรื่องของคุณภาพ ซึ่งวัดจากความคิดเห็นของอาจารย์และผู้เรียนพบว่าอาจารย์เห็นว่าค่อนข้างพร้อม ในขณะที่ผู้เรียนเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะห้องน้ำ/ห้องส้วม นิสิตปริญญาโท (17 คน) ได้เสนอแนะให้เตรียมความพร้อมก่อนการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งแสดงว่าน่าจะมีปัญหาในบางส่วนอยู่บ้าง ความพร้อมที่อยู่ในระดับปานกลางจึงไม่น่าจะเป็นที่พอใจของผู้บริหาร

สำหรับอัตราการใช้ห้องเรียน พบว่าสูงถึงร้อยละ 47.03 ซึ่งถือว่าสูงมาก และนิสิตปริญญาโท ได้เสนอแนะให้เตรียมความพร้อมด้านห้องเรียนก่อนการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาในสถานที่นี้มีคณะพลศึกษาอีก 2 หลักสูตร คือการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาและภาคพิเศษ ที่ใช้สถานที่เดียวกัน เวลาที่เหลือของห้องเรียนจึงน้อยมาก ถ้าหากไม่มีโครงการจัดหาห้องเรียนเพิ่มเติม การเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตจึงมีปัญหारेื่องห้องเรียนแน่นอน ในด้านเทคนิคนี้จึงน่าจะมีปัญหาในส่วนของการจำนวนห้องเรียนและคุณภาพของห้องน้ำ/ห้องส้วม

4. ความเป็นไปได้ด้านสังคม

ผู้เชี่ยวชาญส่วนมาก ไม่เห็นด้วยกับการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาพลศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เชี่ยวชาญมองว่าโครงสร้างหลักสูตรยังไม่เป็นวิทยาศาสตร์เท่าที่ควร และมีสถาบันอื่นเปิดอยู่แล้ว นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มว่าจำนวนผู้มาเรียนน้อยลง ทำให้

ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ายังไม่เหมาะสมที่จะเปิดในระยะนี้ โดยที่ผู้เชี่ยวชาญบางท่านเห็นว่าเป็นการเปิดตามกระแส และกลัวว่าจะเป็นการแย่งกันมากกว่าการสร้างคนเพื่อพัฒนาสังคม นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญยังเสนอแนะให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒผลิตบัณฑิตสายการศึกษิตตามความถนัด แต่ถ้าจะเปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต ต้องปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรเสียก่อน

5. ความเป็นไปได้ด้านผู้เรียน

จากการวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการในการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา เป็นกลุ่มที่ทำงานในโรงเรียนถึงร้อยละ 50.0 รองลงมาเป็นกลุ่มพยาบาลในศูนย์บริการสาธารณสุข ร้อยละ 20.6 และ มีความพร้อมในระดับค่อนข้างพร้อม ดังนั้นกลุ่มเป้าหมายหลักจึงเป็นครูสุศึกษาในโรงเรียน แสดงว่า กลุ่มเป้าหมายยังคงมองภาพของสถาบันเป็นสถานที่เพื่อผลิตบุคลากรสายการศึกษิตตลอดมา ถึงแม้จะเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาลึกลงไปกลับพบว่าจำนวนผู้ต้องการมาเรียนค่อนข้างน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรนี้กลุ่มเป้าหมายยังไม่ทราบรายละเอียดของหลักสูตร ประกอบกับเป็นวิชาชีพที่สังคมยังไม่ให้ความสำคัญมากนัก จึงมีโอกาทำงานให้ตรงสาขาวิชาสุศึกษิตน้อยมากหรือไม่มีโอกาสเลยในปัจจุบัน

ถึงกระนั้นกลุ่มเป้าหมายที่ยังเป็นกลุ่มที่คาดหวังได้มากน่าจะเป็นศิษย์เก่า ที่จบสาขาวิชาสุศึกษิตสายการศึกษิตโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ ส่วนพยาบาลคงเป็นอีกกลุ่มที่ให้ความสนใจ เพราะต้องนำไปใช้ในการทำงานเพื่อชุมชนมากขึ้น แต่ที่ผู้เชี่ยวชาญกังวลก็คือกลุ่มผู้เรียนที่มีงานทำอยู่แล้วไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ตรงสาขา เพราะเมื่อเรียนจบก็ต้องกลับไปทำงานเดิม จึงอาจเกิดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษิตได้

กล่าวโดยสรุปแล้วการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความเป็นไปได้ในด้านเศรษฐกิจและด้านผู้เรียน แต่ก็ต้องมีการพัฒนาจำนวนและสัดส่วนคุณวุฒิตาจารย์ผู้สอน ห้องเรียน ห้องน้ำ/ห้องส้วมและโครงสร้างหลักสูตรให้ได้มาตรฐานเสียก่อน

จากสภาพข้อมูลที่ศึกษามา กล่าวได้ว่าความเป็นไปได้ของทางเลือกในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มี 2 ลักษณะคือ

1. ทางเลือกที่ต้องเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ในปีการศึกษา 2542 - 2543 ในสภาพที่ยังไม่พร้อมในด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านเทคนิคและด้านสังคม จึงควรดำเนินการดังนี้

1.1 พัฒนากลยุทธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา โดยเพิ่มความ เป็นวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้นและลดความซ้ำซ้อนกับหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาของสถาบันการศึกษาอื่น พร้อมทั้งเสนอขออนุมัติโดยเร่งด่วน

1.2 ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมาย หน่วยงานของรัฐและเอกชนได้ทราบ ว่าภาควิชาสุศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้มีการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา

1.3 จัดหาห้องเรียน และปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ให้พร้อม ซึ่งมีความเป็นไปได้อย่างสูงที่ทางคณะพลศึกษาจะสามารถขอใช้อาคารตึก 14 (ในบางชั้น) เพื่อจัดเป็นห้องเรียนเพิ่มได้ในอนาคตอันใกล้

1.4 เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและคณาจารย์ทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพจากมหาวิทยาลัยและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมาเป็นอาจารย์พิเศษ

1.5 จัดหางบประมาณสำหรับดำเนินการและค่าตอบแทน

2. ทางเลือกที่ต้องเลื่อนกำหนดการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ออกไปอีก ซึ่งเมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันแล้วน่าจะเปิดดำเนินการในปีการศึกษา 2544 - 2545 เพื่อให้มีเวลาในการพัฒนาทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งอาจารย์ผู้สอนด้วย เพราะมีอาจารย์เกษียณอายุถึง 7 คน การจะให้บรรลุถึงทางเลือกนี้ จึงมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

2.1 ดำเนินการพัฒนากลยุทธ์ให้เป็นที่ยอมรับและขออนุมัติหลักสูตร ตลอดจนวางแผนการดำเนินหลักสูตรให้พร้อมก่อน ปีการศึกษา 2544

2.2 เตรียมความพร้อมของห้องเรียน ห้องนำห้องแล็บและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ

2.3 เตรียมความพร้อมของอาจารย์ โดยเฉพาะจำนวนอาจารย์ระดับปริญญาเอก ควรอย่างน้อย 10 คน ในปีการศึกษา 2545 ซึ่งคาดการณ์ได้ว่าจะมีอยู่แล้ว 4 คน ดังนั้นจึงต้อง

เพิ่มอีก 6 คน โดยอาจส่งอาจารย์ไปเรียนต่อหรือรับอาจารย์ใหม่ที่มีคุณสมบัติปริญญาเอกทดแทนอาจารย์ที่เกษียณอายุไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยตัวแปรตามงานวิจัยที่ศึกษามาและเลือกเฉพาะตัวแปรที่สามารถดำเนินการได้ในขณะวิจัยนี้ การเก็บข้อมูลในบางส่วนอาจไม่ครบถ้วน การนำผลการวิจัยไปใช้จึงควรต้องศึกษาข้อมูลด้านอื่นๆ ที่ไม่ปรากฏในการวิจัยมาประกอบเพิ่มเติม เช่น ค่าใช้จ่ายและวัสดุอุปกรณ์ที่จะต้องใช้อหากมีการเปิดหลักสูตร เป็นต้น

2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเป็นไปได้ในสภาวะปัจจุบัน หากการเปิดดำเนินหลักสูตรต้องเลื่อนไป ควรจะมีการศึกษาความเป็นไปได้ใหม่เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพที่เกิดขึ้นในขณะนั้นอย่างแท้จริง

3. ผลของการวิจัยครั้งนี้ นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรได้หลายประเด็น ดังนี้

3.1 ผลวิจัยพบว่าโครงสร้างหลักสูตรยังไม่เป็นวิทยาศาสตร์ การจัดโครงสร้างหลักสูตรยังไม่เหมาะสม และรายวิชายังไม่สอดคล้องกัน ดังนั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชาสุศึกษา จึงควรปรับปรุงหลักสูตรให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสังคมและลดความซ้ำซ้อนกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยอื่น

3.2 ผู้เชี่ยวชาญได้คาดหวังต่อมหาบัณฑิตไว้หลายประการ(ตาราง 44) ซึ่งสมควรที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำสาขาวิชาสุศึกษา จะนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของสังคม

4. จากผลการวิจัยที่พบว่า คุณภาพของอาจารย์ไม่สามารถรองรับการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตได้ ภาควิชาสุศึกษาจึงควรมีโครงการพัฒนาบุคลากรให้พร้อมควบคู่ไปกับการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

5. ใน 5 ปีข้างหน้า จะมีอาจารย์เกษียณอายุ 7 คน ภาควิชาสุศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ควรวางแผนเพื่อรับบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพประยุกต์ มาทดแทนตำแหน่งของอาจารย์เหล่านั้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. การศึกษาความเป็นไปได้ ในการเปิดหลักสูตรควรมีการวางแผนการเก็บข้อมูลไว้ล่วงหน้าพอสมควร โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจทั้งนี้เพราะหากทิ้งระยะเวลาไว้นานๆ ข้อมูลที่ได้อาจไม่ครบถ้วนถึงแม้จะมียอดรวมของงบประมาณก็ตาม แต่รายละเอียดบางส่วนจะเก็บยากขึ้นและ การศึกษาความเป็นไปได้ทางเศรษฐกิจควรศึกษาถึงค่าใช้จ่ายที่จะต้องมีเพิ่มขึ้นจากการเปิดหลักสูตรแทนการศึกษางบประมาณค่าใช้จ่ายที่ลงทุนไปแล้วหรือค่าใช้จ่ายที่ไม่กระทบต่อการเปิดหลักสูตรใหม่
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยทั่วไป
3. ควรมีการศึกษาแนวโน้มของตลาดที่จะรองรับ ผู้จบการศึกษหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา สุขศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กฤษณพงศ์ กีรติกร. “อุดมศึกษาไทย : กระบวนทัศน์ที่เปลี่ยนแปลง,” เอกสารประกอบการ
ประชุมทางวิชาการ เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ณ อาคารวิจัยและการศึกษาต่อ
เนื่อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
23-24 เมษายน 2540.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวทางและหลักเกณฑ์การ
วิเคราะห์โครงการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เมฆาเพรส, 2540.

✓ ฉลวย ประชาบาล. การศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของ
สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับโรงเรียนเอกชน
อาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. ถ่ายเอกสาร.

* ฉัยยศ สันติวงษ์. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. “การทำนายพฤติกรรมจากทัศนคติ,” เอกสารประกอบการอบรมการ
วิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์. 2524. อัดสำเนา.

ทิพวรรณ บัณย์เพิ่ม. “การวิเคราะห์โครงการทางด้านเทคนิค,” การศึกษาความเป็นไปได้และการ
วิเคราะห์โครงการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.

เทียนฉาย กีระนันท์. การเงินอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท คอมฟอร์ม จำกัด, 2538.

————. เศรษฐศาสตร์ : ทรัพยากรมนุษย์และกำลังคน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2519.

นงราม เศรษฐพันธ์ และคณะ. รายงานผลการวิจัย เรื่อง ต้นทุนและแหล่งที่มาของเงินทุนเพื่อ
การอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : Text and Journal Publication Co., Ltd., 2532.

นวลทิพย์ ควกุล. เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2527.

นายกรัฐมนตรี, สำนัก. สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่แปด
พ.ศ. 2540-2544. สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี, 2540.

นายกรัฐมนตรี, สำนัก. รายงานผลการวิจัย เรื่อง การจัดสรรงบประมาณและการวิเคราะห์ต้นทุน
สำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์ , 2535.

_____. รายงานการวิจัย โครงการความเป็นไปได้ของการจัดการมัธยม ศึกษาให้เป็นการ
ศึกษาเพื่อปวงชน. กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ
 สำนักนายกรัฐมนตรี, 2533.

_____. รายงานสรุป ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษา ของสถาบันอุดม
ศึกษา. กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2532.

บุญเกียรติ ชีวะตระกูลกิจ. “การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ,” วารสาร มกค.

1 : 22-26 พฤษภาคม-สิงหาคม 2529.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. “การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดโครงการการศึกษา
 ต่อเนื่องให้กับเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล,” ใน
การวิจัยทางการศึกษา : กรณีตัวอย่าง. หน้า 105-119. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะ
 สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.

✓ ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ. การวิเคราะห์และประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2538.

ประชุม รอดประเสริฐ. การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2529.

ประไพ สิริทธิเลิศ. การพัฒนาระบบสารสนเทศของกรมการฝึกหัดครู. ปริญญาโท กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. ถ่ายเอกสาร.

พิมพ์ศรี โตอติเทพย์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นผู้สัมภาษณ์, สัมภาษณ์

ทางโทรศัพท์ เมื่อ 26 พฤษภาคม 2540.

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ ,
 2538.

พรสุข หุ่นรินทร์ จุฑามาศ เทพชัยศรีและมานิต บิลมาศ. การประเมินผลหลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิตวิชาเอกพลศึกษาและสุขศึกษา พุทธศักราช 2527 ของมหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2531.

มณฑิยา ประจวบดี. “การศึกษาความเป็นไปได้อาจช่วยผู้บริหารตัดสินใจทรัพยากรได้
 อย่างไร,” วารสารบริหารธุรกิจ. 34 ; มกราคม-มีนาคม 2528.

- มหาวิทยาลัย, ทบวง. กรอบนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัยใน
ระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544). เอกสารประกอบ
 การประชุมทางวิชาการ เรื่อง การประกันคุณภาพการ ศึกษา วันที่ 23-24 เมษายน
 2540 ณ อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่องสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
 ราชกุมารี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- . ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ.2533. ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2533.
- . ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องแนวทางและวิธีการพิจารณาหลักสูตรระดับ
บัณฑิตศึกษา พ.ศ.2533. ลงวันที่ 13 มิถุนายน 2533.
- . ประมวลเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัยและหนังสือที่เกี่ยวข้อง
งานธุรการ กองวิชาการ สำนักงานปลัด ทบวงมหาวิทยาลัย, 2534.
- . รายงานการวิจัยเรื่องการติดตามประเมินผลการดำเนินงานหลักสูตรของสถาบันอุดม
ศึกษาของรัฐภายหลังการได้รับมอบอำนาจจากทบวงมหาวิทยาลัย. สำนักมาตรฐาน
 อุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2538.
- . รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 7 (2535-2539)
ช่วง 2 ปีแรกของแผน. สำนักนโยบายและแผนอุดมศึกษา สำนักงานปลัดทบวง
 มหาวิทยาลัย, 2538.
- . หนังสือด่วนที่สุดที่ ทบ 0204(2)/ว438 เรื่องกรอบนโยบายการพัฒนาระดับ
อุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย. ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2539.
- . หัวข้อและรายละเอียดการเสนอโครงการหลักสูตรระดับอุดมศึกษาเพื่อให้ทบวง
มหาวิทยาลัยรับทราบ/เห็นชอบ. เอกสารอัดสำเนา. กันยายน 2537.
- ระบิล รัตนพานีและคนอื่น ๆ. รายงานการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบ รูปแบบและความ
เป็นไปได้ของการจัดตั้งเมืองวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ราณี อิลิชัยกุล. “การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่ไม่ใช้มูลค่าปัจจุบัน,” การศึกษาความ
เป็นไปได้และการวิเคราะห์โครงการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.
- วรรณิ ชลภาสภิตย์. “มูลค่าปัจจุบันและกระแสเงินสด เพื่อการวิเคราะห์โครงการ,”
การศึกษาความเป็นไปได้และการวิเคราะห์โครงการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย
 สุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.

วันชัย ศิริชนะ. การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา วันที่ 23-24 เมษายน 2540 ณ อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่องสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

———. กรอบนโยบายการพัฒนาการอุดมศึกษา ระดับอุดมศึกษา ของทบวงมหาวิทยาลัยในระบอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) . เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา วันที่ 23-24 เมษายน 2540 ณ อาคารวิจัยและการศึกษาต่อเนื่องสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.

วิชัย ตันศิริ. “ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษาไทย,” การศึกษาแห่งชาติ. 29(3) : 3-18 ; กุมภาพันธ์-มีนาคม 2538.

วิชัย วงษ์ใหญ่. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน-ภาคปฏิบัติ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

———. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน-ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2537.

———. การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2535.

———. “ทิศทางและแนวโน้มของหลักสูตรไทย : ระดับมัธยมศึกษา,” ประมวลบทความหลักสูตร : สาระร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

———. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ธเนศวรการพิมพ์, 2525.

✓ วีระ วงศ์สรรค์. การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตทางการทหาร.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. ถ่ายเอกสาร.

วีระพล สุวรรณนันท. การศึกษาความเป็นไปได้ของแผนและโครงการ. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2524.

———. หลักและเทคนิคการวางแผน. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยพีรเมียร์พรีนติ้ง, 2534.

ศรีนครินทรวิโรฒ,มหาวิทยาลัย. คำสั่งคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ 43/2539 เรื่องให้อาจารย์ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่คณะพลศึกษาเดินทางไปร่วมประชุมสัมมนา. ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2539.

- ศรีนครินทรวิโรฒ,มหาวิทยาลัย. คู่มือการประกันคุณภาพทางวิชาการ. กรุงเทพฯ : บริษัท วิสัทธิ์พัฒนา จำกัด, 2539.
- . คู่มือนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2539.
- . คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ 0753/2540 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาเฉพาะ ประจำสาขาวิชา ประจำปีการศึกษา 2540. ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2540.
- . มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แผนพัฒนาวิทยาลัย เขตวังน้อย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ , 2520.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. รายงานการวิจัย การศึกษาความเป็นไปได้ของแนวการจัดการศึกษาระดับประถม มัธยมและอาชีวศึกษาของไทยในทศวรรษ 1990. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2536.
- . รายงานการวิจัย เรื่องการประเมินสภาพความพร้อมของท้องถิ่นในการขยายการศึกษาพื้นฐานเป็น 12 ปี. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ และดิน ปรัชพฤทธิ์. รายงานการวิจัย ความเป็นไปได้ในการนำแนวคิดคิวซีมาใช้ในระบบราชการไทย. สำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สาธารณสุข, กระทรวง. ยุทธศาสตร์ ยุทธวิธีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ด้านสาธารณสุข. กองสุขาศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2539.
- . แผนพัฒนาการสาธารณสุข ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544). กองสุขาศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2540.
- สุจินต์ ปริษามารถ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, ไพบุลย์ อ่อนมั่ง เป็นผู้สัมภาษณ์,ที่ห้องคนบตี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อ 26 พฤษภาคม 2540.
- สุพรรณิ ไชยอำพร. “แนวความคิดในการวิเคราะห์ทางสังคม,” การศึกษาความเป็นไปได้ และการวิเคราะห์โครงการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.
- สมพัฒน์ นาเลา. การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปริญญาตรี สาขา วิศวกรรมการผลิต ณ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคใต้. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง, 2533. ถ่ายเอกสาร.

- สมโภชน์ ศรีวัชรณ. การศึกษาคือความเป็นไปได้ในการเปิดการสอนวิชาศิลปศึกษาในหลักสูตรการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตของกรมการศึกษานอกโรงเรียน. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535. ถ่ายเอกสาร.
- สฤต สันติเมทนีดล. “การวิเคราะห์โครงการเชิงผลประโยชน์ที่ได้รับเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่าย,” รวมบทความทางการประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. หลักสูตร : แนวคิด ทฤษฎี และการวิจัย. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539.
- เสาวภา มีถาวรกุล. “การวิเคราะห์โครงการด้านการตลาด,” การศึกษาคือความเป็นไปได้และการวิเคราะห์โครงการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.
- อดุลย์ วิริยะเวชกุล. การประกันคุณภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. บริษัท พี.เอ.ลิวิ่ง จำกัด, 2538.
- อภิชาติ ไก่ฟ้า. การศึกษาคือความเป็นไปได้ของโครงการแลกเปลี่ยนสื่อการสอนของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล สายเกษตรศาสตร์ กลุ่มวิทยาเขตภาคเหนือ. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉกาญจน์ รวยรื่น. การศึกษาคือความเป็นไปได้ในการจัดหลักสูตรระยะสั้น กลุ่มวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อจัดตั้งโรงเรียนเอกชน ประเภทอาชีวศึกษานอกระบบโรงเรียนอำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2536. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพร วิจิตรพันธ์. เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังงานคน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- อุไร แฉล้ม. การศึกษาคือความเป็นไปได้ในการเปิดวิชาชีพต่าง ๆ ในวิทยาลัยครูยะลา. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

- Ajzen, I.C. and M. Fishbein. "Attitudes and Normative Beliefs as Factors Influencing Behavioral Intentions," Journal of Experimental Social Psychology. 6 : 466-487; 1970.
- ✓ Black, Don. Meeting the Education and Training Needs of Immigrant Settlement Workers through Open Learning: A Needs and Feasibility Study. Final Report. Burnaby (British Columbia) : Open Learning Agency, 1992.
- Bracciano, Alfred Gerald. "A Descriptive Study of the Development and Validation of A Curriculum Development Process for Occupational Therapy in An Institution of Higher Education," Dissertation Abstracts. Western Michigan University, 1992.
- ✓ Brown, Gerald R. and Joseph Halliday. Feasibility Study on the Development of a Regional Curriculum Development and Materials Production and Equipment Centre. Consultants Report. Education Reform Strategy Project 4B. Organization of Eastern Caribbean States. St. Lucia, 1994.
- ✓ Clifton, D.S.Jr. and D.E. Fyffe. Project Feasibility Analysis. New York : John Wiley and Sons, 1977.
- Clymer, Ellen Saxe. "A Model Master of Science Curriculum for Educators of Health Professionals : Instructional Alternatives, Implementation and Evaluation Plan," Dissertation Abstracts. NOVA Southeastern University, 1996.
- Cuellar, Alfredo Maximo. "An Analysis of the Feasibility of Graduate Physical Education Programs in An Emerging Nation," Dissertation Abstracts International. 39 : 5223-A ; March, 1979.
- Fishbein, Martin and Icek Ajzen. Belief, Attitude, Intention and Behavior. Philippine : Adison-Wesley Publishing Company, Inc., 1975.
- Fuller, Gerald R. and William H. Annis. New England Feasibility Study for a Regional Agricultural Teacher Education Program. Durham : University of New Hampshire, 1992.
- Gaboury, John Dolan. "A Feasibility Study for a Regional Cooperative System to Meet the Needs for Media Services in Massachusetts Northeastern Community Colleges," Dissertation Abstracts International. 42 : 4987- A ; June, 1982.

- Hart, Patricia Kate. An Investigation into the Feasibility of Interactive Distance Education Courses at the Community College Level. Master's thesis. Ferris State University, 1994.
- ✓ Hussain, Khateeb M. Development of Information Systems for Education. New Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1973.
- ✓ Kaufman, Roger A. Educational System Planning. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice- Hall, Inc., 1972.
- Knodel, John Napaporn Havanon and Werasit Sittitrai. "Family Size and the Education of Children in the Context of Rapid Fertility Decline," Population and Development Review. 16 (1) : March, 1990.
- Logsdon, Donald N. ; Carolyn M. Lazaro and Roger V. Meier. "The Feasibility of Behavioral Risk Reduction in Primary Medical Care," American Journal of Preventive Medicine. 5 (5) : 249-256 ; September - October, 1989.
- Louisiana State University . Feasibility of an LPN to AND Articulation Program at LSUA. Vocational Education Research. Alexandria : Louisiana State University, 1991.
- Mahoney, John Patrick. "Important Factors Involved in determining the Feasibility of Catholic Secondary School in Inner City Areas:Specially, The Feasibility of A Catholic Secondary School on the North Side of the City of St.Louis,"Dissertation Abstracts International. 40 : 2582-A ; November, 1979.
- Mathews, Charles Edgar. "The Implementation of A year Round School : A Feasibility Study for Kadena Air Base, Ikinawa Japan," Dissertation Abstracts International. 39 : 3955-A-3956-A ; January, 1979.
- Miller, Doris E. An Investigation of the Feasibility and Content of An Adult Day Care Worker Vocational Education Training Program . Dissertation. The Pennsylvania State University, 1996.
- Miller - Shaivitz, Patricia. The Feasibility Assembling A Contemporary Human Skeletal Collection for Forensic Anthropological Education and Research. Dissertation. University of South Florida, 1996.
- Mohr, Glenn Edward. "A Study to Determine the Feasibility of Offering a Business Major at Rockmont College," Dissertation Abstracts International. 38 : 4530-A ; February, 1978.

- Munodawafa, Davision , Philip J. and Clement Gwede. Effectiveness of Health Instruction Provided by Student Nurses in Rural Secondary Schools of Zimbabwe:A Feasibility Study. International Journal of Nursing Studies; 32(1) : 27-37 ; February, 1995 .
- National Center for Higher Education Management System. A Preliminary Study of the Feasibility and Utility for National Policy of Instructional "Good Practice" Indicators in Undergraduate Education. Contractor Report. Boulder, Colo : Synectics for Management Decisions, Inc., 1994 .
- Navin, Sally L. "Feasibility Study of A University Counseling Center in Botswana: Innovative Response to Boundary Changing Worldwide. Special Issue: Counseling Implications of Boundary Shifting : II.," International Journal for the Advancement of Counseling; 15 (2) : 103-111 ; June, 1992 .
- Paterniti, Anthony Peter. The Feasibility of Using an Adaptation of The Montessori Method to Teach Basic Nursing Skills to Beginning Generic Baccalaureate Nursing Students (Nursing Education). Dissertation. University Of North Texas, 1992.
- Posner, George J. Analyzing the Curriculum. 2nd ed. USA : McGraw-Hill, Inc., 1995.
- Rachid, Lulwa Mutlag. "Perceptions of College of Health Sciences Environment : Development of Guidelines for Implementing Curriculum Integration in Bahrain," Dissertation Abstracts. Vanderbilt University, 1993.
- Roberts, Judy. Development of a Distance Education Network in the OECS. Feasibility Study. Filling a Gap in a Way that Makes Sense. Report of a Consultancy to the Commonwealth of Learning. Commonwealth of Learning, Vancouver (British Columbia) : 1992.
- Scaffa, Marjorie Elizabeth. The Development of Comprehensive Theory in Health Education : A Feasibility Study. Dissertation. University of Maryland College Park, 1992.
- Thomas, Keneth R. "Some Observations on the Feasibility of Establishing the Superiority of Rehabilitation Counselors with Master's Degrees," Rehabilitation Counseling Bulletin. 34(2) : 155-164 ; December, 1990.
- Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York : John Wiley and Sons, Inc., 1971.

- Vinograd Bauseli and Carole Rynd. "The Feasibility and Effectiveness of Supplemental Parental Reading Instruction in First Grade," Dissertation Abstracts International. 42 : 5077-A ; June, 1982.
- Werdelin, Ingvar. Manual of Educational Planning:Evaluation. Sweden : Linkoping School of Education, 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

เป็นหลักสูตรใหม่ พ.ศ.2540 ของภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งมีเนื้อหาสำคัญ ๆ โดยสรุปดังนี้

ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปรัชญา

หลักสูตรนี้วางอยู่บนพื้นฐานความคิดเชิงปรัชญาที่ว่า คุณภาพชีวิตของผู้ที่จะรับผิดชอบและเป็นผู้นำการวิจัยทางสุขภาพ จำเป็นต้องประกอบด้วยองค์ความรู้ด้านสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ตลอดจนเป็นตัวอย่งที่ดีทางพฤติกรรมสุขภาพ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตนักศึกษามีความรู้ ในด้านเนื้อหาวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ตลอดจนกระบวนการวิจัยทางสุขภาพ จนสามารถผลิตผลงานวิจัยและนำผลงานวิจัยที่มีอยู่แล้วไปใช้ให้เป็นประโยชน์
2. เพื่อผลิตผู้นำในการพัฒนาด้านสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ซึ่งเป็นผู้ใช้และผลิตรายการด้านสุขศึกษา เพื่อพัฒนาบุคคลและสังคม

โครงสร้างของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรมีรายละเอียดดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	ไม่น้อยกว่า	9	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	21	หน่วยกิต
วิชาเอกบังคับ	ไม่น้อยกว่า	15	หน่วยกิต
วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	3	หน่วยกิต
4. วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า	12	หน่วยกิต
รวมทั้งสิ้น	ไม่น้อยกว่า	45	หน่วยกิต

หมวดวิชาพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต ประกอบด้วย

สข 501 พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ	3 หน่วยกิต
สข 551 สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์	3 หน่วยกิต
สข 552 วิธีการวิจัยทางสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์	3 หน่วยกิต

หมวดวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต ประกอบด้วย

วิชาเอกบังคับ ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

สข 521	วิทยาการระบาด	3 หน่วยกิต
สข 522	การบริหารงานสาธารณสุข	3 หน่วยกิต
สข 531	พฤติกรรมศาสตร์ทางสุขศึกษา	3 หน่วยกิต
สข 532	กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมสุขภาพ	3 หน่วยกิต
สข 671	การศึกษาชั้นสูงเรื่องประชากรเกี่ยวกับสุขภาพ	3 หน่วยกิต
สข 661	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเฉพาะสาขาสุขศึกษา	ไม่มีหน่วยกิต

วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

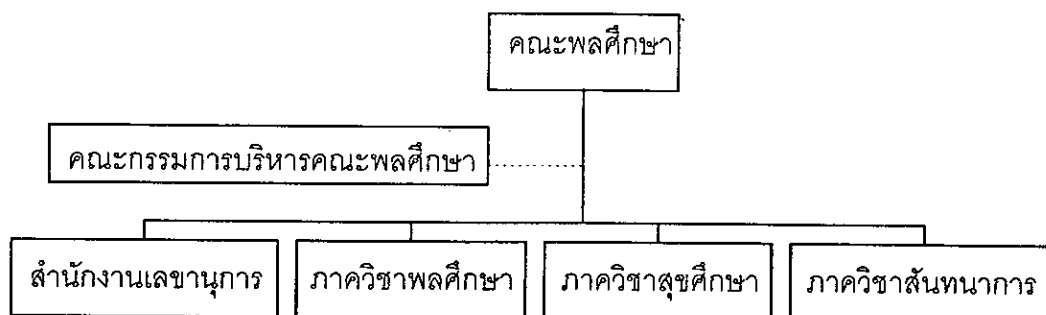
สข 511	การพัฒนาหลักสูตรและการสอนสุขศึกษา	3 หน่วยกิต
สข 523	การจัดและบริหารโครงการสุขภาพ	3 หน่วยกิต
สข 612	สัมมนาสุขศึกษา	3 หน่วยกิต
สข 621	สมุนไพรเพื่อสุขภาพ	3 หน่วยกิต
สข 672	การประยุกต์ด้านการวางแผนนโยบายทางประชากร และการวางแผนครอบครัว	3 หน่วยกิต
สข 611	สุขภาพนานาชาติ	3 หน่วยกิต
สข 631	มรณศึกษา	3 หน่วยกิต
สข 632	จิตวิทยาในการทำงาน	3 หน่วยกิต
สข 651	สัมมนาวิจัยทางสุขศึกษา	3 หน่วยกิต
สข 622	สัมมนาสุขภาพสิ่งแวดล้อม	3 หน่วยกิต
สข 623	พิษวิทยาสิ่งแวดล้อม	3 หน่วยกิต
สข 624	กลวิธีส่งเสริมสุขภาพ	3 หน่วยกิต
สข 633	การเฝ้าระวังทางพฤติกรรมสุขภาพ	3 หน่วยกิต
สข 641	การศึกษาเฉพาะเรื่อง	3 หน่วยกิต
สข 581	การจัดและบริหารสวัสดิศึกษา	3 หน่วยกิต
สข 553	คอมพิวเตอร์สำหรับงานวิจัยทางสุขศึกษา	3 หน่วยกิต
สข 673	ชีวิตครอบครัวและความรู้เรื่องเพศ	3 หน่วยกิต
สข 642	ทฤษฎีการสื่อสารมวลชนและการปฏิบัติสำหรับนักสุขศึกษา	3 หน่วยกิต
สข 625	เอดส์ศึกษา	3 หน่วยกิต
สข 613	การให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพ	3 หน่วยกิต

ภาคผนวก ข

ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เป็นหน่วยงานในสังกัด คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการจัดหน่วยงานราชการดังนี้

ภาพประกอบ 4 การจัดหน่วยงานของคณะพลศึกษา

อำนาจหน้าที่ของคณบดี (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2539 : 55-61)

1. เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในงานของคณะ/สถาบัน/สำนัก
2. ทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมาย
3. เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย
4. หน้าที่เสนอคำแนะนำต่ออธิการบดีในการแต่งตั้งอาจารย์พิเศษ ในแต่ละปีการศึกษา

อำนาจหน้าที่ของรองคณบดี/รองผู้อำนวยการสถาบัน/รองผู้อำนวยการสำนัก

1. ทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดี/ผู้อำนวยการสถาบัน/ผู้อำนวยการสำนักมอบหมาย
2. ทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ของหัวหน้าภาควิชา

1. ทำหน้าที่และรับผิดชอบในการบริหารงานทั่วไปของภาควิชา
2. ทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่มหาวิทยาลัยมอบหมาย
3. ทำหน้าที่ในการพัฒนาภาควิชา พัฒนาวិชาการและพัฒนาอาจารย์

หน้าที่ทั่วไปของอาจารย์ที่ปรึกษา

1. หน้าที่แนะแนวทางให้นิสิตเลือกวิชาเรียนให้ครบและตรงตามหลักสูตร แนะนำให้เรียนตามแผนการเรียนของแต่ละสาขาวิชาเอก วิธีการเรียน วิธีการลงทะเบียนและการจ้างจบ เป็นต้น
2. ศึกษาหลักสูตร คู่มือการเรียนการสอน ตารางสอนประจำปี แผนการเรียนในแต่ละสาขาวิชาเอกของนิสิตในกลุ่มที่อยู่ในความดูแล
3. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้า หรือพัฒนาการของสาขาวิชาเอกแก่นักนิสิตที่ตนดูแลรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ
4. ชี้แหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติม นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน
5. จัดเวลา/สถานที่ เพื่อการนัดหมายให้นิสิตมาพบเพื่อขอคำปรึกษา คำแนะนำอย่างชัดเจนแล้วประกาศให้นิสิตทราบทั่วกัน และนัดพบนิสิตเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่มอย่างน้อยภาคเรียนละ 2-3 ครั้ง
6. ลงชื่ออนุมัติการลงทะเบียนเรียน การเพิ่ม-ลดรายวิชา การรักษาสภาพ การเสนอเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ การสอบปากเปล่าปริญญาานิพนธ์ เป็นต้น
7. เสนอความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อคณะ/มหาวิทยาลัยกรณีนิสิตมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
8. ปฏิบัติงานอันเกี่ยวข้องกับนิสิตตามที่มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมอบหมาย

หน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์

ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการบริการ เวลาในการวิจัย ธรรมชาติของงานวิจัยในสาขาที่นิสิตเลือกทำการวิจัย แนวคิดในการเลือกหัวข้อวิจัย การวางแผนทำการวิจัย แหล่งค้นคว้าหาวรรณกรรม และเทคนิคใหม่ ๆ ในการทำวิจัย

- ชี้แนะจุดด้อยของนิสิตที่ต้องปรับปรุงและวิธีแก้ไขในการทำวิจัย
- ติดตามผลการวิจัยของนิสิตอย่างใกล้ชิด และกระตุ้นให้นิสิตทำงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องกัน
- ประเมินผลการทำงานของนิสิตอย่างจริงจัง เพื่อให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนด

- เป็นกรรมการควบคุม/ปรึกษาการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิต และควบคุมโครงการหรือสารนิพนธ์ของนิสิตที่ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์แล้ว
- เป็นกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์และ/หรือสารนิพนธ์
- ให้ความเห็นการเสนอวิทยานิพนธ์ และประกันว่างานวิจัยด้านปริญญานิพนธ์ได้มาตรฐาน เหมาะกับระดับการศึกษา สมควรให้สอบปากเปล่าได้
- เสนอแนะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ผู้ทรงคุณวุฒิให้ภาควิชา/บัณฑิตวิทยาลัย

พิจารณา

หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้สอบปริญญานิพนธ์/ผู้สอบวิทยานิพนธ์

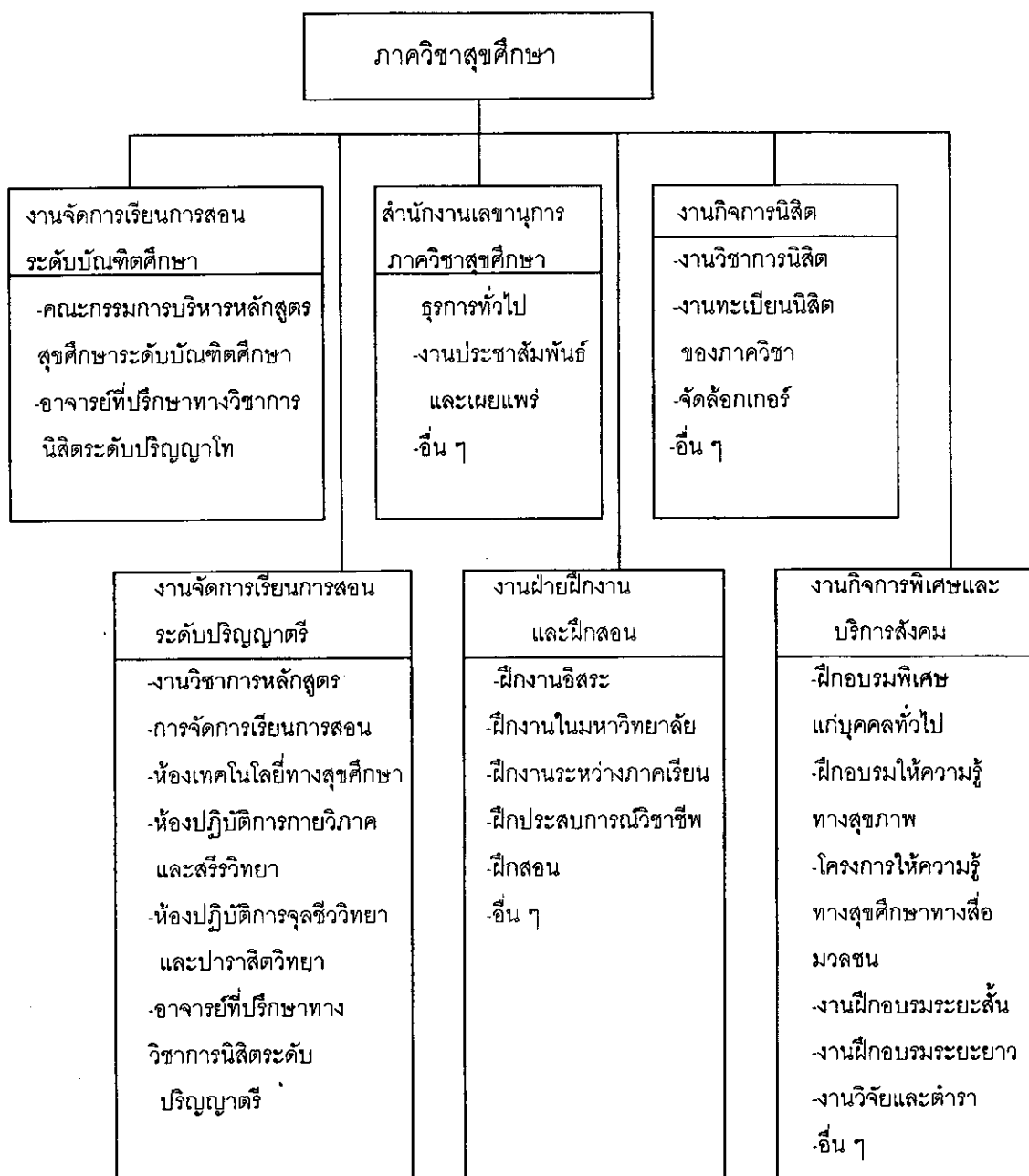
ผู้สอบจะต้องตรวจสอบความเข้าใจของนิสิตผู้ให้สอบว่า มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้

- เทคนิคการวางแผนการทำวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์และการแปลความหมายข้อมูล
- ความสามารถในการสำรวจติดตามวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทันสมัย
- การนำเสนอผลงานวิจัยในรูปแบบการเขียน

หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

1. พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการตั้งคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ชื่อปริญญานิพนธ์ คำโครงละเอียดของปริญญานิพนธ์ และตรวจสอบบทคัดย่อของปริญญานิพนธ์ก่อนนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัย
3. ประเมินผลการดำเนินงานด้านการเรียนการสอน การทำปริญญานิพนธ์เสนอแนะต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อให้การผลิตบัณฑิตมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
4. ประสานงานการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับการรับนิสิต การสอน การวิจัย การจัดตารางสอน ตารางสอบ การพิจารณาผลการสอบต่าง ๆ ของนิสิต เพื่อนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัย
5. ให้ข้อเสนอแนะแก่บัณฑิตวิทยาลัย ในการจัดทำงบประมาณโครงการใช้จ่ายประจำปีในการดำเนินงาน
6. ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการประจำตัวของนิสิต

การจัดหน่วยงาน ของภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาพประกอบ 5 การจัดหน่วยงานของภาควิชาสุขศึกษา

แผนงานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของภาควิชาสุศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (2540-2544)

วัตถุประสงค์ของแผนงาน

1. เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาสุศึกษา ระดับปริญญาตรี หลักสูตร วท.บ. ให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานด้านสุศึกษาตามกระบวนการสร้างเสริมและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของประชาชนได้
2. เพื่อผลิตบัณฑิตสาขาวิชาสุศึกษา ระดับปริญญาโท หลักสูตร กศ.ม. และหลักสูตร วท.ม. ให้มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้นำทางสุศึกษา
3. เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพในสาขาวิชาสุศึกษา ให้เป็นผู้นำในด้านสุขภาพ ทั้งด้านความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถพัฒนาสุขภาพของบุคคลและชุมชนได้
4. เพื่อให้สอดคล้องและสนองตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี เพื่อให้เป็นทรัพยากรในการพัฒนาประเทศ

ตาราง 46 แผนการดำเนินงานโดยสรุป

กิจกรรม	เป้าหมาย					หน่วย
	2540	2541	2542	2543	2544	
1. ผลิตบัณฑิต 1 สาขาวิชาสุศึกษา หลักสูตร วท.บ.	40	40	40	40	40	คน
2. ผลิตบัณฑิต 1 สาขาวิชาสุศึกษา หลักสูตร วท.บ. (ต่อเนื่อง 2 ปี)	40	40	40	40	40	คน
3. ผลิตบัณฑิต 1 สาขาวิชาสุศึกษา หลักสูตร กศ.ม.	20	20	20	20	20	คน
4. ผลิตบัณฑิต 1 สาขาวิชาสุศึกษา หลักสูตร วท.ม	20	20	20	20	20	คน
5. จัดการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป วิชาโทสุศึกษา วิชาเลือกเสรี	1200	1200	1200	1200	1200	คน
6. ส่งอาจารย์เข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนาทางวิชาการ	5	5	5	5	5	ครั้ง
7. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ การเรียน การสอน	3	3	3	3	3	ครั้ง
8. ประเมินผลการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาสุศึกษา	2	2	2	2	2	ครั้ง
9. ประเมินหลักสูตร	1	1	1	1	1	ครั้ง

ตาราง 47 อัตราบุคลากร (หน่วย คน/อัตรา)

รายการ	ข้อมูลจริง ปีงบประมาณ 2537	ประมาณความต้องการในปีงบประมาณ (หน่วย : คน)						
		2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544
สายก. ระดับปริญญาตรี	1	-	-	-	-	-	-	-
ระดับปริญญาโท	18	1	-	1	-	1	-	1
ระดับปริญญาเอก	3	1	-	1	-	1	-	1
สาย ข. นักวิชาการ								
ไลต์ทัศนศึกษา 3	-	-	-	1	-	-	-	-
สาย ค. พนักงานธุรการ 2	-	-	-	1	-	-	1	-
เจ้าหน้าที่ระบบ	-	-	-	1	-	-	-	-
งานคอมพิวเตอร์ 3								
ลูกจ้างประจำ พนักงานบริการ	-	-	-	1	-	-	-	-
อัดสำเนา								
ลูกจ้างชั่วคราว คนงาน	-	-	-	1	-	-	-	-
ห้องทดลอง								

ภาคผนวก ค

มาตรฐานคณาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

มาตรฐานคณาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา

คุณสมบัติของคณาจารย์ระดับบัณฑิตศึกษา คณาจารย์บัณฑิตศึกษาต้องมี
คุณสมบัติดังนี้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2539 : 45,55-56)

1. คณาจารย์ระดับปริญญาโท และระดับประกาศนียบัตร

- ได้รับปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือ
- ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือ
- สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและมีประสบการณ์สอนในระดับ

มหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี และมีผลงานวิจัยเพิ่มเติม นอกเหนือจากงานวิจัยที่เป็นส่วน
หนึ่งของการ ศึกษาเพื่อขอรับปริญญา หรือ

- เป็นบุคคลที่มีความสามารถดีเด่นในสาขาวิชาที่สอน

2. คณาจารย์ระดับปริญญาเอก

- ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานวิจัยเพิ่มเติม นอกเหนือจากงาน
วิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร หรือ

- ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ และมีผลงานวิจัยเพิ่ม
เติมหลังจากที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์แล้ว หรือ

- เป็นบุคคลที่มีความสามารถดีเด่นในสาขาวิชาที่สอน

หน้าที่ของคณาจารย์บัณฑิตศึกษา

1. สอน

2. เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ของนิสิต (แผน ก) และควบคุม
โครงการและ/หรือสารนิพนธ์ของนิสิต (แผน ข) ที่ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย ให้ดำเนินการ
ทำปริญญานิพนธ์แล้วจำนวนไม่เกิน 5 คน หรือควบคุมโครงการและ/หรือสารนิพนธ์ จำนวนไม่
เกิน 10 คน

3. เป็นกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์และ/หรือสารนิพนธ์

เรียนการสอนเฉพาะลักษณะปัญหา นอกเหนือจากเวลาที่ใช้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำปริญญา
นิพนธ์/วิทยานิพนธ์ อย่างน้อยควรมีเวลาอยู่ระหว่าง 5 - 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มาตรฐานจำนวนคณาจารย์

มหาวิทยาลัยมีแนวทางในการกำหนดจำนวนคณาจารย์ดังนี้

1. ภาระงานสอน งานวิจัยและงานบริการทางวิชาการ มหาวิทยาลัยจะใช้ภาระงานสอน
งานวิจัยและงานบริการทางวิชาการเป็นหลัก แล้วคิดเวลาที่ไ้ไปเป็นรายชั่วโมงต่อสัปดาห์ ถ้าถึง
เกณฑ์ที่กำหนดให้นับเป็นจำนวน 1 คน โดยกำหนดเวลาในการปฏิบัติงานอย่างต่ำไว้ 35 ชั่วโมง
ต่อสัปดาห์
2. มาตรฐานคณาจารย์ตามแนวทาง ISCED (International Standard Classification of
Education) มหาวิทยาลัยจำกัดรับอัตราส่วนอาจารย์ต่อนิสิตในแต่ละสาขาวิชานี้

ตาราง 49 อัตราส่วนอาจารย์ต่อนิสิตในแต่ละสาขาวิชา

สาขาวิชา	อัตราส่วน อาจารย์ : นิสิต
ระดับบัณฑิตศึกษา	
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	1 : 10
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1 : 5
แพทยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ	1 : 4

3. สัดส่วนคุณวุฒิคณาจารย์ประจำ สำหรับการสอนในระดับปริญญาตรี กำหนดให้มี
สัดส่วนคุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี เท่ากับ 30 : 60 : 10 และการสอนระดับ
บัณฑิตศึกษากำหนดให้มีสัดส่วนคุณวุฒิปริญญาเอก : ปริญญาโท เท่ากับ 50 : 50

แนวทางการคิดภาระของงาน มีหลักการพื้นฐานที่สำคัญในการคิดมาตรฐานภาระงาน

2 ประการคือ

1. ในสภาวะของประเทศไทยขณะนี้ ภารกิจหลักของอาจารย์ ในมหาวิทยาลัย ในภาพรวมควรมีการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ การพัฒนาองค์ความรู้ ประมาณร้อยละ 30 การถ่ายทอดความรู้ประมาณร้อยละ 50 และการให้บริการต่าง ๆ ประมาณร้อยละ 20 ของภารกิจทั้งหมด ซึ่งส่วนนี้ทบวมมหาวิทยาลัยจะต้องกำกับดูแล
2. อาจารย์ในมหาวิทยาลัยทุกสาขาจะต้องมีมาตรฐานภาระงาน 35 หน่วยภาระ/สัปดาห์ โดยแยกเป็นงานสอนไม่ต่ำกว่า 3 ชม./สัปดาห์ (9 หน่วยภาระ) หรือร้อยละ 25 และ ส่วนที่เหลือคืองานอื่น ๆ ที่เป็นการกิจของอาจารย์ ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยอาจกำหนดไม่เหมือนกัน และ การคิดเทียบกิจกรรมที่ปฏิบัติเป็นหน่วยภาระงานนั้น ให้ใช้แนวทางที่กรมบัญชีกลางกำหนดไว้ สำหรับสาขาขาดแคลน (ปรากฏตามตาราง 50)

การควบคุมคุณภาพของอาจารย์และบุคลากร

คุณภาพของอาจารย์และบุคลากรมีผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพของบัณฑิต ดังนั้น ระบบการควบคุมคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีระบบการดำเนินการที่ทำให้อาจารย์ และบุคลากรได้มีการปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ตามที่ควรจะเป็น ซึ่งอาจกำหนดเป็นแนวทางได้ดังนี้

1. มีการทำความเข้าใจถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนเป็นประจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภารกิจด้านการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ
2. อาจมีการกำหนดภาระหน้าที่ด้านการสอนให้ชัดเจนขึ้นว่า อย่างน้อยควรต้องมีหน้าที่ 5 ประการต่อไปนี้
 - การจัดทำแผนการสอนประจำวิชา
 - การจัดทำคู่มือการสอน/คู่มือการเรียน หรือเอกสารประกอบชุดวิชา
 - มีการทบทวน ปรับปรุง เนื้อหาสาระ การสอนอยู่ทุกปี
 - มีการจัดทำ และใช้สื่อการศึกษา
 - มีการทดสอบ/วัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นประจำ

ตาราง 50 มาตรฐานภาระงาน

ภาระงาน	ระดับบุคคล	ระดับมหาวิทยาลัย	ระดับประเทศ (โดยประมาณ)	หมายเหตุ
การติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาองค์ความรู้	ไม่น้อยกว่า 25% คือ 9 ชม.ทำการ/สัปดาห์	ไม่น้อยกว่า 25 %	30 %	อาจารย์ทุกคนควรมีภาระงานการวิจัย
การถ่ายทอดความรู้สอนในชั้นเรียน	ไม่น้อยกว่า 25% คือ 3 ชม.สอน/สัปดาห์ เทียบเท่ากับ 9 ชม. ทำการหรือหน่วยภาระ/สัปดาห์	ไม่น้อยกว่า 25 %	50 %	อาจารย์ทุกคนควรมีภาระงานสอนในชั้นเรียนไม่น้อยกว่าที่กำหนด หากเป็นงานสอนภายนอกชั้นเรียนต้องเป็นงานสอนตามตารางสอน
การบริการต่าง ๆ 1. การให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษา 2. การบริหารงาน 3. การให้บริการทางวิชาการ/บริการสังคม 4.อื่น ๆ	ขึ้นอยู่กับการบริหารงานภายในภาควิชา/คณะ ตามความเหมาะสม ที่สอดคล้องกับแผนงานที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้	ขึ้นอยู่กับการบริหารงานภายในมหาวิทยาลัยนั้นๆว่าจะเน้นภารกิจไปในด้านใดเพียงใด	20 %	
รวม	100 % เทียบเป็น 35 ชม./สัปดาห์	100 %	100 %	

หมายเหตุ รายละเอียดของภาระงานทั้ง 3 ด้าน ให้แต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันกำหนดให้ชัดเจน ให้สอดคล้องกับปรัชญาบริบทของมหาวิทยาลัย/สถาบันและธรรมชาติของสาขาวิชา

3. ควรจัดให้มีการประเมินผลการเรียนการสอนในแต่ละวิชาเมื่อสิ้นภาคการศึกษา ทุกครั้ง ซึ่งจะเป็นการประเมินโดยภาพรวม เพื่อใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอน

4. ควรมีมาตรการส่งเสริมสนับสนุน และติดตามการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ ของอาจารย์โดยสม่ำเสมอ เช่น การส่งเสริมกิจกรรมด้านการวิจัย การเขียนบทความหรือตำรา การร่วมประชุมสัมมนา การไปฝึกอบรม ฯลฯ

5. ควรมีการกำหนดสัดส่วนภาระงานด้านต่าง ๆ ของอาจารย์แต่ละคนไว้โดยชัดเจน เช่น ด้านการสอน การวิจัย การพัฒนาตนเอง และการบริการวิชาการ หรืองานบริหาร อื่น ๆ เป็นต้น

6. ควรมีมาตรการ การสรรหาอาจารย์ และบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเพื่อที่จะได้คนที่มี ความรู้ความสามารถเข้าสู่ระบบ

ในการควบคุมคุณภาพของอาจารย์และบุคลากรนั้น ควรใช้ระบบที่มุ่งสร้างสรรค์และ พัฒนามากกว่าระบบการลงโทษ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องเน้นการที่จะต้องปฏิบัติการกิจให้ ครบถ้วนด้วย ดังนั้น ระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินการที่เป็นไปตามกติกา กฎ ระเบียบ ที่ได้ตกลงกันไว้จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีขึ้น

ภาคผนวก ง

การวัดความพร้อมที่จะปฏิบัติ

การวัดความพร้อมที่จะปฏิบัติ

การศึกษาความเป็นไปได้ในส่วนความพร้อมของอาจารย์นั้น จะพิจารณาจากความพร้อมที่จะปฏิบัติ โดยอาศัยแนวคิดของนักจิตวิทยาที่ว่า ความพร้อมที่จะปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติ ซึ่งทัศนคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน (Fishbein and Ajzen, 1975 : 107 - 120 ; Triandis 1971 : 25) คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง ข้อมูลข่าวสารหรือความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายของทัศนคตินั้นต่อสิ่งอื่น ทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น จะต้องประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นอันดับแรก และเป็นความรู้ในด้านที่ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าหรือโทษมากน้อยเพียงใด เป็นความรู้ลึกหรือความเชื่อที่ใช้ประเมินค่าสิ่งนั้นได้ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2523 : 5)
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความรู้สึกหรืออารมณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้น หลังจากที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายของทัศนคติมาแล้ว และบุคคลจะประเมินว่าเป้าหมายของทัศนคตินั้นดีเลว สะอาด สกปรก เร็ว ช้า แข็งแรง อ่อนแอ หรือสวยงาม น่าเกลียด เป็นต้น
3. องค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกให้สอดคล้องกับอารมณ์หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้น หรือคือความตั้งใจที่จะกระทำนั่นเอง

นักจิตวิทยา มีความคิดเห็นในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และพฤติกรรมแตกต่างกันเป็น 3 ฝ่าย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524 : 2 - 3) ฝ่ายแรกเห็นว่า ทัศนคติและพฤติกรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างมั่นคง ฝ่ายที่สองเห็นว่าทัศนคติและพฤติกรรมมีความเป็นเอกเทศต่อกัน ฝ่ายที่สามเห็นว่าทัศนคติและพฤติกรรมมีความสอดคล้องพาดพิงกัน ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและพฤติกรรมอาจแตกต่างกันไป แล้วแต่บทบาทของตัวแปรอื่น ๆ โดยแต่ละฝ่ายก็อ้างอิงงานวิจัยต่าง ๆ มารองรับความคิดเห็นของตน

ปัญหาในการที่ทัศนคติไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้แม่นยำ หรือมีความสัมพันธ์ กันไม่มากนัก สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ การวัดองค์ประกอบของทัศนคติเท่าที่ผ่านมาในอดีตจนถึงปัจจุบัน องค์ประกอบทัศนคติที่นิยมวัดกันมากตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) และ

เทอร์สโตน (Thurstone) นั้น เป็นองค์ประกอบที่หนึ่ง คือการรู้เชิงประมาณค่า (Cognitive Component) และองค์ประกอบทางการรู้สึก (Affective Component) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สอง หรือวิธีการวัดของออสกู๊ด (Osgood) แบบใช้คำศัพท์ที่ตรงกันข้ามประกอบห้าตัวของมาตราส่วน นั้นก็วัดการประเมินค่าสิ่งเร้าทางทัศนคติ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2523 : 4) ส่วนองค์ประกอบ ที่สาม คือ การวัดองค์ประกอบด้านความพร้อมที่จะกระทำ (Action Tendency Component หรือ Behavioral Component) ด้วยวิธีการของทริแอนดิส (Triandis) นั้นยังใช้กันอยู่ในวงแคบที่ จำกัด นักจิตวิทยาทัศนคติจึงเสนอว่าควรจะต้องวัดองค์ประกอบทางด้านความพร้อมที่จะปฏิบัติ เพื่อจะได้สอดคล้องกับพฤติกรรมมากยิ่งขึ้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524 : 4 ; Ajzen and Fishbein. 1970 : 288 - 332 ; Triandis. 1971 : 47 - 51)

วิธีการวัดความพร้อมที่จะปฏิบัติ

ความพร้อมที่จะปฏิบัติ หรือ การมุ่งกระทำ (Behavioral Intentions) ประกอบด้วย ความเชื่อ (Beliefs) ในเฉพาะกรณีต่อบุคคล หรือสิ่งของหรือสถานการณ์ การวัดความพร้อมที่จะปฏิบัติ โดยวิธีเชิงปริมาณนั้น มักจะใช้มาตราวัดแบบ 7 ช่วง หรือ 9 ช่วง โดยที่แต่ละปลายของ มาตรา จะมีคำว่า จะ - จะไม่ เต็มใจ - ไม่เต็มใจ ตั้งใจ - ไม่ตั้งใจ หรือ จะพยายาม - จะไม่ พยายาม เป็นต้น (Ajzen and Fishbein. 1970 : 58 - 59) ผู้ที่คิดมาตราวัดองค์ประกอบด้าน ความพร้อม ที่จะปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับในวงการจิตวิทยาทัศนคติคือทริแอนดิส (Triandis)

ผู้ที่คิดมาตราวัดความพร้อมที่จะปฏิบัติ หรือความมุ่งกระทำ (Behavioral Intentions) เป็นผู้แรกคือ โบการด์ส (Triandis. 1971 : 51 ; citing Bogardus. 1925) โดยถามการมุ่งปฏิบัติ ต่อกลุ่มเชื้อชาติ หรือสิ่งของบางอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่างจัดลำดับที่ข้อความต่าง ๆ มาตราวัด ของโบการด์สจึงเป็นแบบลำดับที่ (ordinal) ต่อมาทริแอนดิสได้สร้างมาตราวัดแบบช่วงเท่าขึ้นมา (interval scale) เพื่อวัดความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างเชื้อชาติต่าง ๆ (social distance) ในสังคม สหรัฐอเมริกา ซึ่งต่อมาได้นำไปใช้กับเรื่องเดียวกันในประเทศกรีก เยอรมัน และญี่ปุ่น (Ajzen and Fishbein. 1970 : 58 - 59 citing Triandis ; Triandis. 1971 : 51)

ตัวอย่างเครื่องมือวัดองค์ประกอบความพร้อมที่จะปฏิบัติของทริแอนดิส เรียกว่า Behavioral Differentials เป็นการวัดความพร้อมที่จะปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่าง ต่อบุคคล หรือกลุ่ม บุคคล จะมีคำบรรยายลักษณะของบุคคลเพื่อให้พิจารณาตัดสินอยู่ด้านบนของข้อกระทง และ

ให้กลุ่มตัวอย่างระบุการมุ่งปฏิบัติต่อบุคคลดังกล่าวตามมาตราที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้ (Triandis, 1971 : 51)

คนงานเหมืองถ่านหินชาวโปรตุเกสวัย 35 ปี

จะ									จะไม่
เชื่อฟังบุคคลผู้นี้									
จะไม่									จะ
เชื่อคำแนะนำจากบุคคลนี้									
จะ									จะไม่
เชิญบุคคลผู้นี้ไปร่วมรับประทานอาหารเย็น									

ข้อความข้างบนเป็นเนื้อหา (content) ที่ต้องการจะวัด ส่วนมาตรา (scales) ในช่องทั้ง 9 นั้น เป็นตัวบอกระดับ (strength) ของการมุ่งกระทำ หรือความพร้อมที่จะปฏิบัติ

การวิเคราะห์ข้อมูลนั้น การให้คะแนนขึ้นอยู่กับจำนวนช่องที่ให้ผู้ตอบประเมินค่า ในกรณีที่มี 9 ช่อง ดังตัวอย่าง การให้คะแนนอาจจะให้ 1 - 9 โดยกำหนดคะแนนมากไว้ปลายมาตราที่เป็นทางบวก (positive) และคะแนนน้อยไปทางปลายมาตราที่เป็นทางลบ (negative) อีกวิธีหนึ่งอาจจะให้คะแนนโดยให้ช่องกลางมีค่าเท่ากับศูนย์ คะแนนถัดจากศูนย์เป็น +1, +2, +3 และ -1, -2, -3 ตามลำดับ ดังตัวอย่าง

เต็มใจ	9	8	7	6	5	4	3	2	1	ไม่เต็มใจ
--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----------

หรือ

เต็มใจ	4	3	2	1	0	-1	-2	-3	-4	ไม่เต็มใจ
--------	---	---	---	---	---	----	----	----	----	-----------

การให้คะแนนทั้งสองแบบนี้ ไม่มีความแตกต่างกันในการคำนวณทางสถิติ

การวิจัยครั้งนี้จะพิจารณาความพร้อมของอาจารย์ผู้สอนที่จะปฏิบัติตามโครงการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา โดยวัดองค์ประกอบที่สามของทัศนคติ และดัดแปลงวิธีของทริแอนด์สมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามอาจารย์

เรื่อง

ความพร้อมในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความพร้อมในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้อมูลที่ได้รับจากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ จะเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญยิ่งในการวางแผนการเปิดสอนตามหลักสูตรดังกล่าว จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบทุกข้อตามความเป็นจริง และขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอเฉพาะภาพรวมเท่านั้น แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 6 ตอนคือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ความพร้อมของอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน
- ตอนที่ 3 ความพร้อมในการสอน
- ตอนที่ 4 ความสามารถในการสอนวิชาต่างๆ ที่เปิดสอน
- ตอนที่ 5 ความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตร
- ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านหรือเติมคำในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ปี
3. วุฒิการศึกษา (กรุณาลงทุกข้อที่ศึกษา)
 - ☐ ปริญญาตรี สาขา/วิชาเอก.....
 - ☐ ปริญญาโท สาขา/วิชาเอก.....
 - ☐ ปริญญาเอก สาขา/วิชาเอก.....
 - ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ตำแหน่งทางวิชาการ
 - ☐ อาจารย์ ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
 - ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ศาสตราจารย์

5. ประสบการณ์สอนในมหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีปี
 ระดับปริญญาโทปี
 ระดับปริญญาเอกปี
6. ท่านมีผลงานวิจัยเพิ่มเติมจากงานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อขอรับปริญญาหรือไม่
☐ ไม่มี ☐ มีเรื่อง (รวมงานวิจัยที่กำลังดำเนินการด้วย)
7. ในปีการศึกษา 2540 ท่านมีชั่วโมงสอนเท่าใด
 7.1. ระดับปริญญาตรี ภาคต้น.....ชั่วโมง/สัปดาห์
 ภาคปลาย.....ชั่วโมง/สัปดาห์
 7.2. ระดับปริญญาโท ภาคต้น.....ชั่วโมง/สัปดาห์
 ภาคปลาย.....ชั่วโมง/สัปดาห์
8. ท่านเคยรับเป็นคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ให้แก่นิสิตหรือไม่
☐ ไม่เคย ☐ เคย จำนวนประมาณ.....คน (ไม่รวมผู้ที่ยังไม่สำเร็จ)
9. ในขณะนี้ท่านรับเป็นประธาน/กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ให้แก่นิสิตกี่คน
 (เริ่มนับตั้งแต่นักศึกษาส่ง 3 บท)
☐ ไม่มี ☐ มี จำนวน.....คน (ไม่รวมผู้ที่สำเร็จแล้ว)
10. ภาระงานอื่น ๆ ในปีการศึกษา 2540 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ เป็นคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ (Oral) ใช้เวลาประมาณ.....ชั่วโมง/สัปดาห์
☐ เป็นคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงปริญญานิพนธ์(Defend)
 ใช้เวลาประมาณ.....ชั่วโมง/สัปดาห์
☐ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย ใช้เวลาประมาณ.....ชั่วโมง/สัปดาห์
☐ เป็นวิทยากร ใช้เวลาประมาณ.....ชั่วโมง/สัปดาห์
☐ เป็นคณะกรรมการอื่น ๆ ระดับภาควิชา ใช้เวลาประมาณ.....ชั่วโมง/สัปดาห์
☐ เป็นคณะกรรมการอื่น ๆ ระดับคณะขึ้นไป ใช้เวลาประมาณ.....ชั่วโมง/สัปดาห์
☐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิต ระดับปริญญาตรีคน
 ระดับปริญญาโทคน
☐ อบรม/สัมมนา/ประชุมทางวิชาการ คิดเป็นเวลาประมาณ.....ชั่วโมง/เทอม
☐ อื่นๆ (โปรดระบุและประมาณเวลาที่ใช้)

ตอนที่ 3 ความพร้อมในการสอน หลักสูตร วท.ม. สาขาสุขศึกษา

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าท่านมีความพร้อมในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ในช่องที่ใกล้เคียงกับความพร้อมของท่านมากที่สุด โดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

0	หมายถึง	ไม่พร้อม
1	หมายถึง	ค่อนข้างไม่พร้อม
2	หมายถึง	ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ/ปานกลาง
3	หมายถึง	ค่อนข้างพร้อม
4	หมายถึง	พร้อม

ความพร้อมในการสอน หลักสูตร วท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา	ระดับความพร้อม				
	0	1	2	3	4
1. ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา					
2. ด้านความรู้ความสามารถในวิธีการสอน					
3. ด้านความถนัด					
4. ด้านสุขภาพ					
5. ด้านเศรษฐกิจ/การเงิน					
6. สภาพครอบครัว					
7. การอุทิศเวลาให้นิสิต					
8. เป็นที่ปรึกษาของนิสิต					
9. เป็นกรรมการควบคุมดูแลปริญญานิพนธ์					
10. เป็นกรรมการพิจารณาปริญญานิพนธ์					
11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อการสอน					
12. การตรวจงานนิสิต					
13. การเตรียมการสอน					
14. การเตรียมอุปกรณ์และสื่อการสอน					
15. เข้าร่วมแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอน					

ตอนที่ 4 ความสามารถในการสอนวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัย สาขาวิชาสุขศึกษา

รายชื่อวิชาต่อไปนี้ เป็นรายวิชาที่จะเปิดสอนตามหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาสุขศึกษา ขอให้ท่านประเมินว่า ท่านสามารถสอนในแต่ละวิชามากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ใกล้เคียงกับความสามารถของท่านมากที่สุด โดยแต่ละช่องมีความหมาย ดังนี้

0	หมายถึง	ไม่สามารถสอนได้เลย
1	หมายถึง	สามารถสอนได้บ้างเล็กน้อย
2	หมายถึง	ไม่แน่ใจ/หรือ สอนได้ปานกลาง
3	หมายถึง	สามารถสอนได้ค่อนข้างมาก
4	หมายถึง	สามารถสอนได้มาก /ทั้งรายวิชา

รายวิชา ในหลักสูตร วท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา	ระดับความสามารถในการสอน				
	0	1	2	3	4
1. พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ					
2. สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสุขศึกษา และพฤติกรรมศาสตร์					
3. วิธีการวิจัยทางสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์					
4. วิทยาการระบาด					
5. การบริหารงานสาธารณสุข					
6. พฤติกรรมศาสตร์ทางสุขศึกษา					
7. กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมสุขภาพ					
8. การศึกษาชั้นสูงเรื่องประชากรเกี่ยวกับสุขภาพ					
9. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเฉพาะสาขาสุขศึกษา					
10. การพัฒนาหลักสูตรและการสอนสุขศึกษา					
11. การจัดและบริหารโครงการสุขภาพ					
12. สัมมนาสุขศึกษา					
13. สมุนไพรเพื่อสุขภาพ					

รายวิชา ในหลักสูตร วท.ม. สาขาวิชาสุศึกษา	ระดับความสามารถในการสอน				
	0	1	2	3	4
14. การประยุกต์ด้านการวางนโยบายทางประชากร และการวางแผนครอบครัว					
15. สุขภาพนานาชาติ					
16. มรณศึกษา					
17. จิตวิทยาในการทำงาน					
18. สัมมนาวิจัยทางสุศึกษา					
19. สัมมนาสุขภาพสิ่งแวดล้อม					
20. พิษวิทยาสิ่งแวดล้อม					
21. กลวิธีส่งเสริมสุขภาพ					
22. การเฝ้าระวังทางพฤติกรรมสุขภาพ					
23. การศึกษาเฉพาะเรื่อง					
24. การจัดและบริหารสวัสดิศึกษา					
25. คอมพิวเตอร์สำหรับงานวิจัยทางสุศึกษา					
26. ชีวิตครอบครัวและความรู้เรื่องเพศ					
27. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชนและการปฏิบัติ สำหรับนักสุศึกษา					
28. เอดส์ศึกษา					
29. การให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพ					

ตอนที่ 5 ความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตรรท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา

ขอให้ท่านพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าจริงหรือไม่ และ/หรือท่านมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามได้มากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ใกล้เคียงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ก. การยอมรับหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

ท่าน

ยอมรับว่าการเปิดหลักสูตร มีความเหมาะสม

จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

เป็นหลักสูตรที่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

เป็นหลักสูตรที่จะช่วยยกระดับการศึกษาของผู้เรียน

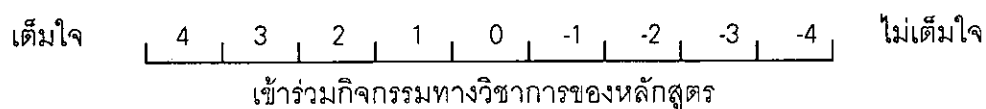
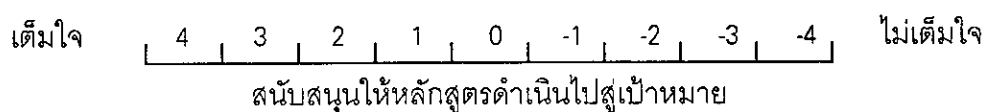
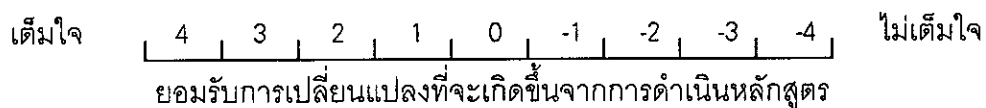
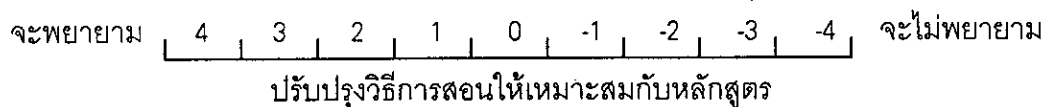
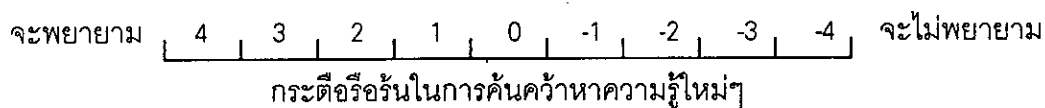
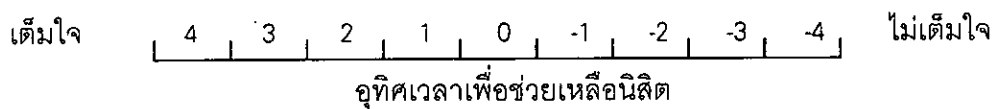
จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

เป็นหลักสูตรที่จะช่วยยกระดับวิชาชีพทางสุขศึกษา

จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

ข. การปรับตัวของท่านต่อการปฏิบัติตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุศึกษา

ท่าน.....

ค. การมุ่งพัฒนาตนเองเพื่อสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัย
สาขาวิชาสุขศึกษา

ท่าน.....

ตั้งใจ	4	3	2	1	0	-1	-2	-3	-4	ไม่ตั้งใจ
ศึกษาการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยในการสืบค้นความรู้										

เต็มใจ	4	3	2	1	0	-1	-2	-3	-4	ไม่เต็มใจ
เข้าร่วมโครงการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ										

จะ	4	3	2	1	0	-1	-2	-3	-4	จะไม่
ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร										

จะพยายาม	4	3	2	1	0	-1	-2	-3	-4	จะไม่พยายาม
แสวงหาวิธีการพัฒนาสมรรถภาพในการสอน										

จะ	4	3	2	1	0	-1	-2	-3	-4	จะไม่
แสวงหาความช่วยเหลือด้านวิชาการ										

ตั้งใจ	4	3	2	1	0	-1	-2	-3	-4	ไม่ตั้งใจ
ศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน										

ตอนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการพัฒนาก่อนเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตร
มหาวิทยาลัย สาขาวิชาสุขศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความกรุณาตอบแบบสอบถามจากท่าน

แบบสอบถามนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาสุศึกษา

เรื่อง

ความพร้อมในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความพร้อมในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะมีความสำคัญยิ่งในการวางแผนการเปิดสอนตามหลักสูตรดังกล่าว จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบทุกข้อตามความเป็นจริง และขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดยจะนำเสนอเฉพาะภาพรวมเท่านั้น แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการเปิดหลักสูตร

ตอนที่ 4 ความพร้อมของอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่านหรือเติมคำในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ

☐ ชาย☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพครอบครัว

☐ โสด☐ คู่☐ หม้าย/หย่า/แยก

4. ชั้นปีที่ศึกษา

☐ ปีที่ 1☐ ภาคปกติ☐ ภาคพิเศษ☐ ปีที่ 2☐ ภาคปกติ☐ ภาคพิเศษ

5. สถานภาพปัจจุบัน

☐ ครุสุศึกษา☐ พยาบาล☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. สถานที่ทำงาน

- ☐ ยังไม่ได้ทำงาน
- ☐ กรุงเทพมหานคร ☐ ภาคกลาง
- ☐ ภาคเหนือ ☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ☐ ภาคตะวันออก ☐ ภาคใต้

7. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

8. ก่อนมาศึกษา รายได้ประจำประมาณ บาท/เดือน

รายได้พิเศษประมาณ บาท/เดือน

9. รายได้ปัจจุบัน รายได้ประจำประมาณ บาท/เดือน

รายได้พิเศษประมาณ บาท/เดือน

10. ถ้าขณะนี้ท่านจบปริญญาโทแล้ว

ท่านคาดว่าจะมีรายได้ประมาณ.....บาท/เดือน

11. การที่ท่านได้มาเรียนปริญญาโท

ทำให้ท่านเสียรายได้ประมาณ.....บาท/เดือน

12. ท่านคิดว่า เมื่อจบปริญญาโทนี้แล้ว จะมีผลต่อรายได้ของท่านหรือไม่

☐ ไม่มีผล☐ มีรายได้เพิ่มขึ้น ประมาณ.....บาท/เดือน

13. ค่าใช้จ่ายในการมาศึกษาของท่าน (ไม่รวมค่าลงทะเบียน/ธรรมเนียมต่าง ๆ)

ค่าเดินทาง ประมาณ.....บาท/เดือน

ค่าอุปกรณ์การเรียน ประมาณ.....บาท/เดือน

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทั่วไป ประมาณ.....บาท/เดือน

14. เหตุผลที่มาเรียน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ศึกษาสิ่งที่ยังไม่รู้ ☐ ยกระดับทางสังคม
- ☐ พัฒนางานหรือเปลี่ยนงาน ☐ เพิ่มโอกาสความก้าวหน้า
- ☐ เพิ่มรายได้ ☐ ตามความนิยมของสังคม
- ☐ ความภูมิใจ ฟังพอใจ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย

โปรดพิจารณาข้อต่อไปนี้ว่าท่านใช้โดยประมาณกี่ครั้ง และรวมเป็นระยะเวลาประมาณกี่ชั่วโมง ในแต่ละสัปดาห์ แล้วโปรดกรอกข้อมูลลงในช่องตามความเป็นจริง

รายการ	จำนวน ครั้ง/สัปดาห์	จำนวน ชั่วโมง/สัปดาห์
1. ห้องเรียน		
4. หอสมุด		
5. ห้องน้ำ/ห้องส้วม		
6. สำนักงาน		
7. ไฟฟ้า		
8. น้ำประปา		
9. โทรศัพท์สาธารณะในมหาวิทยาลัย		
10. ที่จอดรถบริเวณมหาวิทยาลัย		

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการเปิด หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าจริงหรือไม่ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ใกล้เคียงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ก. การยอมรับหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

ท่าน

ยอมรับว่าการเปิดหลักสูตร มีความเหมาะสม

จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

เป็นหลักสูตรที่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

เป็นหลักสูตรที่จะช่วยยกระดับการศึกษาของผู้เรียน

จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

เป็นหลักสูตรที่จะช่วยยกระดับวิชาชีพทางสุขศึกษา

จริง 4 3 2 1 0 -1 -2 -3 -4 ไม่จริง

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ข้อมูลที่ได้จากความ
คิดเห็นของท่านจะมีความสำคัญยิ่งต่อการวางแผนการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบทุกข้อ
ตามความเป็นจริง และขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ โดย จะนำเสนอเฉพาะภาพรวม
เท่านั้น แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรวท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 3 ความพร้อมในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
สุขศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับสถานการณ์ความเป็นจริงของ
ท่าน และเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพครอบครัว

☐ โสด

☐ คู่

☐ หม้าย/หย่า/แยก

4. สถานภาพปัจจุบัน

- ☐ ครูสุศึกษา
- ☐ บัณฑิต ปริญญาตรี สาขาวิชาสุศึกษา
- ☐ พยาบาลสาธารณสุ ศูนย์บริการสาธารณสุ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. สาขาวิชาที่จบการศึกษา

- ☐ สุศึกษา ☐ พยาบาล
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. สถานที่ทำงาน

- ☐ ยังไม่มี ☐ ธุรกิจส่วนตัว
- ☐ โรงเรียน ☐ โรงพยาบาล
- ☐ บริษัทเอกชน ☐ ศูนย์บริการสาธารณสุ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

7. หากมีโอกาส ท่านจะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทหรือไม่

- ☐ ไม่ศึกษาต่อ
- ☐ ศึกษาต่อ..... (ตอบได้มากกว่า 1 อย่าง)
- สาขา ☐ สุศึกษา ☐ การพยาบาล
- ☐ การแพทย์/สาธารณสุ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

สถาบันที่ท่านต้องการศึกษาต่อ คือ

- ☐ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ☐ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ☐ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ปีที่คาดว่าจะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ประมาณ พ.ศ.....

สถานภาพการศึกษาที่ต้องการ

- ☐ ภาคปกติ (เรียนวันราชการ)
- ☐ ภาคพิเศษ (เรียนเย็นวันศุกร์ และวันเสาร์ทั้งวัน)

8. ความคิดเห็นต่อค่าน่วยกิตในการศึกษาระดับปริญญาโท

ภาคปกติ ควรเก็บค่าน่วยกิตละบาท (ปัจจุบัน 300 บาท)

ภาคพิเศษ ควรเก็บค่าน่วยกิตละบาท (ปัจจุบัน 1000 บาท)

9. รายได้ปัจจุบันของท่าน รายได้ประจำประมาณ บาท/เดือน

รายได้พิเศษประมาณ บาท/เดือน

10. หากท่านตัดสินใจเรียนต่อปริญญาโท

ท่านจะเสียรายได้จากปกติประมาณ.....บาท/เดือน

11. ถ้าขณะนี้ท่านจบปริญญาโท

ท่านคาดว่าจะมีรายได้ประมาณบาท/เดือน

12. ท่านคิดว่าการเรียนต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา

จะมีผลประโยชน์อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ศึกษาสิ่งที่ยังไม่รู้☐ ยกระดับทางสังคม☐ พัฒนางานหรือเปลี่ยนงาน☐ เพิ่มโอกาสความก้าวหน้า☐ เพิ่มรายได้☐ ตามความนิยมของสังคม☐ ความภูมิใจ ฟังพอใจ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านต่อความต้องการศึกษา
ต่อ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตาม
ความหมายดังนี้

0	หมายถึง	ไม่ต้องการศึกษาเลย.
1	หมายถึง	ต้องการศึกษาเล็กน้อย
2	หมายถึง	ไม่แน่ใจ/ต้องการปานกลาง
3	หมายถึง	ต้องการศึกษาค่อนข้างมาก
4	หมายถึง	ต้องการศึกษามาก

ความต้องการศึกษาต่อ ในหลักสูตร วท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา	ระดับความต้องการ				
	0	1	2	3	4
1. ท่านต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท					
2. ท่านต้องการศึกษาระดับปริญญาโท ในสายวิทยาศาสตรสาขาวิชาสุขศึกษา					
3. ท่านต้องการศึกษาระดับปริญญาโทที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ					
4. ท่านต้องการ พัฒนานำที่ทำงาน โดย ศึกษาต่อในหลักสูตร วท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา					
5. ท่านต้องการยกระดับการปฏิบัติงาน โดยการ ศึกษาต่อหลักสูตร วท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา					
6. ความต้องการของท่านในการศึกษาต่อหลักสูตร วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ					

ตอนที่ 3 ความพร้อมในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
สุขศึกษา

โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ว่าท่านมีความพร้อมในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓
ในช่องที่ใกล้เคียงกับความพร้อมของท่านมากที่สุด โดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

0	หมายถึง	ไม่พร้อม
1	หมายถึง	ค่อนข้างไม่พร้อม
2	หมายถึง	ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ/ปานกลาง
3	หมายถึง	ค่อนข้างพร้อม
4	หมายถึง	พร้อม

ความพร้อมในการศึกษาต่อ ในหลักสูตร วท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา	ระดับความพร้อม				
	0	1	2	3	4
1. ความรู้ ความสามารถพื้นฐานของท่าน					
2. สภาพะสุภาพของท่าน					
3. สภาพะเศรษฐกิจ/การเงิน					
4. สภาพะครอบครัว					
5. ประสบการณ์ทำงาน					
6. เวลาที่ใช้ศึกษา					
7. ความพร้อมโดยรวม					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังให้
มหาวิทยาลัยเตรียมให้พร้อมก่อนการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความกรุณาตอบแบบสอบถามของท่าน

ภาคผนวก จ

สรุปคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจงในการสัมภาษณ์

1. เวลาสัมภาษณ์ ประมาณ 15 นาที
2. หัวข้อสัมภาษณ์
 - 2.1 ความคิดเห็นต่อหลักสูตร วท.ม. สาขาสุขศึกษา
 - 2.2 คุณค่าของหลักสูตรต่อสังคม
 - 2.3 กลุ่มผู้เรียนเป้าหมาย
 - 2.4 ความคาดหวังต่อมหาบัณฑิต
 - 2.5 หลักสูตรนี้ สามารถนำไปสู่ความคาดหวังได้หรือไม่
 - 2.6 กลุ่มผู้ใช้ผลผลิต
 - 2.7 ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้น
 - 2.8 แนวทางการแก้ไข
 - 2.9 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร
 - 2.10 ความพร้อมในการสนับสนุน
 - 2.11 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. การสัมภาษณ์จะบันทึกด้วยวิทยุเทป
4. การนำเสนอข้อมูลจะใช้หมายเลขแทนชื่อ โดยจะเก็บข้อมูลส่วนตัวไว้เป็นความลับ
จะนำเสนอเฉพาะภาพรวม เท่านั้น

สรุป คำสัมภาษณ์ ของผู้เชี่ยวชาญหมายเลข 1

8 ม.ค. 2541 เวลา 15.30 น.

-
1. เห็นด้วยกับการเปิดหลักสูตรนี้และสนับสนุนให้มีการเปิดหลักสูตร
 2. ผลที่ได้จากการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาชีพ
 - ช่วยพัฒนาวิชาชีพ
 - ผู้ที่มีงานทำอยู่แล้ว จะช่วยพัฒนาความสามารถในงานที่รับผิดชอบอยู่
 3. กลุ่มผู้เรียน
 - ขึ้นอยู่กับหลักสูตรว่าจะเน้นด้านใด
 - กลุ่มครูในโรงเรียน
 - กลุ่มพยาบาล
 - กลุ่มผู้ที่รับผิดชอบงานอาชีวอนามัยในโรงงานอุตสาหกรรม
 4. ความคาดหวังต่อมหาบัณฑิต จะมีลักษณะอย่างไรขึ้นอยู่กับหลักสูตร แต่โดยรวมน่าจะ เป็นผู้ที่มีคุณธรรม ช่วยเหลือสังคม ใช้วิชาความรู้เพื่อพัฒนาสังคม มีมุมมองที่เป็นองค์รวม (Holistic)
 5. กลุ่มผู้ใช้มหาบัณฑิต สาขาวิชาชีพ สาขาวิทยาศาสตร์ น่าจะเป็นองค์กรเอกชน หรือทำธุรกิจ โดยเฉพาะฝ่ายฝึกอบรมองค์กรทางสุขภาพ ส่วนหน่วยงานของรัฐน่าจะเป็นกระทรวง สาธารณสุขแต่ส่วนใหญ่ผู้เรียนมักมีงานทำอยู่ก่อนมาเรียนและยังคงทำงานในสถานที่เดิม
 6. ปัญหาอุปสรรคในการเปิดหลักสูตร เห็นว่าไม่น่าจะมีปัญหาเนื่องจากจัดการศึกษาในระดับนี้อยู่แล้ว แต่เป็นห่วงเรื่องคุณภาพอาจารย์และคุณภาพของนักศึกษา ทั้งนี้เพราะหากเปิดเพิ่มขึ้น อาจารย์อาจไม่มีเวลาดูแลนักศึกษาได้ทั่วถึง
 7. หลักสูตรนี้จะเปิดได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับความพร้อมของสถาบัน
 8. ยินดีให้การสนับสนุนและช่วยเหลือ
 9. ข้อเสนอแนะ
 - ควรจัดการศึกษาโดยเน้นคุณภาพเป็นหลัก
 - ควรเน้นการสร้างงาน พัฒนางาน ทำงานร่วมกันและทำงานเพื่อส่วนรวม

สรุปคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญหมายเลข 2

8 ม.ค. 2541 เวลา 16.30 น.

1. ไม่เห็นด้วยกับการเปิดหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา เนื่องจากตลาดแคบลงและมีสถาบันอื่นเปิดสอนอยู่แล้ว โดยเฉพาะผู้ที่มาเรียนแล้วไม่นำไปใช้จริงจึงเกิดความสูญเปล่า
2. ผลที่ได้จากการเปิดหลักสูตรนี้ ยังไม่คุ้มค่า สิ่งที่ได้จะเป็นเพียงวุฒิที่สูงขึ้นและความภาคภูมิใจแต่ไม่สามารถนำไปใช้ทำงานได้เนื่องจากไม่ตรงสาขา จึงเกิดความสูญเปล่าทางสังคม และสูญเสียค่าใช้จ่ายไปไม่น่าจะคุ้มกับผลตอบแทนที่ได้มา
3. กลุ่มผู้เรียน น่าจะเป็นผู้ที่มีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ หรือหากับทุกวิชาพื้นฐานต้องจัดพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เพิ่มเติม
4. ความคาดหวังต่อมหาบัณฑิตคือสามารถนำความรู้ที่เรียนไปทำงานได้ตรงสาขาของตนเอง
5. ตลาดของมหาบัณฑิต ได้แก่สถาบันการศึกษาแต่ก็ต้องมีพื้นที่ทางการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนกระทรวงสาธารณสุขมีตำแหน่งทางนักวิชาการสุศึกษาแต่ก็มีน้อยและนักวิชาการสาธารณสุขที่มีอยู่มากกว่าแต่ก็มีข้อกำหนดว่าต้องจบสายสาธารณสุขศาสตร์ โดยสรุปตลาดที่รองรับมีน้อย
6. ปัญหาที่จะเกิดน่าจะเป็นความสูญเปล่าจากการจัดการศึกษา
7. มีความเป็นไปได้ที่จะเปิดหลักสูตรนี้ แต่ต้องวิเคราะห์ถึงจุดบอดและจุดแข็งของหลักสูตร
8. การสนับสนุนให้ได้ แต่ถ้ามีมากก็จะทำให้ขาดคุณภาพ
9. ข้อเสนอแนะ
 - ควรทำหลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิตให้ดี ดีกว่าและหาตลาดของผลผลิต โดยประสานกับกระทรวงศึกษาธิการให้ยอมรับและเห็นความสำคัญของคุณภาพชีวิตที่มีต่อการศึกษา การเรียนรู้ต้องอาศัยผู้เรียนที่มีสุขภาพดี ดังนั้นตามสถานศึกษาจะต้องมีครูสุศึกษาและครูอนามัยโรงเรียนโดยตรง แทนที่จะให้ครูสายอื่นมาสอน
 - มหาวิทยาลัย ควรผลิตบุคลากรระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนระดับปริญญาตรีควรให้สถาบันราชภัฏเป็นผู้ผลิต
 - มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ น่าจะเน้นด้านการศึกษาตามความถนัด

สรุปคำสัมภาษณ์ ของผู้เชี่ยวชาญหมายเลข 3

13 ม.ค. 2541 เวลา 08.30 น.

1. หลักสูตรยังไม่เป็นวิทยาศาสตร์ที่แท้จริงและไม่แตกต่างจากหลักสูตรเดิมที่เปิดอยู่ ประกอบกับมีสถาบันอื่นเปิดอยู่แล้ว จึงยังไม่ควรเปิดหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิตนี้เพราะจะซ้ำซ้อนและไม่จำเป็น

2. ผลที่จะได้รับจากหลักสูตรนี้ หากเน้นวิทยาศาสตร์จริงๆ ก็จะเพิ่มศักยภาพการดูแลสุขภาพของประชาชน ลดการเจ็บป่วยของประชาชน ลดค่าใช้จ่ายการรักษาของประชาชนซึ่งจริงๆ ก็แล้วมีคุณค่าต่อสังคมมาก แต่ต้องตรงตามความต้องการ การเปิดหลักสูตรนี้จึงยังไม่คุ้มค่า

3. กลุ่มผู้เรียน แนวโน้มมีน้อยลง แม้แต่ผู้ที่มีการทำงานอยู่แล้วยังน้อยลงด้วย ประกอบกับมีสถาบันอื่นเปิดรับเพียงพอแล้ว อีกทั้งวิชาชีพสุขภาพไม่สามารเน้นพื้นฐานไปสู่ผู้บริหารได้

4. มหาบัณฑิตต้องมีความเข้มข้นทางเนื้อหาอย่างแท้จริง

5. กลุ่มผู้ใช้ผลผลิตสำคัญน่าจะเป็นกระทรวงศึกษาธิการหรือสถานศึกษาอื่นๆ ซึ่งมักใช้ระดับปริญญาตรีก็พอ กระทรวงสาธารณสุขก็ยังคงการใช้อยู่ องค์การเอกชนมีอยู่บ้างแต่น้อยมาก

6. ปัญหาอุปสรรคก็คือ โครงสร้างของหลักสูตรยังไม่เป็นวิทยาศาสตร์ ปัญหาการนำเสนอหลักสูตร เนื่องจากปัญหาการใช้ชื่อปริญญาที่ทบวงมหาวิทยาลัย กำหนดใหม่ ปัญหาด้านบุคลากรที่ยังไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ปัญหาการเปิดหลักสูตรซ้ำซ้อนกับสถาบันอื่น ปัญหาความแตกต่างของหลักสูตรเก่ากับหลักสูตรใหม่ยังไม่ชัดเจน

7. ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรนี้จึงมีน้อย

8. การสนับสนุนหลักสูตร น่าจะมีปัญหาจากผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย เนื่องจากยังไม่มีเจตจำนงหรือความสำคัญยังไม่เพียงพอ

9. ข้อเสนอแนะ

- ควรเปิดหลักสูตรในระดับสูงขึ้น คือปริญญาเอกจะดีกว่าหากเปิดสถาบันเดียวไม่ได้ ก็สามารถร่วมกับสถาบันอื่นได้

- ควรปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรและรายวิชาต่างๆ เช่น วิชาพื้นฐานควรเป็นวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ที่ทุกสาขาวิทยาศาสตร์ต้องเรียน แต่โดยทั่วไปแล้วระดับปริญญาโทไม่ควรมีหมวดวิชาพื้นฐานและวิชาเลือกเสรี โครงสร้างของหลักสูตรจะต้องเน้นความเฉพาะเจาะจง

ในสาขาแต่มีข้อจำกัดของจำนวนหน่วยกิต จึงต้องเน้นไปเข้มข้นที่วิชาเอกให้มากขึ้นกว่านี้ โดยวิชาเอกบังคับต้องเป็นวิชาแกนจริงๆ

บางวิชาในโครงสร้างหลักสูตรนี้ เป็นเพียงหัวข้อของบางวิชา เช่น กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสุขภาพ และประชากรศาสตร์ควรอยู่ในวิชาพฤติกรรมศาสตร์

บางรายวิชาเป็นวิชาในหลักสูตรปริญญาตรี เช่น การจัดและบริหารสวัสดิศึกษา ความรู้เรื่องเพศ การจัดและบริหารโครงสร้างสุขภาพ มรณศึกษา

บางรายวิชาเนื้อหาอ่อนไป เช่น การศึกษาชั้นสูงเรื่องประชากรเกี่ยวกับสุขภาพ สมุนไพรเพื่อสุขภาพ

บางวิชามีหน่วยกิตสูงเกินไป เช่น กลวิธีส่งเสริมสุขภาพ

บางวิชาที่ไม่มีหน่วยกิต จะมีปัญหาในการบริหารจัดการ

บางวิชาควรจัดใหม่เช่น สัมมนา สุขศึกษา ควรแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนละ 2 หน่วยกิตก็พอ โดยให้สัมมนาสุขศึกษา 1 จัดปี 1 ภาคปลาย เพื่อให้เห็นองค์รวมของสุขศึกษา ส่วนสัมมนาสุขศึกษา 2 ควรจัดปี 2 ภาคปลาย เพื่อให้เห็นแนวทางการทำวิจัยทางด้านสุขศึกษา

สรุปคำสัมภาษณ์ ของผู้เชี่ยวชาญหมายเลข 4

13 ม.ค. 2541 เวลา 08.15 น.

-
1. หลักสูตรพอใช้ได้ แต่หวังว่าจะมาแย่งกันเปิดด้านวิทยาศาสตร์ทั้งด้านการศึกษา
 2. ผลที่ได้จากหลักสูตร ยังไม่คุ้มเพราะกลัวจะทำงานไม่ตรงสาขา
 3. กลุ่มผู้เรียน มีแนวโน้มอึดตัวเพราะปีนี้มาสมัครสอบน้อยมาก ส่วนใหญ่คงเป็น

พยาบาล

4. ความคาดหวัง คือต้องการให้ผู้จบการศึกษาได้ทำงานตรงสาขา
5. ผู้ใช้หมอบัณฑิต น่าจะเป็นกรู๊ปรองสภารณสุขที่ยังต้องการ
6. ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดก็คือ การศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตเดิมจะถูกกละ
เล่ยกไป และปัญหาขาดอาจารย์ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่ตรงกับเกณฑ์ที่กำหนด
7. หลักสูตรนี้น่าจะเปิดได้ แต่ก็ต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมและจำนวนของอาจารย์
8. ยินดีให้ความร่วมมือในการจัดหลักสูตร
9. ข้อเสนอแนะคือหลักสูตรยังขาดวิชาวัดประเมินผล

สรุปคำสัมภาษณ์ ของผู้เชี่ยวชาญหมายเลข 5

13 ม.ค. 2541 เวลา 10.25 น.

1. เห็นด้วยกับการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาสุขศึกษาเพราะ ปัญหาในปัจจุบันต้องการการแก้ไขโดยวิทยาการหลายสาขาร่วมกันโดยเฉพาะพื้นฐานของ วิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

2. หลักสูตรมีคุณค่ามากเพราะ เหมาะสมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นหลักสูตรที่ผลิตผู้ ทำงานได้กว้างขวางกว่า นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างเสริมศักยภาพบุคลากรในหน่วยงานของรัฐ และได้กำลังคนด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น

3. ผู้เรียน ขึ้นอยู่กับตลาด โดยเฉพาะผู้มีงานแล้ว

4. ผู้สำเร็จการศึกษา ควรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มองการแก้ปัญหาแบบมหภาค (Macro) และมองปัญหาแบบองค์รวม (Holistic) แก้ปัญหาโดยใช้ทั้งเชิงรัฐศาสตร์และสังคม แก้ ปัญหาโดยมุ่งเน้นพฤติกรรมสุขภาพ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

5. กลุ่มผู้ใช้ผลผลิต ได้แก่หน่วยงานดูแลสิ่งแวดล้อม กระทรวงสาธารณสุข โรงงาน อุตสาหกรรม และภาคเอกชนแต่ไม่ควรพึ่งภาครัฐ

6. ปัญหาอุปสรรค ไม่ทราบ

7. มีความเป็นไปได้

8. ยินดีสนับสนุน

9. ข้อเสนอแนะ

- ควรจัดหลักสูตรในระบบใหม่ คือ ไม่จำเป็นต้องเรียน ที่ผู้เรียนสามารถไปเรียน กับที่อื่นแล้วเก็บหน่วยกิตได้ด้วย

- หลักสูตรควรประกอบด้วย 3 ด้านหลักคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพและ ด้านพฤติกรรม

- การสร้างหลักสูตรควรตามพื้นฐานของปัญหา จึงต้องมีข้อมูลทางสังคม

สรุปคำสัมภาษณ์ ของผู้เชี่ยวชาญหมายเลข 6

14 ม.ค. 2541 เวลา 11.00 น.

1. หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังไม่ชัดเจนและไม่แตกต่างจากหลักสูตรเดิม จึงยังไม่เหมาะที่จะเปิดในขณะนี้

2. การเปิดหลักสูตรนี้ ให้ผลดีต่อสังคมได้แต่ยังไม่คุ้มค่ากับทรัพยากรที่เสียไป และโดยหลักของวิชาสุศึกษาควรเน้นการถ่ายทอดที่ดี ไม่ใช่เน้นเนื้อหาวิชาการ เพราะสมัยนี้สามารถมีแหล่งค้นคว้าได้มากมาย

คุณค่าของหลักสูตรที่น่าจะมีก็คือเหมาะสำหรับผู้บริหารที่ไม่มีเวลามาเพิ่มพูนความรู้แต่ก็ต้องเป็นหลักสูตรในภาคพิเศษ

3. กลุ่มผู้เรียน ควรเน้นบุคคลที่จะนำความรู้ไปใช้ได้จริงหรือ นำไปเสริมความรู้เดิม ได้ แก่กลุ่มพยาบาล แต่ก็หวังไม่ได้เนื่องจากสถานการณ์เปลี่ยนไป กลุ่มผู้เรียนอื่นมักไม่แน่นอนขึ้น อยู่ กับโอกาสการเข้าเรียนแต่จะมีน้อยมาก และมีแหล่งอื่นผลิตอยู่แล้ว

ผู้เรียนควรมีพื้นฐานทางด้านสุศึกษาหรือสาขาที่ทำงานเกี่ยวข้องหรือมี ประสบการณ์ทางด้านนี้อย่างน้อย 2 ปี แนวโน้มผู้มาเรียนน้อยมากและมีแหล่งผลิตอยู่แล้ว

4. ลักษณะของมหาบัณฑิต ควรมีความรู้เข้มข้น มี แนวคิดที่เป็นระบบและกว้างไกล มี ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทำงานโครงการและการวิจัยได้ดี

5. กลุ่มผู้ให้ผลผลิต ได้แก่ หน่วยงานราชการและเอกชนซึ่งมีค่อนข้างน้อยมากในขณะนี้ นอกจากนี้ โรงงานอุตสาหกรรม ด้านอาชีวศึกษาที่ยังคงพอมืออยู่ ส่วนใหญ่ ไปทำงานที่ไม่ตรง สาขานัก

6. ปัญหาอุปสรรคที่คาดว่าจะมีได้แก่ ภาระงานที่เพิ่มมากขึ้น และผู้มาเรียนน้อย

7. มีความเป็นไปได้ที่จะเปิดหลักสูตร แต่ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์และไม่คุ้มค่า

8. การสนับสนุนยินดี แต่ก็มีภารกิจอยู่มากแล้ว

9. ข้อเสนอแนะ

- ควรเน้นความจำเป็นของความต้องการมหาบัณฑิตก่อน ควรพัฒนาหลักสูตร เดิมให้มีคุณภาพก่อนดีกว่า ควรปรับปรุงโครงสร้างของหลักสูตรและรายวิชาบางวิชา เช่น กลวิธี ส่งเสริมสุขภาพและการเฝ้าระวังทางพฤติกรรมสุขภาพ ควรรวมอยู่ในวิชาพฤติกรรมสุขภาพ วิชา สัมมนาสุขภาพสิ่งแวดล้อมควรเป็นสัมมนาสุศึกษา วิชาจิตวิทยาในการทำงาน ควรเป็นจิตวิทยา ในงานสุศึกษา ควรศึกษาความสัมพันธ์ของผู้ผลิตกับผู้บริโภค

สรุปคำสัมภาษณ์ ของผู้เชี่ยวชาญหมายเลข 7

14 ม.ค. 2541 เวลา 14.30 น.

-
1. การเปิดหลักสูตร เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบันและมีความจำเป็นกับยุคปัจจุบัน แต่ยังไม่เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างหลักสูตรวิทยาศาสตร์กับหลักสูตรทางการศึกษา
 2. คุณค่าของหลักสูตร จะมีผลไปสู่ประชาชนได้โดยสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ สำหรับหลักสูตรนี้ยังไม่เด่นชัดนัก ไม่ว่าจะเป็นการยกระดับวิชาชีพหรือยกระดับรายได้ อาจนำไปปรับวุฒิได้ แต่ไม่ได้ปรับเงิน นอกจากนี้ยังได้ความภูมิใจอีกด้วยและยังช่วยแยกการเรียนของครู กับพยาบาลได้ชัดเจนขึ้น
 3. กลุ่มผู้เรียน น่าจะเป็นพยาบาล ส่วนครูไม่แน่ใจว่าจะมีพื้นฐานวิทยาศาสตร์พอหรือไม่
 4. ลักษณะของมหบัณฑิต ก็คือสามารถเป็นนักวิจัยได้
 5. ผู้ใช้ผลผลิต ได้แกสถาบันการศึกษา เช่นมหาวิทยาลัยและโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ยังต้องการใช้บุคลากรด้านนี้ แต่ไม่เน้นว่าจะเป็นสายใด ส่วนองค์กรเอกชนยังมองไม่เห็นชัดเจน ตลาดโดยรวมเริ่มอึมครึม
 6. ปัญหาที่จะเกิดขึ้นก็คือ การรับผู้เรียนที่เป็นสวยวิทยาศาสตร์จะทำให้ แคบไป
 - ปัญหาเรื่องพื้นฐานวิทยาศาสตร์ของผู้เรียน
 - ปัญหาจำนวนอาจารย์ที่มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์
 7. ความเป็นไปได้ถ้ามีความพร้อม และมีงานรองรับเมื่อจบ
 8. ยินดีให้การสนับสนุน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเรื่องหรืองานที่ต้องการ รับสนับสนุน
 9. ข้อเสนอแนะ
 - ควรศึกษาความต้องการของตลาดก่อนเปิดหลักสูตร
 - หลักสูตร ควรเน้นด้านพฤติกรรม จิตวิทยา การสร้างสื่อ ภาษาไทย การประชาสัมพันธ์ พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และคอมพิวเตอร์

สรุปคำสัมภาษณ์ ของผู้เชี่ยวชาญหมายเลข 8

15 ม.ค. 2541 เวลา 12.00 น.

-
1. ควรจัดหลักสูตรเดี่ยวและถ้าจัดให้มี 2 หลักสูตรต้องสร้างหลักสูตรให้ต่างกันชัดเจน
 2. คุณค่าของหลักสูตร ต้องดูจากตลาดก่อน ถ้าเกินจะเกิดความสูญเปล่าและเปลืองทรัพยากร ควรผลิตเพื่อการตลาดมิใช่เพื่อให้อาจารย์มีงานทำหรือให้ผู้ไม่มีงานทำมาเรียน
 3. กลุ่มผู้เรียนขึ้นอยู่กับหลักสูตรว่าจะให้ผู้ใดมาเรียนแต่โดยทั่วไปแล้ว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะเน้นครูในโรงเรียน จึงต้องดูนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการว่ามีความต้องการบุคลากรประเภทใด แต่ถ้าเน้นไปทางกระทรวงสาธารณสุขก็จะไปเข้าซ้อนกับสถาบันอื่นซึ่งมีการผลิตอยู่แล้ว
 4. ลักษณะของมหบัณฑิตสาขาศาสตร์ จะต้องต่างจากสายการศึกษาย่างชัดเจน คุณลักษณะทั่วไปก็คือ มีความสามารถในการวิจัย เพื่แก้ไขปัญหายุทธศาสตร์และเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนคุณลักษณะอื่นๆ ขึ้นอยู่กับตลาด
 5. กลุ่มผู้ใช้ผลผลิต หน่วยงานราชการจะเป็นอันดับแรก ส่วนหน่วยงานเอกชนจะเป็นอันดับรองซึ่งก็ต้องปรับจุดเน้นการผลิตไปบ้าง โดยให้มีการบริหารจัดการเข้าไปด้วย
 6. ปัญหาและอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดได้แก่
 - ความพร้อมของอาจารย์
 - ความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอน
 - ความพร้อมขององค์กร
 - คุณภาพของมหบัณฑิต
 7. หลักสูตรนี้มีความเป็นไปได้แต่ไม่ก่อให้เกิดคุณค่าเท่าที่ควร
 8. ยินดีสนับสนุน แต่ถ้ามากก็ไม่ไหว เพราะทำให้ขาดความต่อเนื่องในการจัดการศึกษา
 9. ข้อเสนอแนะ
 - ควรมีหลักสูตรเดี่ยว
 - ควรพิจารณาความต้องการที่แท้จริงของหน่วยงานที่ใช้ผลผลิต มากกว่าการที่สถาบันอยากผลิต
 - ควรทำการตลาดก่อนเปิดหลักสูตรใหม่ โดยอาจมีการทำสัญญากับหน่วยงานที่ใช้ให้แน่นอนก่อน

สรุปคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญหมายเลข 9

19 ม.ค. 2541 เวลา 14.00 น.

1. หลักสูตรยังไม่เป็นวิทยาศาสตร์ ไม่แตกต่างจากหลักสูตรทางการศึกษาเดิม
2. ผลประโยชน์ที่ได้จากการศึกษา จะทำให้ประชาชนมีสุขภาพดีแต่หลักสูตรนี้ ยังไม่ชัดเจน
3. กลุ่มผู้เรียน ควรเน้นการนำไปใช้จริง ได้แก่ กลุ่มพยาบาลและกลุ่มบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์ วิชาเอกสุขภาพศึกษา
4. มหาวิทยาลัย ควรสามารถหาความรู้ใหม่ๆ ได้โดยการวิจัย
5. ผู้ใช้ผลผลิต ยังคงมีทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะองค์กรทางสุขภาพ เช่น ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ
6. ปัญหาการดำเนินหลักสูตรน่าจะมีมาก โดยเฉพาะเรื่องคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน และความชัดเจนของหลักสูตร

ภาคผนวก ช

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามอาจารย์

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
<u>ความพร้อมด้านอาคารสถานที่</u>	
1. ห้องเรียน	.6697
2. สถานที่พักผ่อนของนิสิต	.6248
3. ห้องค้นคว้า	.7516
4. หอสมุด	.5179
5. ห้องน้ำ/ห้องส้วม	.7395
6. สำนักงาน	.8641
7. ระบบไฟฟ้า	.5438
8. ระบบประปา	.6792
9. ระบบการติดต่อสื่อสาร	.6087
10. ระบบการคมนาคม	.7670
ค่าความเชื่อมั่น	.9082
<u>ความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน</u>	
1. เอกสารหลักสูตร	.7526
2. ตำราประกอบการศึกษา	.7218
3. เครื่องเขียนประจำสำนักงาน	.7893
4. โสตทัศนูปกรณ์	.8463
5. อุปกรณ์การศึกษา	.9011
ค่าความเชื่อมั่น	.9218

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ความพร้อมในการสอน	
1. ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชา	.8923
2. ด้านความรู้ความสามารถในวิธีการสอน	.8004
3. ด้านความถนัด	.8912
4. ด้านสุขภาพ	.7064
5. ด้านเศรษฐกิจ/การเงิน	.7958
6. สภาพครอบครัว	.7030
7. การอุทิศเวลาให้นิสิต	.8581
8. เป็นที่ปรึกษาของนิสิต	.7956
9. เป็นกรรมการควบคุมดูแลปริญญานิพนธ์	.8352
10. เป็นกรรมการพิจารณาปริญญานิพนธ์	.8352
11. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อการสอน	.8612
12. การตรวจงานนิสิต	.7709
13. การเตรียมการสอน	.7332
14. การเตรียมอุปกรณ์และสื่อการสอน	.7651
15. เข้าร่วมแก้ไขปัญหาด้านการเรียนการสอน	.8931
ค่าความเชื่อมั่น	.9682

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
ความพร้อมในการสนับสนุนหลักสูตร	
ก. การยอมรับหลักสูตร	
1. ยอมรับว่าการเปิดหลักสูตร มีความเหมาะสม	.5159
2. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน	.7625
3. เป็นหลักสูตรที่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย	.8313
4. เป็นหลักสูตรที่จะช่วยยกระดับการศึกษาของผู้เรียน	.4278
5. เป็นหลักสูตรที่จะช่วยยกระดับวิชาชีพทางอุตสาหกรรม	.4589
ค่าความเชื่อมั่น	.7996
ข. การปรับตัวของท่านต่อการปฏิบัติตามหลักสูตร	
1. อุทิศเวลาเพื่อช่วยเหลือนิสิต	.4580
2. กระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ	.2178
3. ปรับปรุงวิธีการสอนให้เหมาะสมกับหลักสูตร	.5781
4. ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น	.6805
5. สนับสนุนให้หลักสูตรดำเนินไปสู่เป้าหมาย	.7249
6. เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการของหลักสูตร	.4951
ค่าความเชื่อมั่น	.7302
ค. การมุ่งพัฒนาตนเอง	
1. ศึกษาการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการสืบค้นความรู้	.8713
2. เข้าร่วมโครงการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ	.7193
3. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร	.5112
4. แสวงหาวิธีการพัฒนาสมรรถภาพในการสอน	.8169
5. แสวงหาความช่วยเหลือด้านวิชาการ	.7039
6. ศึกษา ค้นคว้า วิจัยเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	.5995
ค่าความเชื่อมั่น	.8822

แบบสอบถามนิสิตปริญญาโท

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
<u>ความคิดเห็นต่อการยอมรับหลักสูตร</u>	
1. ยอมรับว่าการเปิดหลักสูตร มีความเหมาะสม	.8946
2. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน	.8927
3. เป็นหลักสูตรที่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย	.8668
4. เป็นหลักสูตรที่จะช่วยยกระดับการศึกษาของผู้เรียน	.8257
5. เป็นหลักสูตรที่จะช่วยยกระดับวิชาชีพทางสุขศึกษา	.8860
ค่าความเชื่อมั่น	.9538
<u>ความพร้อมของอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน</u>	
1. ห้องเรียน	.5222
2. สถานที่พักผ่อนของนิสิต	.6307
3. ห้องค้นคว้า	.6135
4. หอสมุด	.4280
5. ห้องน้ำ/ห้องส้วม	.5582
6. สำนักงาน	.6548
7. ระบบไฟฟ้า	.6306
8. ระบบประปา	.6408
9. ระบบการติดต่อสื่อสาร	.7873
10. ระบบการคมนาคม	.5837
11. วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน	.6155
ค่าความเชื่อมั่น	.8860

แบบสอบถามกลุ่มเป้าหมาย

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
<u>ความต้องการศึกษาต่อ</u>	
1. ท่านต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	.7929
2. ท่านต้องการศึกษาระดับปริญญาโท ในสายวิทยาศาสตร์สาขาวิชาสุขศึกษา	.9626
3. ท่านต้องการศึกษาระดับปริญญาโทที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	.9227
4. ท่านต้องการ พัฒนานำที่ทำงาน โดย ศึกษาต่อในหลักสูตร วท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา	.9557
5. ท่านต้องการยกระดับการปฏิบัติงาน โดยการ ศึกษาต่อหลักสูตร วท.ม. สาขาวิชาสุขศึกษา	.9206
6. ความต้องการของท่านในการศึกษาต่อหลักสูตร วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	.9625
ค่าความเชื่อมั่น	.9757
<u>ความพร้อมในการศึกษาต่อ</u>	
1. ความรู้ ความสามารถพื้นฐานของท่าน	.8768
2. สภาพะสุขภาพของท่าน	.8746
3. สภาพะเศรษฐกิจ/การเงิน	.8971
4. สภาพะครอบครัว	.8113
5. ประสบการณ์ทำงาน	.8694
6. เวลาที่ใช้ศึกษา	.8773
7. ความพร้อมโดยรวม	.9256
ค่าความเชื่อมั่น	.9642

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ เรือโทไพฑูรย์ ชื่อสกุล อ่อนมั่ง

เกิดวันที่ 17 เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2502

สถานที่เกิด 39/5 หมู่ 3 ตำบลปลายบาง อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 49/192 หมู่ 6 หมู่บ้านบางใหญ่ซิดี
ตำบลเสาธงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ ระดับ 6

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2513	ประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนวัดอุบลนาราม
พ.ศ. 2516	ประถมศึกษาปีที่ 7 จากโรงเรียนวัดศรีประวัติ (ประชานิยม)
พ.ศ. 2520	มัธยมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนทวีธาภิเศก
พ.ศ. 2522	ประกาศนียบัตรพยาบาลและอนามัย
จากโรงเรียนพยาบาล กรมแพทยทหารเรือ
พ.ศ. 2527	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (สุขศึกษา) จาก
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2532	การศึกษามหาบัณฑิต (สุขศึกษา) จาก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2541	การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร) จาก
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ
ของ
ไพบุลย์ อ่อนมั่ง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
มีนาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการวิเคราะห์ความเป็นไปได้
ใน 5 ด้านคือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านเทคนิค ด้านสังคมและด้านผู้เรียน การเก็บ
ข้อมูลประกอบด้วย การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สอบถามความคิดเห็นและการสัมภาษณ์
กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย อาจารย์ผู้สอนในภาควิชาสุศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 20 คน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาสุศึกษาจำนวน 63 คน กลุ่ม
เป้าหมายจำนวน 172 คน ได้แก่ บัณฑิตสาขาวิชาสุศึกษาจำนวน 40 คน พยาบาลจากศูนย์
บริการสาธารณสุขจำนวน 67 คน ครูสุศึกษาในโรงเรียน จำนวน 65 คน และผู้เชี่ยวชาญด้าน
สุศึกษา จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ค่า
ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. มีความเป็นไปได้ด้านต้นทุนทางการเงิน แต่ผลตอบแทนทั้งทางการเงินและ
สังคมยังไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของสังคม
2. อาจารย์ผู้สอนมีความพร้อมที่จะสอน แต่สัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตและสัดส่วน
คุณวุฒิอาจารย์ผู้สอนยังต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
3. ด้านเทคนิคมีความพร้อมในระดับปานกลางถึงค่อนข้างพร้อม แต่ห้องเรียน
ไม่เพียงพอ
4. ด้านสังคม ผู้เชี่ยวชาญยังไม่เห็นด้วยกับการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในขณะนี้
5. ด้านผู้เรียน กลุ่มเป้าหมาย ส่วนใหญ่เป็นครูสุศึกษาและพยาบาล มีความ
ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุศึกษา ในระดับปานกลาง
และมีความพร้อมที่จะเรียน ในระดับค่อนข้างพร้อม

THE FEASIBILITY OF THE MASTER OF SCIENCE PROGRAM
IN HEALTH EDUCATION
AT SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY

AN ABSTRACT
BY
PAIBOON ONMUNG

Presented in partial fulfillment of the requirement for the Doctor of
Education degree in Curriculum Research and Development
at Srinakharinwirot University

March 1998

The purpose of this study was to analyze aspects of economics, faculty membership, techniques and resources, community consultation and the target student groups, in order to consider the feasibility of a Master of Science program in Health Education at Srinakharinwirot University. The methods used were: three sets of 5-rating scale questionnaire, 9-rating scale questionnaire, open-ended questionnaires and interviews. The samples consisted of 4 groups:

1. 20 lecturers from the Health Education Department, Faculty of Physical Education, Srinakharinwirot University
2. 63 Health Education graduate students
3. 40 Health Education bachelors, 67 Health Service Center nurses, 65 Health Education teachers
4. 9 Health Education experts

The data obtained were analyzed using documentary analysis, frequency, percentage, arithmetic means, and standard deviations. The result of this research was as follow:

1. Financing the program was feasible, but the financial potential, social expectations and intangible benefits to students would not be met.
2. Faculty members were available, but the lecturer:student ratio and the ratio of educational levels for lecturers of Master's and Doctoral degrees were under requirement.
3. Techniques and resources met middle to maximum readiness levels but not enough classrooms were available.
4. The Health Education experts considered a Master of Science program in Health Education at Srinakharinwirot University would not be feasible.
5. Health Education teachers and nurses were the groups most wanting to forward study a Master of Science program at the middle level and were ready to study at the maximum level.